

ఆంధ్రపత్రిక

సచిత్ర వార పత్రిక

4 అణా
13-10-

ANDHRA PATRIKA ILLUSTRATED WEEK

చేపలకోసం కలలు

—భాటో: సి. సీతారాం, మద్రాసు.

సంపత్కర దండా
కు. 12-0-0
విడిచితిక 4 అ.

ఆంధ్రపత్రిక

స చిత్ర వార పత్రిక

Founder : K. NAGESWARA RAO

సంపుటము 48

సంచిక 7

13-10-54

జయ ఆశ్చర్యము బహుళ పాడ్యమి బుధవారం

పండిన పంటకు పరమానందం :

—ఫోటో : పి. వీరన్న, విజయవాడ.

ఉరుగతి తోడనేను

దడవుండియు భోగము; లట్టివాని దా
నకుడు పరిత్యజంపడు;
కనంగన దద్దిరహంబు భిన్న మే?
పురుషుని భోగముల్ విడిచి
భూరి మనోవ్యధ లాచరించు; - నా
పురుషుడే భోగముల్ విడిచి
పొందు నిరామయ కాంతి సౌఖ్య
ముల్.

తా! భోగములనేని కొంత కాలము
ఉండి వేగముగా వెడలిపోవును. అయినప్పటికి
అటువంటివానిని మానవుడు పరిత్యజంపడు.
దూడగా జూడగా వానికొరకై పడెడి విరహము
అనునది ఒక విధమైన బాధగాక అందుకు
అభిన్నమైనదా? భోగములనునవి మానవుని
విడిచిపెట్టి పోయినప్పుడు, మనస్సుకు
గొప్ప బాధను కలిగించును. కాని, ఆ
మానవుడే తనంతట తాను ఆ భోగములను
విడిచిపెట్టిన వాడైనచో, వ్యాధి బాధలులేకుండా
కాంతిని సౌఖ్యమును పొందగలడు.

అవు పాడి ఎన్నాళ్ళో? అయి శ్వర్య

మెన్నాళ్ళు? పాలు యిచ్చే ఆవుకూడా ఒక్కొక్కరోజున పాలు పీరుకునివ్వదు. పాలు పీరుకుటకు వచ్చినవానిని తన్నుతుంది. ఒక్కొక్క రోజున పాలు చేపడు. పాలు పిలికినప్పుడు ఎవరైనా చూస్తే దృష్టిదోషం తగులవచ్చు. మరొక్క రోజున పాలన్నీ చూడకుండా కొని పోవచ్చు - ఒక యేడాది పాలు ఇచ్చిన తర్వాత పాలు ఎండి పోవచ్చు. అటువంటి కష్టనష్టములు ఆవు విషయంలో అనేకం ఉన్నాయి. కాని, అంతమాత్రముచేత ఆవును విడిచిపెట్టి, ఆవు లేనివానివని చూయి అనడం పురుషపుంగవుడైన సంసారికి సవ్యమా? భావ్యమా? శ్రేయస్కరమా? భోధస్కరమా? ఇహాని? జాగ్యమా? పరాని? పుణ్యమా? అప్పుడు ప్రపంచమమన్న ఆవు చుట్టూ ప్రదక్షిణంచేస్తే భూప్రదక్షిణం చేసి సంతోషితం ఉంది. కాలధర్మము నందిన తండ్రియొక్క ఆత్మ వైరదశి వాటి తరింప వలెనంటే, ఒక గోవును దానంచేస్తే చాలు నన్నారు. పితృదేవతలను పుణ్యలోకానికి చేర్చగలదన్నాడు. కాకిలో గోదానంచేస్తే అటు ఏడుతరాలూ ఇటు ఏడుతరాలూ తండ్రి వైపుననూ, తల్లివైపుననూ కూడా తరిస్తారన్నాడు. అటువంటి పితృలోకాలు ఉన్నప్పటికీ లేకపోయినప్పటికీ, గోవులలో అటువంటి ఫలితభావాలేవల్లనే మనము తరిస్తాము. గోవులను ఏడుగోవుల పాలినీ అది మనకు సరిగ్గా పాలిస్తాయి.

యాజ్ఞవల్క్యు మహర్షిఅంటే మహాజ్ఞాని. బృహదారణ్యకోపనిషత్తు చదివి చూస్తే ఆయన ఎటువంటి ఆత్మసంస్కారం కలవాడో బోధపడుతుంది. అర్జునుని కుమారుడు అభిమన్యుడు - అభిమన్యుని కుమారుడు పరీక్షిత్తు - పరీక్షిత్తుయొక్క కుమారుడు జనమేజయుడు. అతని తర్వాత మరికొందరు కారవంశకరాజులు పరిపాలించారు. ఈ జన

మేజయుని తర్వాత వచ్చిన కొందరు రాజుల వరుసలో జనకమహారాజు పేరు కనిపిస్తోంది. అందువల్ల యీతడు క్రీస్తు పుట్టుటకు పూర్వము 7 వ శతాబ్దమునాటివాడని సుప్రసిద్ధ చరిత్రకారులగు హెచ్. సి. రాయచౌదరిగారు నిర్ణయించారు. ఈ జనక మహారాజు కాలము సాక్షాత్తుగా యాజ్ఞవల్క్యు మహర్షి అనే మహాజ్ఞాని ఉండేవాడనిన్నీ యీ మహర్షి యొక్క జ్ఞానామృతసారమే బృహదారణ్యోక్ ఉపనిషత్తు అనే పేరుతో మనకు లభించిన దనిన్నీ నిర్ణయించారు. కనుక యిప్పటికి రమారమి 2,700 సంవత్సరాల నాటి గ్రంథం యీ బృహదారణ్యకోపనిషత్తు. ఇప్పటికి 2,700 సంవత్సరాల నాటివాడు ఆ జనకమహారాజు. జనకమహారాజు సభలో గొప్ప గొప్ప వేదాంత వేత్తలు ఉండేవారు. ఈ వేదాంతులతో ఆమహారాజు ఆఖండమైన ఆత్మనిచారణ చేసేవాడు. యాజ్ఞవల్క్యు మహర్షియొక్క అద్భుతమైన ఆత్మజ్ఞానమునకు ఆ మహారాజు ఆత్మార్పణం చేశాడు. బంగారు తపతో బొమ్మలు దక్కగా అలంకరింపబడిన వేయి గోవులను ఆ మహర్షికి దానం చేశాడు. యాజ్ఞవల్క్యుడు బ్రహ్మజ్ఞాని. ఆ గోవులను తాను స్వీకరించి నిండుసభలో తన ఆత్మనిచారణా సారాంశములను సహాతుకంగా వివరించి బ్రహ్మజ్ఞానమునగా ఎటువంటిదో ఆత్మజ్ఞానమునగా ఎటువంటిదో నిరూపించియున్నాడు. బృహదారణ్యకోపనిషత్తులో యీ తత్వనిచారణ అంతా ఉంది. హస్తినాపురమును దిలినటువంటిన్నీ, కారవ వంశమునకు చెందినటువంటిన్నీ క్రీస్తు పుట్టుటకు పూర్వము రమారమి 700 సంవత్సరములనాటి వాడున్నూ అయిన జనకమహారాజు యితడు. విజేహరాజ్యమునకు ఆధిపతియైన జనకమహారాజు మరొకడు ఉండేవాడు. ఇతడు క్రీస్తుపుట్టుటకు పూర్వము

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం: వైజయంతిమాల.

కాలక్షేపం—	2
అపోహ—	6
స్వర్గంలో పెరిగింపు—	8
ఆక—	12
వనికాలోకం—	20
వ్యయంసిద్ధ—	24
ఇంటి సిడలో—	24
పడవల వండం—	87
కాళ్ళ, నేనూ—	88
పక్షి నేర్చిన పాట—	46
విజ్ఞానవిధులు—	49
సినిమా—	50

గతవారం (దనరా) శంచిక
ముఖచిత్రం వంపినవారు ఎన్.
సీతారామయ్య, నాగాయలంక.

శాంతివాసానా

రమారమి 1200 సంవత్సరములనాటి వాడని హెచ్. సి. రాయ చౌదరిగారు నిర్ణయించారు. అసగా, యిప్పటికి 3,200 సంవత్సరములనాటి జనకమహారాజు యితడు. అసగా రామాయణ కాలంనాటి జనకుడు యితడనినీ, కౌరవ వంశములో జనమే జయునకు తర్వాత రాజ్యమునకు వచ్చిన జనకుడు ఇంకొకడనినీ - మొత్తముమీద యిద్దరు జనకమహారాజులు కన్పిస్తున్నారనినీ భావించవలసి వస్తోంది. భారతయుద్ధానంతర కాలమందు రాజ్యముచేసిన జనకమహారాజు కాలములోనే యాజ్ఞవల్క్యుడుఉండేవాడనినీ, ఇతివేదిక జనకునివద్దనుంచి గోవులను స్వీకరించి నటువంటి ఆత్మజ్ఞానియనినీ, రాయచౌదరిగారు వాదిస్తున్నారు.

ఈ యాజ్ఞవల్క్యునిమాది తన జ్ఞాన పటిమచేత జనకుని సభలో ఉద్ధాలకుడే నే ఉద్ధండుడగు తత్వవేత్త వాదించి యున్నాడు. ఉద్ధాలకునితో యాజ్ఞవల్క్యుని కు వాని తర్కము జరిగిన నాటికి, జనమేజయుడు మాదా స్వర్గస్తుడైనాడని బృహదారణ్యకోపనిషత్తువల్లనే తెలియుచున్నది జనమేజయునకు భారతమును వినిపించినటువంటి వైశంపాయనుడు వ్యాసమహర్షియొక్క శిష్యుడు. ఈ వైశంపాయనుని శిష్యుడే యాజ్ఞవల్క్యుడని నిరూపింపబడినది.

ఏమైనప్పటికీ, మహా జ్ఞానియైన యాజ్ఞవల్క్యుని మహర్షియొక్క బోధానుకరణము బృహదారణ్యకోపనిషత్తు నిండొంది. మనము ఏ ధర్మ మార్గమును నిర్ణయించి సిద్ధాంతీకరించి నప్పటికీ, అట్టి ధర్మము మన ఆత్మ శరీర కర్మమునకు సాధన భూతం కావాలన్నాడు. బిచ్చగానికి పిడికెడు బియ్యము భిక్షవేసినప్పటికీ, బిడ్డకు తల్లి పాలుయిచ్చినప్పటికీ, ఆత్మవికాసం కొరకేగాని మరొక ప్రాణిని ఉద్ధరించుటకొరకు కాదన్నాడు. మనలో దయారసం వృద్ధికొవాలి గనుక దయగా ఉండాలి. తనలో మాతృవాత్సల్యము వృద్ధిపొందవలెను గనుక, తన బిడ్డకు తాను పాలుయిచ్చి తీరాలి. బిచ్చము వేయుట బిచ్చగానిని ఉద్ధరించడంకోసం కాదు. బిడ్డకు పాలివ్వడం బిడ్డను రక్షించడంకోసం కాదు. నీ ఆత్మవికాసానికి విరుద్ధమైనదేదో అది అధర్మం. నీ ఆత్మవికాసానికి అనుగుణమైనదేదో అది ధర్మం అని వాదించారు. ధర్మాధర్మ నిర్ణయం చేయుట కొక ధర్మనూత్రిమును చూపించినవాడు యాజ్ఞవల్క్యుని మహర్షి. "అయ్యా! వీరకాయ తినవచ్చునా?" అని పక్కమై జీర్ణమై పుష్టి నివ్వగలదో, అదే పథ్యం - నీకు సులభంగా పక్కంగాక, జీర్ణంగాక, పుష్టినివ్వక నోటి కేంత ఇంపయినప్పటికీ అది అపథ్యమే - ఏదైనప్పటికీ నీ

వీరకాయ తినవచ్చునా?" అని పక్కమై జీర్ణమై పుష్టి నివ్వగలదో, అదే పథ్యం - నీకు సులభంగా పక్కంగాక, జీర్ణంగాక, పుష్టినివ్వక నోటి కేంత ఇంపయినప్పటికీ అది అపథ్యమే - ఏదైనప్పటికీ నీ

వీరకాయ తినవచ్చునా?" అని పక్కమై జీర్ణమై పుష్టి నివ్వగలదో, అదే పథ్యం - నీకు సులభంగా పక్కంగాక, జీర్ణంగాక, పుష్టినివ్వక నోటి కేంత ఇంపయినప్పటికీ అది అపథ్యమే - ఏదైనప్పటికీ నీ

సన్ లైట్ సబ్బు ధరలో తగ్గుదల!

వీవర్ బ్రదర్స్ (ఇండియా) లిమిటెడ్ వారు ప్రఖ్యాతిచెందిన తమ సన్ లైట్ సబ్బు, లక్స్ ఫ్లేక్స్ మరియు తదితర సబ్బులయొక్క ధరలు క్రింది విధముగా తగ్గింపబడినవని తెల్పుటకు సంతసించుచున్నాడు:-

	పాక ధర	క్రొత్త ధర
	రు. అ. పై.	రు. అ. పై.
సన్ లైట్ సబ్బు 	0 5 3	0 5 0

లక్స్ ఫ్లేక్స్ - పెద్ద పేకట్ 	1 9 0	1 8 0
.. మధ్యమ పేకట్	0 12 0	0 11 6

వీర్ బార్ సబ్బు 	1 2 6	1 2 0
---	-------	-------

ఎంప్రెస్ బార్ సబ్బు 	0 14 6	0 13 6
---	--------	--------

ఆక్టోబరు అమెరికాలో మన్ననో డివిని పై ధరలతో జేర్చవలెను.
లైప్ బాయ్ సబ్బు, లక్స్ టాయ్ లెట్ సబ్బు, మరియు
విమ్ ధరలలో మార్పేమియు లేదు.

సరియైన ధరను మాత్రమే ఇవ్వండి
పోలికలుంటాయి, జాగ్రత!

★ కాలక్షేపం ★

జీర్ణకైనిబట్టి, నీ ఆత్మవికాసావసరమును బట్టి, ఏది హితమైనదో అదే ధర్మం. అదే ఆత్మవికాసమార్గం. అదే ఆత్మవికాస మార్గం అన్నాడు. నీ ముక్తికి నీకు ఏది హితకరమో అది నిర్ణయించుకో - లోకం సంగతి కాదు నీవు ఆలోచించవలసింది - నిన్ను నీవు ఉద్ధరించుకో - లోకాన్ని కాదు నీవు ఉద్ధరించవలసింది. ఇంతకుమించిన ఆత్మచింతలేదు. ఒక్క చూటలో చెప్పవలసినదే తన్నుమాలిన ధర్మమాలేదు. మొదలు చెడిన పేరమూ లేదు. యజ్ఞవల్క్యుమహర్షి యిటువంటి మహాజ్ఞాని - అయితే నేమి? తనకు జనకమహారాజు జహుమాసంగా యిచ్చిన వేయి అవులను చూచి "ఇవి నాకు అక్కరలేదు. ఎందుకు నాకీ తగునంద!?" అన్నాడా? లేదు. నిరభ్యంతరంగా స్వీకరించాడు. ఆ కాలంలో పశువులను యివ్వడం అంటే బంగారం యిచ్చినట్లుగా భావించేవారు. "వశు" శబ్దంలో నుంచి ఏర్పడిన పదమే లాటిన్ భాషలోని "Pecus" (పికస్) అనే మాట. "పికస్" అంటే నేడు మనకు పెకం అయింది. దీనిలో నుంచి ఏర్పడినదే ఇంగ్లీషు

లోని "Pecuniary" "పెక్యునియరీ" అనే శబ్దం. "పెక్యునియరీ" అంటే ఆర్థిక సంబంధమైన అని అర్థం. "పశు" అంటే "పెసా" గా భావించింది లోకం. ఈ రోజులలో కూడా విశాఖపట్నం జిల్లాలో "పశువు" లకు "సాములు" అనే పర్యాయపదం ఉపయోగిస్తారు. ఈవిధంగా ఆనాటి కాలములో పశుసంపదనే అసలైన అయివ్వర్యంగా భావించి, వెండి బంగారాలు యిచ్చి సన్మానం చేయుటకు బదులుగా బలిష్ఠమైన ఆవులనిచ్చి సన్మానించేవారు. మహాజ్ఞానిమైన యజ్ఞవల్క్యుడు "నా కందుకీ పశుసంపద?" యని పశువును పాపము చేయలేదు. "మహాప్రసాదం!" అని స్వీకరించాడు. ఆ సంపదను పద్వినియోగం చేసి ఉంటాడు ఆ మహాయోగి.

గాంధీమహాత్మునకు ఎంత డబ్బు యిచ్చినా చాలదనేవాడు. కోటిరూపాయలు ఆరుమాసాలలో వసూలుచేశాడు. 1938 సం॥ లో ఒక పర్యాయము గాంధీ మహాత్ముడు హరిజన నిధికోసం ఆంధ్రదేశంలో పర్యటన చేసినప్పుడు నెల్లూరు జిల్లాలో ఒక సంపన్న గృహస్థుని యింటికి వెళ్ళడం తలపించింది. ఆ యింటిలోని ఒక ముసలి అవ్వనుచూచి చమత్కారంగా మహాత్ముడు, "అమ్మా! నన్ను పెంచుకొనరాదా?" అని ప్రశ్నించాడు. ఆ మెలమాటకు ఎదురు జవాబుగా "అందుకు ఆక్షేపణ ఏమీలేదు గాంధీజీ!" అన్నది. గాంధీమహాత్ముడు అంతటితో ఊరుకొనడు "నా కడుపు చాలా పెద్దది. నేను కేవలము అన్నము తినేవాడినుకొను. బంగారమూ, నగలూ భక్షించి జీర్ణముచేసికొనేవాణ్ణి, నాకు అహర్నిశమూ నగలు కేవలము విడుకొండల వానికంటే తక్కువ. ఆ కేవల ఆభరణముల మీద

ఉన్నదన్నాడు. అప్పుడు ఆ సంపన్న గృహస్థునియింటిలోని నారీరత్న మొక శంతవారమునుతీసి మహాత్మునకు సమర్పించి నమస్కరించెను. ఈ అర్పణింపర ఫక్తిరు కున్న అర్థకాంక్ష అపరిమిత మనుట అసత్యము కాదు.

వినుక్రీస్తు సర్వసంగపరిత్యాగి. పనాథిసి - మహాసిద్ధుడు. యోగివుంగవుడు - తనప్రాణం మీద కూడా మోహంలేనివాడు. కాని ఆయన కాలంలో కూడా "కామ్రుజ్జాలూ పరిసయ్యుల" అని పిలువబడుచుండిన కొందరు కర్మిష్టులూ, పనాతినిష్టులూ ఉండేవారు. తాము చాలా ఉత్తిముకుల సంజాతులమనే భావంతో అహంభావంతో సంచరించేవారు. ఆ కాలంలో వారుకూడా కొన్ని తరగతుల వారిని దేవాలయ మంటపంలోనికి రానిచ్చేవారుకాదు. అంటే ఏమిటి? తాము ఎవరిని హింసజాలివారు గా పరిగణిస్తున్నారో వారికి ఆలయప్రవేశంలేకుండా చేశారు ఈ సవాత నిష్టులను చూసినప్పుడు వినుక్రీస్తుకు కలిగిన ఆగ్రహం యంత అంతా కాదు. "Oh! Ye, Generation of Vipers!" "అతే! దుష్టపర్యంతాన సంజాతులారా!" అని ఆయన వారిని సంబోధించి యున్నాడు. ఇంచుమించు ఆయన ఆనాటిపాలస్తీనా దేశములో వెలసిన హరిజనోద్ధారకుడని చెప్పవచ్చు. ఆత్మసంస్కారంలేని ఆరాధనవిధాన ములవల్ల పాపం పెరిగినదన్నాడు - తన ప్రాణం బలియిచ్చియైనా యీ పాపాన్ని ఖండిస్తానన్నాడు. చిట్టచివరకు ముక్తి పొందినది ఎవరు? వినుక్రీస్తు ముక్తి పొందినాడుగాని, ఆ లోకోద్ధారకుని మూలంగా లోకం ఉద్ధరింపబడిందా? అయితే పాపం అంత క్రీస్తుమతం అవలంబించింది. అమెరికాలో క్రీస్తుమతం పర్యత్ర వ్యాపించి ఉంది. అయితే నేం! ఈ క్రయ ప్రవ రాజ్యాలవారు క్రీస్తుయొక్క ఉపదేశాలను ఉపేక్షాతో ఊరవేసి అవసరమైతే అదివారంవాడు భర్తీకి వెళ్లినప్పుడు చని చూస్తూ ఉంటారు. ఈ క్రయ ప్రవ శ్రవణం చానికి చెందిన శైల్లజాతులవారు ఆఫ్రికాలోని నల్లజాతులవారిని నల్లులవలె చూడ్చి వేస్తూఉంటే యీ అధర్మం చూడలేక గాంధీమహాత్ముడు దక్షిణాఫ్రికాలో తన సత్యాగ్రహదీక్ష సాగించాడు. ఆ దీక్ష తల్లి నే ఆయన మహాత్ముడైనాడు.

నవ్య సాహితీ సమితి
ఏ 18-459/1. చిత్తడపల్లి, హైదరాబాద్-ద.
నడుపుచున్న ఏకాంక నాటికల పోటీకై
రచనలు అహ్వనింప గురుతున్నాయి.
రు. 50, 80, 20 అవగామానాలు ఇవ్వ
బడును. ముగింపు తేదీ 1954
అక్టోబరు 30
సమితి ప్రచురణలు అమ్మడానికి పరస్ప
మైన కమీషన్ మీద ఏకంట్లు కావాలి. సిద్ధి
ముగావున్న ప్రచురణలు 'కదంబం'
(కదావికలు) 'వ్రతీర్థములు' (నాటికలు.)
వివరాలకు వ్రాయండి.

ప్రఖ్యాత ఫ్రెంచి నవలాకారుడు
విక్టర్ హ్యూగో రచించిన
★ **ఘంటారావం** ★
నవలకు శుభ్రకరూపంలో తెనుగు అనువాదం
అనువాదకులు : సూరంపూడి సీతారామ్
వెల రు. 1-8-0 పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము
ఆంధ్ర గ్రంథ మాల,
మద్రాసు-1.

ఇంగ్లాండుదేశంలో నాకాదర్శ నైవిక కాఖ్యాధికారియైన కమాండర్ స్టేడ్ గారి కొక కుమార్తె ఉంది. ఆమెకు పాశ్చాత్య నాగరికతా విధానమీద కోతపుట్టింది పాశ్చాత్య పద్ధతులలో ఆత్మకు శాంతినిచ్చే ధర్మమార్గం ఆమెకు కన్పించలేదు. రోమానోలెండు అనే మహా కోవిదుని సలహా స్వీకరించి స్టేడ్ కన్య హిందూదేశానికి వచ్చింది. గాంధీమహాత్మునకు శిష్యురాలైంది. "మీరాబేన్" అనే కొత్త పేరుతో, గాంధీమహాత్ముని అనుచరురాలై తిరిగింది. మహాత్ముని మలమూత్రములను కూడా ఆమె అనేక పర్యాయములు తీసి వేసి ఆయనకు తల్లివలె నేవచేసింది. ఆవిధంగా తాను తరించానని అన్నది.

విద్వకు నేవచేసిన తల్లి ఆత్మపరిపక్వమును పొంది తరించడానికి వీలులేదా? ఈ విద్వలెందుకు? యీ సంసారకూప మెందుకు? "ఇల్లను నూతిలోబడి" కూపస్థ మందూకము వలె ఉండడం ఎందుకు? అని ఆ కూపం లోని మందూకములు ప్రశ్నించవునరిగదా, మాందూక్యోపనిషత్తు బృహదారణ్యకోపనిషత్తులలోని ఉపదేశమహాత్మునకు, కించిత్తు గ్రహించినవాళ్ళు కూడా ప్రశ్నించరు. ప్రహ్లాదునివంటి పరమయోగి కూడా వివాహం చేసికొన్నాడు. సంసారం చేశాడు. సతానం కలిగింది.

పురుషుడు భోగములను అనుభవించడం భోగంకోసమే అనేటటువంటి సిద్ధాంతం పాశ్చాత్య నాగరికతా సిద్ధాంతం. అందుకనే "Art for its own sake" "కళ అనేది కళావికాసంకోరకే" గాని ఇంకెందుకూ కాదు అనే సిద్ధాంతం పాశ్చాత్య పండితులలో బయలుదేరింది. అయితే ఈనాటి రహస్యవంటి కమ్యూనిస్టు రాజ్యాటకు ఒక్కటే సిద్ధాంతం వారి వేదాంతంగా వర్తిస్తోంది. మానవుడు ఏవనిచేసినా శుభష్టి శ్రేయంకోసం చెయ్యాలి. సమష్టిగా వ్యవసాయంచేసి సమష్టిగా ఫలసాయం పంచుకోవాలి. ప్రతి మానవుడూ సంఘాన్ని ఉద్ధరించడానికి, ప్రభుత్వాన్ని ఉద్ధరించడానికి తన ధర్మాలను తాను నిర్వహించాలి. ప్రభుత్వానికి జనసంఖ్య బలం ఎక్కువగా కావాలి అంటే స్త్రీలు ఎక్కువగా విద్వలను కనవలెను. దేశంలో జనసంఖ్య అత్యధికంగా ఉన్నట్లయితే, సంఘంలో అసగా దేశంలో ఉన్న జనానికి పండిత పంట చాలదు గనుక ఉన్న జనానికి జీవితభోగములూ జీవిత సౌకర్యములూ సమృద్ధిగా సమకూడుటలేదు గనుక రాజ్యంలో ఉన్న స్త్రీల సంతానోత్పత్తికి మీటరు ఉండాలి. కంట్రోలు ఉండాలి. ఈ విధంగా సంసారం అనేది సమష్టి

లాభంకోసం చెయ్యాలి. ఇదే సామ్యవాదం అన్నాడు. అంటే ఏమిటి? సంఘాన్ని దేశాన్ని లోకాన్ని ఉద్ధరించడంకోసం, సంసారం చెయ్యాలి. వ్యవసాయం చెయ్యాలి. సమష్టి శ్రేయస్సుకు అక్కరకు వచ్చేది ఆత్మధర్మం అన్నాడు. విశ్వ శ్రేయమే కావ్యలక్ష్యం అన్నట్లుగా లోకాన్ని ఉద్ధరించే ధర్మం ఏదో అనే నీపూ అనుసరించవలసిన ధర్మం అని నిర్వచించి, ధర్మనిర్ణయం చేశాడు.

ఇదంతా నాస్పెన్సు; ఇదంతా అజ్ఞానం అన్నాడు యోజ్విల్లుడు-అయనమె శ్రేయ, కార్యాయని అనే ఇద్దరు భార్యలతో సంసారం చేశాడు. భోగాలు అంటే జోడుగురాల బగ్గీకి సారధ్యం అన్నాడు. ఈ సంసారరథంలో ఎక్కినప్పటికీ మోక్షకామికి మనోరథం సిద్ధించగలదు. ఆత్మవిముక్తి మార్గం సంసారంలో అపారంగా ఉంది. విరహతాపం కూడా తపస్సే - తపగా తపగా గారెలు చేదు ఎక్కడమే జ్ఞానప్రబోధం. అడవిలో తపస్సుచేసినా, గుడిచెలలో తడిసి కూడులేని కూలివాడు కృశించినా, ఒంటిస్తంభం మేడ మీద పరీక్షిత్తు మహారాజువలె ప్రాణం బోతుండేమానని ప్రాయోపవేశంచేసి పరితపించినా, భోగమువీధిలో వేమనవలె భోగియై రాగియై చివరకు జోగియైతిరిగినా, ఇదంతా కండ్లు మూసికొనిగాని, కండ్లు మూసికొనిపోయిగాని చేసిన తపస్సు అనే మాటలో తప్పులేదు. అజ్ఞానంలోనుంచి ఉదయించేది జ్ఞానం. భోగానేత కలిగిది ఆసంతృప్తి. ఈ ఆసంతృప్తిలో ప్రేమి ఆవేదన - దీనికోసం యీ ఆజ్ఞానమనం చేయవలసిన ఆలోచన. స్థిరమైన సౌఖ్యంకోసం - స్థిరమైన శాంతికోసం - పరిపూర్ణమైన సౌఖ్యంకోసం శాంతికోసం ఆవేదన కలిగితే అదే అహంబ్రహ్మలో నుంచినట్లైన వేదం. అదే ఆత్మజ్ఞానానికి నూర్మోదయం. అదే తమస్సు విడిపోయి ఉపస్సు ప్రారంభమయ్యే సమయం - "తమసోమాజ్యోతిరమయ" "చీకటిలోనుంచి వెలుగులోనికి వడిపించాలి అనే ఆవేదన యీ భోగములవల్లనే కలుగుతుంది.

అప్పుడు ఆ భోగాలలోనుంచి కొత్త కాంతులు కొత్తగాలులు ఉద్భవిస్తాయి. పట్టుపురుగులలోనుంచి సీతాకోక చిలుక వింత రంగులతో ఆవిర్భవిస్తుంది. బురదలో నుంచి పద్మం వికసిస్తుంది. భోగం అనేది రూపుమారి, అదే యోగం అవుతుంది. గోపికావిరహంలో భక్తి పరవశత్వం పరిపక్వమవుతుంది.

"పురుషుడే భోగములో విడిచి పొందు నిరామయ శాంతి సౌఖ్యములే"

మోహన్ కి మర్నాడు ప్రొద్దునే పరీక్షలు ప్రారంభం. రాత్రి సుమారు 10 గంటల వరకు చదివి, తండ్రి దగ్గర కళ్ళి: "రేపు తెల్లవారుజామున లేస్తావా నాన్నా?" అని అడిగాడు.

"ఆ లేస్తా! ఎందుకూ."

"నన్నూ లేపు నాన్నా; చదువు కోవాలి!"

"లేపుతారే! పోయిపడుకో"

భార్య గదిలోకి రావడం చూచి ఆయన "రేపు పెండ్రాడే లేస్తావటే?"

"లేద్దా మనుకొంటున్నా నండీ"

"లేస్తే నన్ను లేపు దూ! ఆఫీసు పనుంది."

"నరే లేండి!"

ఆమె ప్రక్కగదిలో పడుకో బోతున్న కొడుకు వద్ద కళ్ళి "ఎరా మోహన్! రేప్రొద్దున్నే చదువుకోడానికి లేస్తావట్రా?"

"అవునేలమ్మా"

"అయితే నన్ను లేపు, మరవక"

"నరే లేమ్మా!!"

ఆర్. పి. నరసింహారావు, ఆదోని.

భక్తుడు "రాగసుధారసము పానముచేసి, రాజ్ఞివై ఓ మనసా! యాగయోగ త్యేగ భోగఫల మొసంగే రాగసుధారసము పానము చేసి రాజ్ఞివై ఓ మనసా" అంటాడు. "స్వర రాగ సుధారసయుత భక్తి స్వర్గాపవర్ణమురా" అని గానలోలుడైనవాడు త్యాగులలో మేటిత్యాగియై త్యాగ బ్రహ్మమును. వేద గానలోలుడైనవాని ఆత్మజ్ఞాన లేజన్ను పితా గానలోలుడైన జ్ఞానవిభారదుని మించి చెన్నారదా నారదా!?

"వర యోగి విరాగి యెట్లగున?"

అపొహ

“ప్రస్తుతం”

గానే ఉరుసున్నాను నాలుగోజాత ఒక ఉత్తరం వ్రాశాడు. ఒక చిన్న భారత మంత్ర ఉండది

అమ్మయ్యా! ఈ ప్రపంచంలో మొగ వాళ్ళు వేమనాలో వాకర్లం కావడంలేదు. ఏమంటే ఎవ్వరైనా అడవిల్లో ఎవ్వరూ ఒకటికి రెండుసార్లు చూచింది అంటే, ఇండియా ప్రధాన మంత్రివదిలో పడతంత సంతోషపడతాడు ఆ చిరునవ్వుతోనే ఏమైనా అడిగింది అంటే, ఇంక సప్తసముద్రాలూ ఈది, హరికాస్త్రభాస్త్రానా లేచి పైకి మెప్పుబాండుతాడు. పొందాలని ఉబలాటమా, ప్రాకులాట! ప్రాధేయపడడమా జరుగుతుంది కానీ! అడివిల్లో లలాకాడు. మగవాణ్ణి గడ్డిపరక క్రింద కట్టి పారేస్తాను మళ్ళీ నాలుమూపుతోనే కత్తి గించేస్తూంటారు ఇది ఎందులో ఉన్నదా అని వాలో వేమ చాలాసార్లు ప్రశ్నించుకున్నాను. కానీ సమాధానం దొరకలేదు.

అలా గుండెల్లోనే ఉండిపోయింది. సులో ఏదో అందని నైకలా జకలో అంటూకటి విగ్రహంగా గాథంగా ఉండిఉందాటి. అంటేగా మరి? ఇప్పుడు ప్రస్తుతం నిన్నుడిగాననా? దాని పెన్నిరికమంతే ఎన్ను? ఎంత వాంగానూ! నీవు ఇవ్వవనీ, నేను చదవాలనీ తాపత్రయ పడవెం జరిగింది కదూ? అదే నీవు నన్నుడికి ఉన్నట్లైతే, నేను దక్షిణభ్యుంహలో ఉన్నా ఉత్తరభ్యుంహని కెగ్రాకావలసిగా భూవభౌంతరాళాలలో, ఈ రేడు లోకాలలో గాలించి ఎక్కడున్నా వెలికి, చప్తున్నా సరే తెచ్చి ఇస్తాను అనేవాడే? అంటాను అనవా? అంటాను కదూ? అలాగించు. ఇది మగవాడిలో ఉన్న బలహీనతో లేక, అబల అనే పదానికి ఆడవాళ్ళుచేసే ఇంద్రజాలమో నాకు తెలియడంలేదు నేను నీవు ప్రస్తుతాలు తిరిగి ఇస్తా నీ దగ్గరున్న పద్యాల ప్రస్తుతాలు ఇవ్వకున్నాను లేక పోతే నీ దగ్గరలేవట్లు తెలియపరచున్నాను. నా మాటలు తృప్తిపాయంగా

ఆరోజు కాస్త అలస్యంగా బడికి వెళ్ళాను మళ్ళీ కూర్చున్న పది నిమిషాలకంటే మూడు మూడు “మీకు టపాలో ఈ పుస్తకం మొచ్చిందని తెచ్చి యిచ్చాను పత్రిక వాకెందు కొచ్చిందా అని, ఆకర్షణపడ్డాను విలాసం చూచాను. అసలు నాదా కాదాని? నాదే. చండీచాం తీరిపోయింది ఈమధ్య కథలు వ్రాయడం అలవాటు చేసుకుంటున్నాను మూడు పత్రికల్లోకపు రైటర్లు పత్రికలకు పంపించడం మొదలెట్టలేదు. పుస్తకం తెరిచి వరసాగా కథలన్నీ చూస్తూ వేజీలు తిప్పకున్నాను. ఒకచోట ఆగి చూచాను. “కథ చేసిన గడలి” రచన “అచార్య” అని ఉంది అతను కథలు వ్రాసాడని తెలుసు కానీ అతనిది కాదేమో! ఎందుకు లేదు వ్రాసేవాళ్ళు? పుస్తకం ప్రఖ్యాతి పేజీవరకూ చూచాను. నా పేరుమాత్రం కనిపించలేదు అంతలో రాధ కా చేతిలో పుస్తకం తీసుకొని చూసింది అసలు నా కథలు పంపారు? ఎందుకు పంపారు? అతనికి నాకు ఉత్తరాల పరిచయం ఉంది అతని వాలకానికి, అతని ఆకారానికి అతని మనస్సుకూ లేదా లున్నాయి అతని చూడటం, ఏదో జేబులు కొట్టేవాడున్నట్లుంటాడు. చాలా తెలివితలులవాడని అతనితో పరిచయమున్న

వాళ్ళంటుంటారు. అతను నాకు చాలా ఉత్తరాలు వ్రాశాడు నేను ఒక్క ఉత్తరమే వ్రాశాను “నాకు ఉత్తరాలు రాయడం చూడక. ఇది మంచిపనికాదు” అని, అతనే ఈ కథ వ్రాసి తన గొప్పతనా నామందు ప్రదర్శించుకోవాలనుకున్నాడు కాబోలు! వాలో నేను మనసపడ్డాను ఈ లోగా గంటకొట్టారు. బైటికివచ్చి ప్రక్క నున్న మట్టిచెట్టుక్రింద కూర్చొని అతని కథ చదవకూడదనుకుంటూనే చదవడం మొదలెట్టాను అంతా వాకథే వ్రాశాడు. నేను వ్రాసిన ఉత్తరం, అతను వ్రాసినవాటిలో మంచి వో వాలుకు ఉత్తరాలుచేర్చి, ఆఖరుకు అతనితో పెండ్లి జరిగినట్లు కథ పూర్తి చేశాడు. నాకు ఒట్టు మండింది

అతను నాదగ్గరున్న పుస్తకాలు- అంటే, నేను వార్షికోత్సవసందర్భంలో పాడిన పాటలకు బహుమతిగా వచ్చిపని చదివిస్తానని చాలామందిచేత అడిగించాడు ఇవ్వవని చెప్పినా మళ్ళీ మళ్ళీ అడిగించి ఆఖరుకు రాధ మొగుడితో చెప్పి రాధచేత తెప్పించుకుని చదివాడు చదివి నాకు పంపుతూ - అందులో అభినందనలు ఆశీస్సులు అందించాడు. నేను మామూలు

ఎంచావు. అయినప్పటికీ సిగ్గులేక, నేనే మళ్ళీ ఈ బాబు వ్రాస్తున్నాను.

ఇంతా నీదగిర పరపతి సంపాదించి దానికేనుమా! పుస్తకాలంటే పంపు. ఇవే ముగవార్లదగ్గరన్నట్లుంటే ఎంత తేలిగ్గా సంపాదించేవాడో! సంఘం అనాదినండి ప్రేమి నీ పురుషుణ్ణి వేరువేరుగా ఉండేలా విధించింది. ఆకట్టుబాటుకు కట్టుబడి ఊగిసలాటం. నిన్ను ముగ్ధులతో అడగడానికి వీలు లేదు. పుస్తకాలన్నావు మా? మియంగా, చాలా ఉన్నాయిని విన్నాను. నీకు శిశువారా సాయం చేయలేకపోయానా, నాకు నీవు సాయం చేయాలి! బహుశా నాసాయం నీకు ఆకట్టుబడుతుంటాను. కాని నాకు పుస్తకాలంటే ప్రాణం. కాని చదవలేను. నా బతుకు నీకు తెలియని దేమింది? 24 గంటల్లో 24 గంటలు పని, ఎనిమిది గంటలు నిద్ర, 2 గంటలు ఉదయ ఇది నా కార్యక్రమం. రక్కాడినేకాని దొక్కాడగు నేను నీతో ఎడబాటుడి మాటాడితే లోకం తాటాకులు కగుతుంది. బహుశా నీవు మాటాడాలన్న తలపు నాకు లేదు అనిలు నీకు లేదని వ్రాయాలివ పనిలేదు. ఎందుకంటే మనస్థిరమైన సంఘం నిర్బంధించి కాయాలను తెర ఒకటుంది. మనశేస్త్రం ఒప్పుకోగల లోకం దాన్ని పరీక్షిస్తే తెంచుకోగలుగుతామేమో! అది ఇప్పుడు చేస్తే లోకం మనల్ని ఇరవైవింపు వెనక్కు నెనకుంది. ఈలోకంలో ఇద్దరు మగాలు స్నేహంగా ఉంటే లోకం పట్టించుకోదు. ఇద్దరాదాల్ని అలా ఉన్నా లోకమేనే. ఆదా రుగా స్నేహంగా ఉంటే ఊరుకోదు. వాళ్ళు కూడా ఊరుకో రుణా!

శిలపు—
—పుస్తకాలన్నాయి.

ఉత్తరం పూర్తిగా చదివాక నాశేవీ పాలు పోలేదు. ఊరుకున్నాను. ఇతను ఎందుకీ దంత వ్రాశాడో ఇంతలోకువగా ఎంగుకు వ్రాసుకున్నాడో మళ్ళీ రెండు రోజులకి ఉత్తరం వ్రాశాడు. చదవావు అంతే ఉంది. అందులో పొలి కూడా వ్రాశాడు! ఇంక వరగా వ్రాయడం సాగించాడు. మొల్లమొదటి మాట్లాడలేను మాట్లాడమనగా అవి, అతిరువాతి మాట్లాడమనీ బ్రతిమాలుతూ ఇంకా ఉత్తరాలు వ్రాశాడు.

నేను ఒక బాబు వ్రాశాను. “ఏమీ తెలియని నావంటి బాలికను ఇలా నిర్బంధించడం తిగదు. మిగిలి వ్యాయం కాదు మీ ఉత్తరాలల్లో నేను చదువు మానుకోవలసి వస్తుంది” అని వ్రాశాను. మళ్ళీ ఉత్తరాల వర్షం కురిపించాడు. నాకు విసుగెత్తి ఉత్తరాలు చదవడం కూడా మానుకున్నాను.

జవాబు ఇవ్వలేను. అతని ముగ్ధా విసుగు పుట్టింది కాబోలు; ఊరుకున్నాడు. ఈవిషయమంతా రాధకు చెప్పాను. అతనిని చూపించి - రాధ “అతను రాడీ. చాలా దుర్మారుడు” అని అరగంట లేకప్పరిచ్చింది. అది చెప్పినవన్నీ నిజం కాదని తెలుపాతి తెలుసుకున్నాను. ఊరుకున్నాను. తెలువాతి అతను వ్రాసిన ఉత్తరాలన్నీ కలిపి కథ వ్రాసిపంపాడు కాబోలు ననుకున్నాను. కథ చదివి రాధకు చెప్పాననింతా. అత నెక్కడిన్నా కనిపిస్తాడేమో! అడుగుదా మనుకున్నాను. ఆ సాయం త్రమే మా అన్నయ్య స్నేహితుడు గోపాల్ మా ఇంటి కొచ్చాడు. అతనితో ఈ విషయమంతా చెప్పాను. విని “ఈ కథ అతను వ్రాయ లేదు” అన్నాడు.

“మరి అతని పేరుందికదా?” అన్నాను.

“ఉన్నా సరే. అతను దూత్రం వ్రాయ లేదు. అతను నా స్నేహితుడు. అతను వ్రాసిన ప్రతి కథా నాకు మాత్రమే వ్రాశాడు.”

“నా ఉత్తరం సంగతి?” అన్నాను.

“అన్నీ నాకు తెలుసు. నీ జవాబు కూడా నాకు తెలుసు. ఆలోచి మానుకున్నాడు అన్నీ.”

“అతను నీ స్నేహితుడా?” అన్నాను.

“అవును” అన్నాడు.

“అతనితో చెరిచి మానుకో” అన్నాను.

“అతని విషయం నీకు తెలియదు. అతను చాలా మంచివాడు” అన్నాడు.

“నీ స్నేహితుణ్ణి నువ్వు మెచ్చుకోవలసిందే” అన్నాను.

“హానీలే!” అన్నాడు.

“అతనితో మాట్లాడితే, నీవు మా రాధకు” అన్నాను.

గోపాల్ ఇల్లిపోయాడు. వారం తిరిగింది. రాధ కీ విషయం తెలిసింది. అది మూలంతా గోల చేసింది మూల్లో వారంతా వేలువెట్టి చూచి గునగులూడు కోసం చాలా సార్లు మాశాను. కనివారం సాయంత్రం దేవాలయంలో కనిపించాడు. నావెంట ఒక మూర్ఖుడు ఉంది. ఇద్దరం ప్రక్కన కూర్చోని మాట్లాడుతూ నానా మాటలూ అన్నాను.

అతను అన్నీ విని, “నిజం నిలకడమీద తెలియాలి బ్రహ్మం” అని తిట్టడం పాడు పంటూ వెళ్ళిపోయాడు. ఇంత సిగ్గులేని నాడేమో! అనుకున్నాను. మూల్లో అంతా అల్లరిగా ఉంది.

ఈవిషయం మాటిచదు ఒకామెకు తెలిసింది. నన్ను చాళ్ళింటికి తీసుకువెళ్ళింది. “అమ్మాయ్ ఏమిటా కథ చేసిన గడబిడ?” అంది.

“నాకేం తెలియదండీ” అన్నాను.

“అచార్య వీరు ఉత్తరాలు వ్రాశాడా?” అంది.

నేను పలకలేదు.

“ఆ కథ నేనే వ్రాశాను. నీకు వచ్చిన ప్రతి ఉత్తరం ఒక రోజులవ్యయంగా ఒచ్చేది. నీవా విషయాన్ని గమనించలేదు. అన్నీ కాపీ తీసుకుని నీకు పంపాను. నీ విషయం ఆలోచిస్తూ నే, అతను కూడా ముగవదుతున్నాడు; అతను వ్రాయడం కథ వచ్చినందుకు; అతను వ్రాసిన ఉత్తరాలన్నీ కథలో ఉండటంవల్ల కథ నీవే వ్రాసి అతన్ని గోల చేశావనుకుంటున్నాడు. ఇంక అన్నీ అతను ఉత్తరాలు నీకు వ్రాయడం” అంది. నేనేమి నాలో పాలుపోక, “రాత్రి అతన్ని గుళ్ళో తిట్టానండీ.” అన్నాను.

“తిట్టావా?” అంది.

“అవును” అన్నాను.

“చలేదని చెబావు” అంది.

“అయితే అతని పేరెండుకు చెట్టాడో” అన్నాను.

“ఉత్తరాలన్నీ అతనివే? ఆ కథలో ఏమిందీ? అన్నీ ఉత్తరాలేగా! వాతే కథలో ఆఖర్ని చెప్పి జరిగినట్లు కల్పించాను” అంది.

నేనేమీ మాట్లాడలేకపోయాను.

“అతను ఉత్తరాలు చాలా బాగా వ్రాశాడు. నిజంగా అలా ఉత్తరాలు వ్రాశేవాళ్ళుంటే ఎంత బాగుంటుంది?” అన్నదామే.

నేను వచ్చేవాను. వస్తుండగా అతను గోపాల్ బాటనే పగుళ్ళూ నన్ను చూశాడు. అతను గోపాల్ తో “కథ చేసిన గడబిడలూ ఉన్నా, గుళ్ళో చక్కారగుళ్ళు బాగా ఉన్నాయి గోపాల్” అన్నాడు.

వెళుతూ వెళుతూ “గోపాల్! నిన్ను అమ్మ రమ్మంది” అన్నాను. సాయంత్రం ఇంటికొచ్చాక అన్నీ గోపాల్ తో చెప్పాను. గోపాల్ వాతో మాట్లాడమంటూ అమ్మతో మాట్లాడి వెళ్ళిపోయాడు; ముగ్ధులూ మూలకు ఒక ఉత్తరం వచ్చింది. అందులో “తెలుసుకున్నందుకు చాలా సంతోషం” అని ఉంది.

హకల్ బెర్రీఫిన్
వెల 2-0-0
ఆంధ్ర గ్రంథమాల,
మద్రాసు-1

స్వర్గంలోనే పెళ్లిళ్లు

జనుకపల్లి లక్ష్మీనరసింహశాస్త్రి

(రవి యింట్లో)

రవి: మేనమామపోలికలు రాకపోతే యింత అవస్థజేవాళ్లం కాదుగదా అమ్మాయి సంబంధాన్ని గురించి.

వసంత: ఏముంది అవటానికి. నాకు తెలియని జోజాల్లో పెళ్లి చేకాదు కాని, జోజాలో మిమ్మల్ని చూసి వరించే దెవరండి. అందుకనే అమ్మాయి పెళ్లికి సతమత మవుతున్నాం. పోలికలు యెక్కడికీపోతాయి.

రవి: నేనేదో తమాషాకనంపే, బాగానే వుంది నీ సరసం. మనిద్దరము తగూలాడిల్లను వుప్పుదపెడతామేమిటి?

వసంత: అందుకనే నూ అన్నయ్య

కొడుకు వున్నాడని మొత్తుకుంటూనే వున్నా...

రవి: మళ్ళీ ఆనూపే...ఎన్ని సార్లు చెప్పితే యేం?

వసంత: అదీ వరస. దేవుడు సృష్టించిన దానికి మన యెద్దవారేమిటో...అందము యేమన్నా కొరుక్కుతినేదా...

రవి: ఆ వుద్దేశావసరంగా నిన్ను చేసుకుంది...

వసంత: అదుగో మళ్ళీ అదేమాట... మీకు యిద్దంలేకపోతే సరేకాని వంకలు

మాత్రం అవసరంగా పెట్టకండి...అమ్మ

యికి పదహారేళ్లు వెళ్ళిపోతాయి ఫాల్గుణానికి తెలుసా...

రవి: ఏం ప్రమాదంలేదు. పాతికలు వెళుతుంటే దిక్కులేదు కాని, పట్టుమని పదహారు నిండలేదు. దాని కింత ఆర్జాటం యెందుకంట!...

వసంత: అయ్యోరామ యెంత వుప్పులాయి...మీ తరహామాస్తే పాతిక వెళ్ళనిచ్చేటట్టే వున్నాడు.

రవి: నా ప్రయోజకత్వము యేముంది యిందులో. కాలాన్ని యెవరైనా ఆపగలరా! మనం పెళ్ళిచేసేదాకా అమ్మాయికి యెళ్ళరాకుండా వుంటాయా!...

సంతక

వి. నరసింహారావు, రేవేంద్రపాడు

13-10-54

వసంత: నిజా లే పలుకుతున్నాను కాని, ఆ ఘడియ యెప్పుడూ అంటు...

రవి: నేనూ అనేది అదే...

వసంత: ఇప్పటికి దజను అయ్యాదు. వక కీళ్ళు నచ్చకపోతే యింకా యెట్లాగండి చచ్చేది.

రవి: దాన్ని బట్టి అమ్మాయిని చూసి యెవరూ చేసుకోవటానికి మన పెళ్లిటండీ!...

వసంత: మాస్తేనే లేకపోతే, తెర చాటున వుంచి చేసుకోవటానికి మన పెళ్లిటండీ!...

రవి: ఆ... ఏమన్నావు... నేను ఆ చేతి వద్దన్నా. మనము పూగు కోలేక కాలక్షేపంగా అనుకోవటమే కాని, ఆ చతుర్యుడు వక్కసారే వ్రాశేస్తాడు గట్టిగా తప్పి, వప్పి, అది మనకు తెలిక మలలో పడ్డి చేపల్లాగ తన్నుకుపోతూ వుంటాము.

వసంత: ఏమంది ఏం చేతకాకపోలే నరి వేదాంతం వుందిగా -

రవి: అదే తొందరమాట. వేదాంతం అర్థం కాలేదను బాగుంటుంది. అంతేకాని, నీకు అర్థం కానివన్నీ అర్థం లేనివంటే యెమిటి అర్థం!...

వసంత: మాడండి యీ మాటలకేంకాని, అమ్మాయిమనస్సు యెంత బాధపడుతోందో మిత్రమన్నా తెలుస్తోందా!... పాపం పిచ్చి

విల్లాగ పెళ్లిమాపులకు వస్తున్నారంటే, తానెంతో శృంగారించుకుని, అమ్మాయిలు పున్నానో చూడు అంటే, నా కడుపు తరుక్కుపోతుందండి. ఇంతకీ అమ్మాయి ముఖాన పెళ్లియ్యే గీత వుందో లేదో...

రవి: ఏడవటం ప్రారంభించావు. ఇంత సేపటినుంచి లేదేమో అనుకున్నా. ఇక చాలేకాని, కురూపులకు పెళ్లివుహంటే లేదుకాని అమ్మాయినివయ్యానికొ నీదిగులు. బ్రహ్మ మొదట బొమ్మల్ని చెయ్యింగానే విల్లిద్దరు జంట అని యేర్పరుస్తాడే... ఆరహస్యము నీకు తెలిదు. ఎక్కడోపుటి నా అల్లుడునుఖంగా పెరుగుతూ వేపున్నాడు.

వసంత: నిజంగానా అంటే. ఎక్కడున్నాడండి మన అల్లుడు.

రవి: ఏడిసిస్తే వుంది. అది తెలిస్తే యింకేం... అది తెలియకే యీ సరిమత మవటం.

వసంత: మరయితే అది యెట్లా తెలుస్తుందండి....

రవి: పెళ్లియితే తెలుస్తుంది...

వసంత: అయ్యో! రాను, మీ అంత మొండివారు ప్రపంచంలో పుట్టినారు. నా దిగులుతో నేను బాధపడుతుంటే, మీ కేమో పరిహాసాలేను.

రవి: మనకు అర్థం కానివన్నీ పరిహాసాలే. సృష్టిచిత్రం తెలుసుకోవటం ఎవరి

తరం... నేను యీసారి పంపిన కబురులే గట్టిజే. ఈసారి రేటు కొంత పెంచినట్లు పుకారలాంటిది బహుశా చేశాను. దాంతో నన్నా యే వక్కడైనా ముందుకు రాక పోతాడా అని.

వసంత: ఏమన్నా రేటుటి.

రవి: అనటానికి యేముందున నాలుగైదు దాక అమాంబాపతు కలిసి ముట్టచెప్పుతాను అని.

వసంత: అంత కట్టుం పరాయివాడికి యివ్వకపోతే...

రవి: మళ్ళీ అదేమాట...

వసంత: అయితే యీసారి అమ్మాయి పెళ్లిమాపులకు రాదండి.

రవి: అసలు చూడటానికి వచ్చే దెత రంట!...

వసంత: ఆ... ఏమన్నాను...

రవి: అనటానికి యేముందున, పెళ్లిచేసుకో నేది అమ్మాయిని చూసికొడుగా... మనం యిచ్చే కట్టుంచూసి, నీకొ విషయం తెలియలా. కామస్మృత్యే లేకపోయిన తర్వాత యెన్నాళ్ళు కొపరం చేస్తే యేం....

వసంత: అదేగో వెంకన్న వచ్చున్నాడంటే.

(వెంకన్న ప్రవేశం)

రవి: ఏమాయి వెంకన్న రుట్టావున్నాయి మార్కెట్టుకట్టుకే!

116

మందికి మా పోటీ నెం. 24 లో బహుమతులు యివ్వబడినవి. I వ బహుమతి: (1) జి. నాగయ్య, గుంతకల్ (2) జి. టి. సుజితా దేవి, గుంతకల్; (3) ఎం. జగన్నాథం, చిత్తూరు; (4) కె. - ియ్య, త్రాదావారి మరెయ్య 22 మంది; II వ బహుమతి 1 రు; III వ బహుమతి 70 మంది; మరెయ్య 11 మంది. 19 మంది. పూర్తి నితరాలు కోరువారు 4 అణాలు తపాలా బిళ్ళలు పంపవలసినది.

గెలవండి

25,000

గెలవండి

రిజిస్టరు నెం. 628.

పోటీ నెం. 26.

సీలుపెసియున్న మా అఫీసియల్ కీ సాల్యూషన్ మెసర్సు. ప్రీమియర్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా లిమిటెడ్, మద్రాసు వారివద్ద డిపాజిట్లు చేయబడియున్నది. వారి అధికారముతో అది ప్రకటించబడును ప్రథమ బహుమతి ఆల్ క రెక్కు రు. 12,500. రెండవబహుమతి, మొదటి రెండు లైనులు క రెక్కు రు. 6,500 మూడవ బహుమతి, మొదటి ఒక లైన్ క రెక్కు రు. 3,500. నాలుగవ బహుమతి మొదటి రెండు నెంబర్లు క రెక్కు రు. 2,500 మా కీ సాల్యూషన్ ప్రకారం నిలుపుగా, ఆధంగా యెటైనా వుండవచ్చును.

842

ఆఖరు తేది 27-10-54 ఫలితములు 12-11-54

ప్రతీక రుసుము ఒక ఎంట్రీకి రు. 1/-; 8 ఎంట్రీలకు రు. 5/-; 14 ఎంట్రీలకు రు. 10/-

సాల్యూ చేయవలసిన విధానము :- ఈ చదరములో 78 నుండి 98 వరకు గల అంకెలు నిలుపునా అయిములల అడ్డుముగా ఎటు కూడినా 842 వచ్చేట్లు చేయాలి. ఒక అంకె ఒకమారే వాడాలి. రూల్సు :- సాదాకాగితిము మీ ఎన్ని ఎంట్రీలైనా నిర్ణయించిన సామ్యుతో పంపిన అంగీకరింపబడును. ప్రతి ఎంట్రీకింద, పోటీ పంపువా తన పేరు అడ్డుము పుష్టంగా పెద్ద అక్షరాలతోను, అంకెలతోను ఇంగ్లీషులో వ్రాయాలి. సామ్యు (కాన్ చేసి ఇండియన్ పోస్ట్ ఆర్డరుగానా, మనియార్డరుగానా పంపవచ్చును. మనియార్డరులైనచో మనియార్డరు రకీదు; పోటీ యెంట్రీల నెంబరు పంపవలెను ప్రతి మనియార్డరు ఫారములోని కూపనులో సామ్యు పంపువారు తన పేరు, అడ్డుము ఇంగ్లీషుల వ్రాయవలెను "వసూలునుబట్టి బహుమతుల సామ్యు మారుచుండును." ఈ పోటీలో మే చేజరు తీర్మానము ఆఖరు చట్టబద్ధమైనది. 0-4 స్థాంపులు పంపిన పోస్టులో ఫలితముల లిస్టు పంపబడును. మా ప్రత్యేక రూల్సు, పరతులు బాగా తెలిసినవారే పోటీలో పాల్గొనవలెను.

RAISING COMPETITIONS

88	83	87	76
77	86	82	89
78	85	81	90
91	80	84	79

We hereby certify that the above is the solution in original numbered form, as by Raising Competition No. 24 on 6.9.54 in a sealed cover which was opened in our presence to day and that a copy of the above solution has been bought with the Bank.

For The Premier Bank of India Ltd
V. Annamalai
29.10.54

THE RAISING COMPETITIONS No. 26, 28 (3), Thandavaraya Gramani St., MADRAS-21.

★ స్వర్గంలోనే పెళ్లిళ్లు ★

వెంకన్న: పెద్దెంబరులో కాని యీసారి గిరాకి పెరగదనుకుంటున్నారండి...

రవి: అంతా ఘేయిలే... ఎందుకో చ్చివ బుర్రులంట... బియ్యే ప్యాపయినవాడిని తెలుగులో అచ్చు అక్షరాలు యెన్నో చెప్పమను.

వెంకన్న: అవన్నీ యెవరికి కావాలండి. మీరంతా వెనకందల మనుష్యులు. కాగితము చేతికి వచ్చిందా లేదా అదే ప్రశ్న.

రవి: నేను పూరికే అంటున్నా కాని, అంతేలే నిజానికి

వెంకన్న: అయితే బాబుగారు, యీచాకలోనే యేమన్నా మనం తధాస్థు అనుకుంటే బాగుంటుందని నా అభిప్రాయమిది.

రవి: తొందరపడితే అయ్యే పనులు టయ్యా! కాస్త్రం నీకు తెలీదు. ఆ ఘడియ రావాలి కాని, ఆపులేమాత్రం ఆగుతుందిటయ్యా!...

వసంత: వెంకన్నా, ఏదో నాలుగుపుట్ల గింజలు వచ్చేవాడు బుద్ధిమంతుడు...

రవి: ఇవన్నీ హిర్య కాక్ష వరాలు సాకేవా పెట్టేవా!... నామాట విను. మనకు కావలసింది అవయవాల్లో యేమీ లోపం వుండకూడదోయి ఆస్తి అక్కర్లేదు. మగవాడయితే చాలు. నువ్వేమన్నా హామీ యిస్తానంటే, యిప్పటికప్పుడే భజంత్రీ బాళ్ళకు కబురుచేస్తా. అంతే. నిమిషాల మీద జరిగిపోవాలింటే... ఆ మూడుముళ్ళు పడ్డాయి అని అనిసిస్తే చాలు అంతే కాకుండా...

వెంకన్న: తొందరపడితే జరిగే పనులు టండి. మీరన్నట్లు ఆ ఘడియ రావద్దు.

వసంత: వారికి తగ్గవాడినే దొరికావు నాయనా, ఏమో అనుకున్నా... ఇంట్లో గోళ్ళు గిల్లుకుంటూ కూర్చుంటే, అల్లుడు రచ్చి పాదాలముందు వాలతాడా నాకు తెలిక అదుగుతా...

రవి: అట్టే కాదు బజార్లోకి పోయి గంతులువేస్తే ప్రత్యక్షమవుతాడు అంటేనా!...

వెంకన్న: ఆ ఘడియ రావాలే కాని, పత్యక్షమవక యేమవుతాడు.

* * *

రెండవ రంగం

రఘుపతి: వివిభా యి స్థితిలో అందరూ మూడిరి బొమ్మలే వుంటాయనుకుంటున్నావయిటికి ఈ అయిదువేళ్ళు వకటిగా న్నాయి... ఇంకేం మరి... ఇప్పటికి గతిక సంబంధాలు చూడటం అయింది.

నీకు వచ్చినపిల్ల వచ్చేటప్పటికి యిప్పటి వరకు చూపులకు అయిన ఖర్చయినా కట్టించావంగా గిటుకుందా అని...

సుజాత: వాడిముఖాన యెంతో వాసిందో యెవరు చెప్పగలరు పెద్దమ్మ నెత్తిమీద కూర్చుంటే గొవరుమాత్రం యేమి చేస్తారు. మననోరు ఆగలేక వాడిని అడిపోసుకోవటమే కాని వాడిని అనాలనిపి పాపము యేముంది! బుద్ధి కర్మానుసారినే అని పూరికే అన్నారా.....

వేణు: మీబోటి రకం విశేషావుగా తయారయితే యేదైనా అంటారు. అసలేం చేస్తారు. తిన్నది అరగద్దూ. పనాపాలూ!...

సుజాత: ఎలాగయితే యివ్వాలి కళ్ళు తెరిచావు. గ్రంథోచ్చి పిల్లను వెక్కిరించి నట్లు...

రఘుపతి: నీ వాహానికి తగ్గట్లు నీళ్ళుపోసే వాడు వచ్చాడుగా మొన్న. యే మాట్లాడకపోయినావు...

వేణు: నువ్వు చెప్పటానికేంలే. చూస్తూ చూస్తూ ఆ పిల్లను చేసుకోమంటావు...

రఘుపతి: అవ్వా కావాలి. బువ్వా కావాలి. యెట్లా కుదురుతుంది చెప్ప. లోకం ఆ న్న తర్వాత కుడి యెడమ అన్నాడు.

వేణు: నేను చెప్పుతున్నాగా... కనీసా బియ్యే ప్యాపయినదేనా వుండాలి. ఇక పోతే ప్రపంచజ్ఞానము తెసినదేనా అవాలి. అందంలూ నాకు విమాత్రం జంకకూడదు...

రఘు: డబ్బు పుష్కలంగా నాలుగైదు తరాలదాక వేదాంత చర్చలోకి దిగకండా వుండాలి హాయిగా వంటి అంతస్తు మేడ మీద కూర్చుని అబ్బాయి కూనిరాగాలు తీస్తుంటే అమ్మాయి వచ్చి కాఫీ అందించాలని మోజు. ఏం కోరిక ఏం కోరిక. మన వుండే పుట్టిన తర్వాత యీమాత్రం కూడా పూహించలేని చవట యెవరో నాకు చెప్పుదూ.

సుజాత: అట్లా అంటూ వేమిటి అన్నయ్యా, మన అబ్బాయి కోరటంలో ఆశ్చర్యము యేముందంట!

రఘుపతి: అమ్మాయి గురిగింజ నలుపు సంగతి యెరుగదుట. తెలిసిందా! ఈ వివాహము అనేది మన చేతుల్లో వున్నది కాదు. అంతా అదివరకే జరిగివుంటుంది. మనం మాత్రం నిమిత్తమాత్రులం.

వేణు: ఈ వేదాంతం యివ్వాలిటిదా! నేను తొత్తగా వింటున్నాను కనకనా!...

సుజాత: ఒక్కటే ముక్కరా. ఇప్పుడు అబ్బాయికి నచ్చింది రావాలి...

రఘుపతి: అక్కడే వస్తుంది. వచ్చటం అంటే యేమిటి ఆ పంతంమీద వుండ పట్టేగా యిన్ని సంబంధాల్ని సనీమిరా

రచయితలకుమనవి

మాకు కథలు, గేయాలు, చిత్రాలు, ఫోటోలు పంపేవారు

ఈ క్రింది అంశాలను గమనించ ప్రార్థన.

ప్రచురించని వానిని తిప్పిపంపగోరే వారు బుక్ పోస్టుకు అవసరమైన స్టాంపులను, రచనలూ, చిత్రాలూ, ఫోటోలతోనే చేర్చిపంపాలి.

బుక్ పోస్టుకు అణా స్టాంపుకు తక్కువ కాకుండా పంపాలి.

రచనలను కాయితానికి ఒకే వైపున నీరాతో వ్రాసిపంపాలి.

ఫోటోలు కనీసం కార్డు సైజులో వుండాలి. సెగెటివ్ లు స్వీకరించబడవు.

చిత్రాలు ఇండియన్ ఇంకుతో వేసిపంపాలి. రంగుల చిత్రాలు స్వీకరించబడవు.

ప్రచురణ విషయాన్ని వెంటనే తెలియచెయ్యడం కష్టం.

నిరాకరించబడిన రచనలను తిప్పి పంపడానికి మాకు కనీసం ఒక మాసమైనా వ్యవధి అవసరం. ఫోటోలు, చిత్రాల విషయంలో యింకా ఎక్కువ వ్యవధి కొవలసివుంటుంది.

ప్రచురించే వానిని గురించి ప్రచురించే ముందు మాత్రమే తెలియపరచగలము.

మాకు పంపిన రచనలను, ఫోటోలను, చిత్రాలను గురించి మా కార్యాలయం నుంచి ఎవ్విధమైన సమాచారమూ అందనిదే, వాటి ప్రతులను యితర పత్రికలకు పంపవద్దని ప్రార్థన.

రచయితలూ, చిత్రకారులూ, సహృదయులతో సహకరించగలరని విశ్వసిస్తున్నాము.

—సంపాదకుడు.

భర్త గడవదాటు తుండగానే భార్య అడిగింది: “ఈ వేళ తొమ్మిది గంటలకల్లా ఇంటికి వచ్చేస్తారు కదూ?” అని.

“లేదు, పది..... పది...”

“ఏమిటి?”

“అబ్బే! ఏమిగా లేదు పది నిమిషాలుతక్కువ తొమ్మిదికే వచ్చేస్తానని అంటున్నాను.”

అంటూ వప్పకోలేదు వాళ్ళందరకు పెళ్ళి కాదనా...

వేణు: అదెవరన్నాను...

రఘుపతి: నీకు తెలియకపోతే చెప్పు తున్నా.. చాలామంది పిల్లల తల్లలయ్యా రంటే నమ్ము. మన నాడు యెక్కడన్నాడో అక్కడే...

సుజాత: అయితే యేం చెయ్యమంటావు..

రఘుపతి: అయితే నేను చెప్పినట్లు చెయ్యమను. అందాను, డబ్బు కాళ్ళతరే మేమిటి కనక, సుఖమైన దాంపత్యము కుదరాలి. దానికోసం యెవరో ఒకర్ని నిశ్చయం చేసుకోవాలి ఏమిటా ఆలోచన.

సుజాత: ఏమిటో పిచ్చివాడుగాగ ఆలోచిస్తూ ఆలోచిస్తూ రోజులు గడిచేస్తున్నాడు.

రఘుపతి: ఇట్లాగే ఆలోచిస్తావుంటే పిచ్చియైక్కినా ఆశ్చర్యంలేదు. పిచ్చి బ్రహ్మాండమైన జన్మమీకాదు. మనస్సు తకదానిమీద లగ్నం చెయ్యలేక స్థిమితం తప్పిపోవటమే...దానికి యెకారణమేనా చాలు...

వేణు: మామయ్యా.. ఇది చివరిపారి. నాలుగువూళ్ళు తిరిగివస్తాను, నాకు నిచ్చిన పిల్ల నన్ను పెళ్ళి చేసుకోవాలని అనుకుంటే తెలిగిం యిస్తాను వచ్చే రెయ్యండి.

(వేణు నిష్క్రమణ)

సుజాత: వాగ్గ అగ్గ వెళ్లి రానాయనా...

రఘుపతి: వాడి పిచ్చిగాని ఇన్ని సంబంధాలుకన్నే యివన్నీకాదనీ, యెక్కడికో వెళితావంటా జేమిబంట...

సుజాత: ఏమో వాడికి బుద్ధివుట్టే వెళ్ళాడుగా...ఎట్లా అవుతుందో చూద్దాము

రఘుపతి: నిర్భయంగాని వాడి కొలతబద్ధ అకు సరిపోయే పిల్ల గొరుకుతుందా అని...

సుజాత: ఏమో యెట్లా వ్రాసివుండో. ఎవరికి తెలుసు. పుట్టంగానే జత యేర్పడే వుంటుందని అంటారు మరి. వీడు యీవూళ్ళు

చెళ్ళటమేమిటో యదంతా నాకు ఆశ్చర్యం గానే వుంది...

రఘుపతి: ఆఫుడియ రావటానికి యింకా వ్యవధి వుందన్నమాట. లేకపోతే వీడికి యీబుద్ధి వుట్టదు...

* * *

(వెంకన్న ప్రవేశం)

వెంకన్న: బాబుగారూ నమస్తే అండి. నేనూ వెంకన్నను. రవీంద్రనాథ్ గారిదగ్గర ఉంటావుంటాను వారి అమ్మాయి సంబంధం విషయంలో, మీ అబ్బాయి వున్నాడని తెలిసి వచ్చిక్కడికి వంపించారు. వీడో చదువులమీద...

రఘుపతి: అ...అ...నీ చెవిచాక యెప్పుడు వచ్చిందయ్యా...

వెంకన్న: గొప్పొళ్ళ విషయాలు రాక యొక్కడికి పోతాయంట...

రఘుపతి: నిజమే...పిల్లవయస్సు...

వెంకన్న: పదహారేళ్ళిండి...రవీంద్రనాథ్ గారికి చదువులంటే మహామోహం మీ విషయం తెలిసి యిక్కడకు వంపించారండి...

రఘుపతి: ఎంతాక వుండేమిటి వ్యవహారం...

వెంకన్న: మా అయ్యగారు అంత సుఖపుగా బైటపడే మనిషికాదండోయి... అయినా మీ రెండాకొ వున్నారో శలవిప్పించండి...

రఘుపతి: నువ్వు యెరుగు వన్నే ప్రస్తావన చే. మేము యెంత అడిగితే అంత యివ్వగలరా...

వెంకన్న: లండను చదువు మా రవీంద్రనాథ్ గారికి తెలియని విషయం కాదండి.

సుజాత: అన్నయ్యా...

రఘుపతి: నువ్వూరుకో నేను చెబుతాగా...మా వాడు కొంచెం పనిమీద వూరువల్లాడు. ఇవాళే వస్తాడు.

వెంకన్న: రాసింది. వచ్చివవాణ్ని పనిపూర్తిచేసుకోకుండా వెళితానా...

సుజాత: అడుగో అబ్బాయి అనుకుంటూ వుండగా వచ్చాడు మారేళ్ళయస్సు.

వేణు: పెళ్ళి...పెళ్ళి...పెళ్ళి...నాకంటికి అందమైన స్త్రీ వక్కర్తీ కనిపించకపోతే. కనిపించిన యిద్దరికి పెళ్ళిళ్ళు అయిపోయినాయి. ఇక నేను పెళ్ళిచేసుకోను. అసలే పెళ్ళిచేసుకోను.

సుజాత: చూడు నాయనా.....అంత చిరాకుపడక. ఇదిగో యాయన వక సంబంధం...

వేణు: సంబంధమునంగతి నా దగ్గర యెత్తకండి. వళ్ళు మండిపోతోంది.

రఘుపతి: వేణు...

సుజాత: నాయనా తొందరపడక, నీ

చదువుకు సరిపోయేటట్లు పుష్కలంగా డబ్బు...

వేణు: డబ్బు...డబ్బు...డబ్బా! నిజంగానా...కట్టుం యిస్తారా నా చదువుకు.. వెంకన్న: చిత్తంబాబు..ఎంతైనాసరే.. మీకు పిలుంటే నాతోనే రండి పిల్లను చూడటానికి...

వేణు: ఛీ! ఇంకా నా జీవితంలో పెళ్ళికి పిల్లను చూడటమా! ఎంతమాట అన్నావు. మా మయ్యా సుభలేళ్ళు అయ్యకొట్టించే కెయ్యి. డబ్బంతా పెళ్ళిపిల్లమీద రాలాటి పిందే...

వెంకన్న: ఇప్పుడేవెళ్ళి రవీంద్రనాథ్ గారికి చెప్పిస్తా...

* * *

(మాడవ రంగం)

వెంకన్న: బాబుగారు అమ్మాయికి తక్కువ రకం సంబంధము కుదుర్చుకువచ్చా.

రవి: నిజంగానా...ఎవరూ ఏమిటి....

వెంకన్న: నుంచి అందగాడు, అస్త్రీ పయకు, విద్యావంతుడు.

వసంత: నిజంగానా...

రవి: నేను చెప్పలా, వివాహాలు స్వర్గంలో అవుతాయని. లేకపోతే మన పిల్ల కేమిటి యిలాంటివాడు అల్లుడుగా రావటమేమిటి?

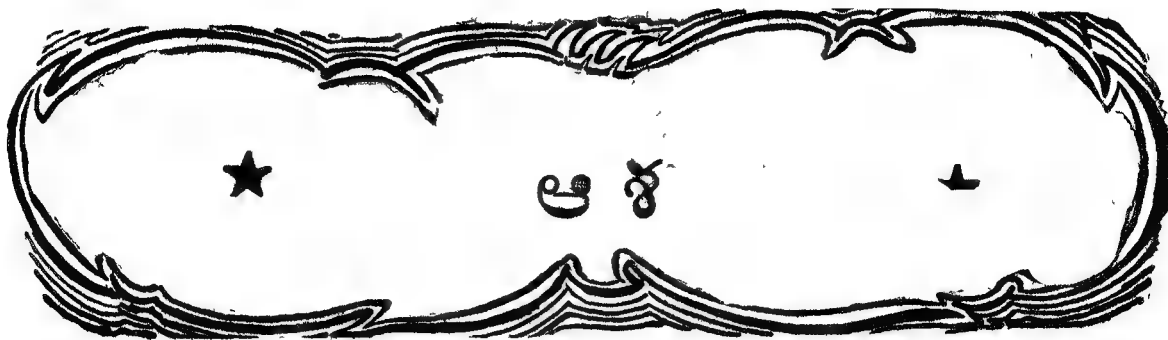
చనిపోయిన ఖాతాదారుని

భార్యకు ఇన్సురెన్సు పైకం చెక్కు అందిస్తూ కంపెనీ మేనేజరు “మీ వారు అకాల మరణానికి గురై నందుకు చాలా విచారిస్తున్నాం” అని ఓదార్చాడు. ఆమె రునరునలాడుతూ అన్నది:

“ఒక దిక్కులేని విధవరాలు

ఏదో నాలుగుడబ్బులు వెనకేసుకు సుఖపడటం చూడలేకనా బాబూ మీ విచారం?”

అని.

1

మండు చేసవి. మిట్టమిధ్యాన్నం. వేడిగాడ్చులు. నిర్మానుష్యమైన కోడ్లు. ఆకలితో వికారంగా అరిచే రక్కసులు - కాకులు ఒకేపనిగా చేసే గోల. పప్పుడప్పుడు సోదా, లైమ్ జ్యూస్ కేకలు. ఈ ఎండని, వేడిగాడ్చులని లక్ష్యపెట్టు ఊరికి ఒకమూల చిన్న బిథిలో ఒక గారింట బయలుపెడలి, ఇంటి పరిసరాలనుదాటి సాధ్యమైనంత దూరం పోయేంకు ప్రయత్నిస్తోంది దొక జోలపాట - న్నని కంఠం - ఆకంఠం సంగీత విద్యాంశం క్రింద ఏళ్లతరబడి తరిగిదు పొందకపోయినా, క్రావ్యంగానూ, సమాజంగానూ ఉంది. పాటలో అర్థం ఏమిలేకపోయినా కంఠంలోనుండి వెలువడిన, అది తనలో దో అమాయకత్వాన్ని కీర్తించుకొని రని ఏదో కోరికను వెలిబుస్తున్నట్టు, తెలియని ఎవరినో బాలిగా సహాయం అర్థిస్తున్నట్టు ప్రతిధ్వనిస్తోంది. మట్టిగోడలు, పూరిలు అయినా, గది భ్రంగా అమర్చబడిఉంది. ద్వారానికి కరకం 'కర్తెస్' - గదికి కిటికీలంటూ పూలేవు. ద్వారంనుంచా వచ్చే వెలుగు,

కదిని కొంతవంతం చేస్తోంది. ద్వారానికి దగ్గరగా ఒక పాత మట్టుమీసను. క్రిందని, బలమీద కర్తెర, కత్తిరించిన గుడ్డలు. ప్రక్కనున్న గూటిలో రియారయిన దుస్తులు, వేరువేరుగా పేర్చిఉన్నాయి - రవికలు, దాడీలు, చిన్న చిన్న గొస్తా -

ఉయ్యాల ఊదుతూ పాడుతున్న వాగమణి మనస్సు పాటమీదా లేదు - ఉయ్యాలలో మన్న 'పాప' మీదా లేదు. కల గంటున్నట్టు, ఎదురుగా నున్న గోడను చూస్తున్నా యామెకళ్లు - గోడ కూడా కాళీగానే ఉంది - దానినుంచి కూడా ఆమె కర్మమయ్యే జేమిలేదు. ద్వారాని

యం. వి. రామారావు

కెదురుగా, మంచంమీద కూర్చున్న ఆమె ముంగురు, పిచ్చేగాలికి ఎగిరి, నుదుటిమీద నుండి, ఆమె కళ్ళలో పడుతున్నాయి. ఎర్రటి ఆమె పెదవులు, పాట కనుగుణంగా కదులుతూ విరిచి పేర్చినట్టున్న పలువరుసని వెలిబుస్తున్నాయి. అందమైన ఆముఖానికి నురింత ఆకర్షణకలుగ జేస్తున్నాయి ఎర్రటి బొట్టు, రెప్పలకున్న కాటుక -

పాటలోనిమధురస్వరాలకి, చేబట్టకు తలిచేతులగాజాలుచేసే చిన్న దప్పకునిద్ర పోయిన పాపాయి ఉధ్వాస విశ్వాసాలు పిచ్చేగాడ్చులలో కలిసిపోతున్నాయి.

పాపాయి నిద్రపోయినా ఆమెపాట ఆప లేదు. నోరు పాడుకపోతోందికాని, ఆమె

మనస్సు ఏదో సమస్యలని పరిష్కారం చేసేటందుకు దారులు, తెన్నులు వెతుకుతోంది.

ఎందుకో ఈరోజు ఆమె మనస్సు విచారంగా ఉంది బ్రతుకులోని బాధలు, దుఃఖం ఆమెకు అలవాటయిపోయినా, వాటిని రోజూ ఆమె పట్టించుకోకపోయినా, ఈరోజు నాలుగేళ్ళనాటి ఒక తారీకు ఆమెకు జ్ఞాపక మొస్తోంది. ఈరోజుటి తారీకే!

ఆమె కుడిప్రక్క గోడకుంది ఒక యువకుడి 'బస్ట' ఫోటో పెద్దది. ఆ పెదవులమీద అమాయకంగా నవ్వు - చిన్న మీసకట్టు - నొక్కునొక్కుల క్రావు - చురుకైన కన్నులు - ఆకన్నులే తనని లొంగదీసుకున్నాయి! బానిసగా చేసుకున్నాయి వాటికి తనని! మరుగుపడ్డ ఆకలిని రేపటి చేయి!

పతానికి అలంకరించిన గులాబీపూవాడిపోయింది దప్పజే. అగరుగుత్తులు పోయి, ఒక పప్పుడు తమున్నందుకు చిన్నంగా వదిలాయి వాటి నాడలు అడ్డం మీద.

బయట గుమ్మంలో అరికి డయింది పదమూడేళ్ళ అమ్మాయి గుమ్మంవద్దకి వచ్చి నిల్చింది - "అమ్మగారూ!" - ఆమె కుడిచేతిలో ముడచిన వాయిలు గుడ్డ ఉంది. రెండవచేతితో, అప్పుడే వేసున్న జడ సరిజేసుకుంటూ లోనికి వచ్చేందు కోసం అధ్యంతరమున్నట్టు నిల్చుండిపోయిందామె ఒంటిమీద కాస్త ఖరీదైన బట్టలు, కాళ్ళకు కుంకుమరంగు స్ట్రీప్స్. ఒకరకంగా కలవారి పిల్లలానే కనిపిస్తోంది.

వాగమణి ఈ ప్రపంచంలోనికి వచ్చినదానిలా అయి, పాట ఆపి, అంది. "రాకాంతం!" వాగమణి ఆమెకు లనడమే తడవుగా ఆ అమ్మాయి గదిలోనికివచ్చి, ఏదో తొందరపని అనతల ఉన్నదానిలా, ఎటో పోనాలన్నట్టు గబగబ చెప్పుక పోనాగింది, కీమక నొంతుతో - "అమ్మగారూ! ఒస్తూ ఉంటే దారిలో రత్నమ్మ గారు కనిపించి ఇది మీకిమ్మన్నారు..." బాకీ జేబులోనుండి ఐదురూపాయలు నోయిపిసి అందించింది. వాగమణి ముఖం

సంపూర్ణ శరత్ సాహిత్యం

*40 పుస్తకాలలోనూ...
14 సంపుటములుగానూ...
తెలుపిడి నాయి / విద్యాలయం

దేశికవిశామండలి విజయవాడ2

వసంత సబ్బుతో

నిత్యం వసంత బుటావే.
నాణ్యమైన సబ్బు సరసుమైనదన.

వసంత సోప్ వీర్లు లిమిటెడ్.
విజయవాడ.

నికసించింది కొంచెం. ఆ డబ్బుకోసం రత్నమ్మగారింటికి రెండుపాళ్లు వెళ్ళింది తను పాపకి పాలడబ్బు కావల్సివచ్చి. కాంతం ఆగకుండా ఎక్స్ప్రెస్ బండిలా నెవ్వకపోతోంది. “పిల్లల జాబ్బాల డబ్బు, రేపు బంట్రోతుద్వారా పంపుతానన్నారట. అన్నట్టు - ఇవారే మిషను వేసేదా అమ్మగారూ? కత్తిరింపు ఒచ్చీసినట్టేగా... అన్నట్టు చిన్న జాబ్బాకి బట్టకత్తిరించాలండీ - మా చిన్నతమ్మడు రోజూ మరాం పెడతాడు వాడికో లాల్సీ కట్టిఇవ్వమని పెట్టెడు బట్టలున్నా - పోనీ - ఈ వాయిలు చూడండి - బావుందంటారా? ఇదివారే కత్తిరించి మిషను వేస్తాను.”

నాగమణి చిన్న సప్త సవ్యి అంది - “చేతికుట్టే నీ కిట్టమన్నావ్ కదూ?”

కాంతం అడ్డంగా తల దోపి అంది - అస్స డెప్పడో అన్నాను - ఇప్పుడు నామనస్సు మారిపోయింది. ఎంత గబగబా ఎంచక్కా కుట్టేయొమ్మ మిషనుమీద! ఖట్టు బాగా ఒస్తే మిషను కొంటానంది అమ్మ!”

నాగమణి ముందంమీదనుండి లేచి, ఖట్టుమిషను ముందున్న ప్లాటుమీద కూర్చోని చేతులు మిషను బల్లమీద ఆన్చింది. కాంతం మిషనుదగ్గరకుజల్లి చక్కానొక్క సారి తిప్పింది, తను మున్నగుడు ప్రావీణ్యత

సంపాదించబోయేందుకు ఈ పకరించే యంత్రం తన స్వంతదిగానూ, తన పిడికిట ఇమిడేటంత చిన్నదిగానూ ఊహించుకుంటూ - నాగమణి సప్తముఖంపెట్టి “మెల్లిగా అంది-“కాంతం! నీకు చాలా ఆశాభంగం ఇవారే...నా ఒంట్లో నిన్నరాత్రి నింపి ఏమీ బాగోలేదు - ఇప్పుడూ ఏమీ తగలేదు - ఇవారే కేమీ అనుక్కోకు - రేపట్టించి అంతా మామూలే.”

ఆ మాటలంటూ, బుజ్జగిస్తున్నట్టు కాంతం భుజాన్ని తట్టింది నాగమణి - నిజంగా ఇది పెద్ద ఆకాభంగమే ఆ అమ్మాయికి - గంతులు వేసే మనస్సుతో వచ్చింది, ఇవారే కొత్తపని నేర్చుకుందామని. ముఖం వాడింది కొద్దిగా - కాని అవిడ చెప్పిన కారణం “ఒక్క పావుగంటే - ఒక్క పదినిముసలే నేర్పండమ్మగారూ” అని అన్నా నోట అనిపించింది కాదు - ఇన్నాల్లూ అవిడ ఒక్కనాడన్నా ఒంట్లో నాగులేదనలేదు - చాలా బాగుండకపోయి ఉండాలి ఆమె ఒంట్లో ఇవారే ఆమాటలనడానికి - ముఖంలోని నిరుత్సాహాన్ని కప్పిపుచ్చేందుకు ప్రయత్నిస్తూ అంది - “జ్వరంకాని వచ్చిందా అమ్మగారూ?”

మనస్సులో బాగులేదంటే ఆ అమ్మాయికేం అర్థమాతుంది? నాగమణి జవాబుగా అంది - “గుండె బరువుగానూ అదోలా ఉందమ్మ-

“ఇతని నంటిమీద నీవొక కర్ర విరగ కొట్టా వని ఇతడు ఫిర్యాదుచేస్తున్నాడు. నీ నమాధానం?”

“అది కేవలం ప్రమాద వశాత్తుజరిగింది!”

“నీ వా పని బుద్ధిపూర్వకంగా నే చేశావంటున్నాడు అతను?”

“కొట్టటం విషయం కాదండీ నేను మనవిచేస్తున్నది. కర్ర విరిగిపోవటం గురించి”

* * *

“అమ్మగారూ! పని చేయని ఏమన్నా ఉంటే మరమ్మత్తు చేస్తాను.”

“ఆయన మేడ వైనడన్నాత పెళ్ళి.”

మీ యింటికి రేడియో ఎంతయో అవసరము-

ఈ అద్భుతమైన క్రొత్త రేడియో బ్యాటరీని

మీ సెట్టుకు వాడిచూడండి

శక్తి

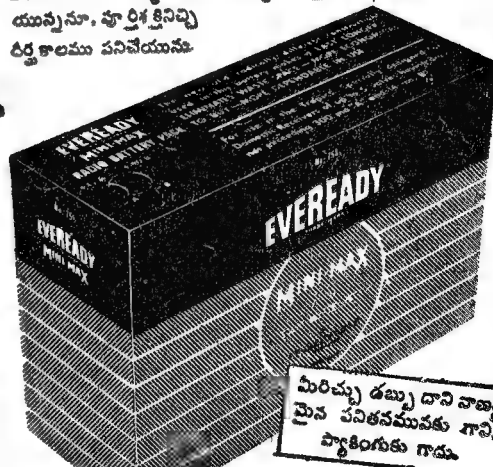
2మిడియున్నదీ

కొనుటకు చవుక అయివదీ
సమ్మకము గలిగినదీ
దీర్ఘకాలము పనిచేయునదీ

EVEREADY
TRADE MARK
MINI-MAX

ఎవరెడీ మినిమాక్స్ రేడియో బ్యాటరీలు
వేపవరే కార్వన్ తయారు

ఇతర రేడియో బ్యాటరీలపరంగా ఈ “ఎవరెడీ” “మినిమాక్స్” రేడియో బ్యాటరీలలో అధిక శక్తినిచ్చు సదాకాలము ఎక్కువగా ప్రతి యువాంగులమునందు యిమిడ్చబడివవి. ఈ సెట్లు వదులుగానూ, వలుచగానూ నిర్మింపబడి తక్కువ సైజు బరువును గలిగి యున్ననూ, పూర్తి శక్తినిచ్చు దీర్ఘకాలము పనిచేయును.

మరిచ్చు డబ్బు దాని వాణ్యమైన చేతికవమువకు గాని, ప్యాకెటింగు గాదు.

మవ్వలా పెళ్ళినప్పుడు దారిలో నడుచుకొని, కళ్ళకి చెప్పేస్తావు కదూ?" అ అమ్మాయి నెమ్మదిగా తలదాచి, మిషను బల్లమీద నున్న నాగమణి వ్రేళ్ళను చూస్తూ నిల్చుంది, సాయిం త్రంవరకూ ఉందామని తచ్చి న తను ం క పెళ్ళిపోలేక - ఇద్దరిమధ్యా, కాలంలోని ఒక నిమిషం మానంగా గడిచి పోయింది. నాగమణి తన ఆలోచనలలో మునిగిపోయింది. కాంతం వ్రేళ్ళతో బల్ల మీద బయ వేస్తోంది.

ఏమి తోచకపోవడంవల్లనో, లేక చెప్ప తల్లిన సంగతిలానో జ్ఞాపకం వచ్చినట్లంది

అతిమూత్రవ్యాధి వారం రోజులలో నెమ్మదించును

మూత్రములో అధికముగా చక్కెరపోవుట అతిమూత్రవ్యాధిఅంటారు. (Diabetes) ఇది యంత ఉపద్రవకరమైన వ్యాధిఅంటే, దీని పాలిందినవారు ఆరోజు కారోజు మృత్యువుకు అనన్యమౌతుంటారు. దీనికి డాక్టర్లు ఇన్సులిన్ ఇన్ జెక్షన్ మూత్రము కలిపెట్టారు. వాటివల్ల వ్యాధి పూర్తిగా నయం కానేకాదు. ఇన్ జెక్షన్ గుణము వున్నంతకాలము మూత్రం చక్కెర కాత్యాలికంగా నిలిచిపోతుంది. ఈజిప్టు లక్షణ లలో ముఖ్యమైనది దాహం. అకలి. తరచుగా చక్కెరతో మూత్రము బయట వేడలటము. దురద మొదలైనవి. ఈ వ్యాధి యుదీతే రాని వుండు. మరువులు, కంటిపొర ఇతర దిక్కులు సంభవించును. వీనస్ ఛారమ్ అధునిక కావ్రంలో అద్భుతమైన దికివ్వు, దీన్ని వాడటం వల్ల వేనకు వేలమంది మృత్యుముఖంమంది బయటపడ్డారు. దీన్ని వాడితే రెండవ లేక మూడవ రోజునుండే మూత్రములో చక్కెర తగ్గింది అత్యధికమూత్రము గూడ వివారిస్తుంది. మూడు రోజుల తరువాత మీకు బాగా తేలిక యిస్తుంది. దీనికి వత్తం లేదు. ఇన్ జెక్షన్లు అవసరం లేదు. ఇంగ్లీషులో వివరములుగల కర పత్రానికి వ్రాయండి. ఉచితంగా పంపుతాము.

|| దీక్షం బుద్ధి లిరిదు రు. 6-12-01 అ

ప్యాకింగు పోస్టేజి ఉచితము

వీనస్ రిపెర్స్ లేబరేటరీ,

పోస్టుబాక్సు నం. 587. కలకత్తా (A. P. W)

కాంతం-“అన్నట్టు! మొన్న నో ఎప్పుడో- సాయిం త్రం - మా ఇంటి ప్రక్కనించి కృష్ణారావు మామారు వెళ్తూ పలకరించేరు నన్ను” - అక్కడ ఆపిందామె - ఆపేరు వివగానే నాగమణి ఉలికిపడింది. రక్తం ఒక్కసారిగా ఆమె ముఖంలోనికి చిమ్మకొచ్చింది... ఏమిటన్నాలో ఇంకా అడుగుదామనుకుంది, కాని వెంటనే సంతా లించుకుని మనస్సు ఆ పేరునుండి మరల్చుకుంది - తనమీద తనకే చీదరింపు కలిగింది. ఆ పేరుంటే ఎందు కలా ప్రాణమిస్తుంది మనస్సు, ఎంత నిగ్రహం చేసుకుందుకీ ప్రయత్నించి నా? కళ్ళసందులోనుండి వాడిపోయే పూలమధ్యమన్న ఫోటోని చూసిందామె - చిన్న మిషకట్టు - చురుకైన కళ్లు - నొక్కు నొక్కుల జాతు - ఎంత ఆకర్షణ ఆకర్షణ! ఆకర్షణనుంచి తప్పించుకోనే ఉడుకు చూపులు మరల్చింది. ఇంకతూ అంది కాంతం - “ఏమన్నాలో తెల్సా అమ్మగారూ? మీ మామగారూ బాగా పాతాలు నేర్చుతోందా? నేర్చుకో - బాగా నేర్చుకో - బాగుపడదానికి అజ్ఞేదారి” కొంచెం ఊరుకొని అంది కాంతం - “జబ్బు పడ్డాలో ఏమీ - బాగా నీరసం గా ఉన్నారే - ముఖం బాగా లాగింది - ” ఇంకమీ అనలేదా అమ్మాయి - నాగమణి ముఖంలోని మార్పు లామె కేవల అర్థం కాలేదుకాని, ఒకటి తెల్పు పదమూడేళ్ళ అమ్మాయికి - కృష్ణారావు గారు అమ్మగారిని పెళ్ళిచేసుకున్నా ఆవిడంటే పడదని - తది తెలుసు తనిక్కడికొచ్చి నేర్చుకుంటోంది కుట్టు వని - కాని ఒక్కవాడైనా అతనిక్కడికొచ్చినట్లు ఆమెకి గుర్తలేదు. అతను తనతో అన్నమాటలలో ఏదో వ్యంగ్యం స్ఫురించి దామెకి.

నాగమణి ముఖం చిన్నది చేసుకొని ప్రక్కకు తిప్పుకుంది. ఆమె కన్నులు కోపంతో బరువెక్కియి. దుఃఖం గొంతుక వరకూ వచ్చింది. ఆసీలమందు, తన ఆనే కాస్త, దుఃఖాస్తీ ఆపుకోనేందుకు తన కక్షిసంతా వినియోగించింది. తనకెలి ఆమె తెలుసుకోకుండా గట్టి ప్రయత్నం చేస్తూ అంది - “నరకాని - ఎండలో ఒచ్చేన్ - కానిని నీళ్లు తాగు - ”

“ఒద్దండి - వెళ్తాను - కేళు, ఈవేళకే రమ్మంటారా? ఒంట్లో బావుండకపోతే ఒద్దు.” అమె అధునస్తూ అంది.

“కేళు తప్పకుండా! నిన్న వసరంగా కత్త పెట్టేను. వాళ్ళతో చెప్తావ్ కదూ?”

అలానే అన్నట్టు తల దాచుతూ, వచ్చి నప్పటికన్న మెల్లగా అడుగులు వేసుకుంటూ వెళ్ళిపోయిందా అమ్మాయి. ఆసీల్ల వెళ్ళగానే వెలిగివచ్చి దామనుకున్న దుఃఖం వింతగా మాయమైంది నాగమణికి - స్థూలు మీదనుండి లేచి, వెళ్ళి తిరిగి మంచంలో కూలబడి, గోడకు చేరబడిందామె - ఇందా కటి కోపరేఖలుకూడా మాయమయ్యాయి ఆమె ముఖంనుండి. ఆవేశం గుండెల్లో తేలి వెళ్ళి ఆమె మెదడుకి పని కలిగిస్తోంది. కోపానికి, దుఃఖానికి బదులు ఆమె మనస్సేవో వంకర, టింకర దారులలో ఎంతో వేగంగా పరుగులేడుతోంది - ఒక నెలకండు ఒక ఆలోచన - దాని నమసరిస్తూ, దాని కనుగుణంగానూ, గొలుసు కట్టుగానూ ఉండక, మరునెకండు ఇంకేవో ఆలోచన కవరుసని పొడుకేస్తుంది. మొత్తానికి ఆమె భావాలను ఆమె సరిగ్గా అనుసరించలేక పోతోంది. ఫోటోలోని ముఖం ఆ ఆలోచనలలోనుంచి తొంగిచూస్తోంది దామె గుండెలోకి; జాతు! కళ్ళు! ఆ మిషకట్టు! ఏదోఒకటి ఆ మూడింటిలోనూ మనస్సులో ఆ ముఖానికి రూపం దిద్దుతూ.

నాలుగేళ్ళ క్రిందట ఈరోజు - ఎందు కనుక్కువారి? ఎందుకు గుర్తెచ్చుకోవారి ఆరోజు? నాలుగేళ్ళ క్రిందటిది? పోయిన ఘడియలలా గారిలో కలిసి, కళ్ళకు కనుపించకుండా, ఎక్కడికో రెక్కలు కట్టుకపోతాయి, ఊహించనంతటి వేగంగా! పాతస్మృతులు తలపుకు తేచ్చుకుంటే ఉందా ఏమన్నా లాభం? మన లాభ నష్టాలతో ప్రమేయం లేకుండా అవి అలా ఒక సారి మనస్సులో కదిలి ఆడి, పోతాయేమో! ఘడియలలో జరిగిన సంగతులు!

పిచ్చికదూ? ఎందుకు తనివాల ఆ ఫోటో చుట్టూ చోరం చెయ్యాలి? అగదవత్తులు వెలిగించాలి? ఆ ఫోటో అయినా ఎదుకుండా.

తరిగెత్తిన	సంజ్ఞగూడు పండ్లసాగం
అగత్యమైన కుటుంబ బోధకములు	
కాస్మెస్	కస్తూరి మాత్రలు... 5-0-0
కర్రజ్జ	గోరొజున మాత్రలు... 8-0-0
బాలక్స్	బోదనమగ్గిల మాత్రలు... 0-0-0
మా మందుల పూర్ణ జాబితాను వ్రాయుదు	
యన్ టెట్రె క్లెన్సర్, బండరు వేది, ముద్దాను-1, నిజమైనది.	

డాన్కిక్ సెట్

వెల రెండురూపాయలు
పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకం

ఆంధ్ర గంధమాల, ముదాను-1.

రీ ఇంట్లో? ఈ ఇంటిలో కాని, దాని మను
మ్యూలో కాని సంబంధం లేదనుకున్న
వ్యక్తికి? ఛీ! తన కేమాత్రం గౌరవంలేదు -
తన కేమాత్రం భక్తిలేదు - విశ్వాసం పోయిం
దేవాడో! తన కూ అందున్న వ్యక్తికి
సంబంధం ఏవాడో తెలిపోయింది - కాని,
ఎంగుకు పేసింది లను గులాబిదండ ఇవాళి?
నాలుగళ్ళ కింద ఈ గోన - ఆ రోజేకదూ
తన నీ స్థితికి తెచ్చింది! బ్రతుకులో దిగువ
మెట్టుకి! కాని ఒక్క ఏను - ఒక పూర్తి
ఏడాది... సౌఖ్యం - ఎన్ని తియ్యని తల
ఫులు - మల్లెపం దెట్లు - లతిలు - వాటికింద
సేదదీరుతున్నట్లు - హాయి గా నిద్రపోతు
న్నట్లు - చిల్లటి పానకం తాగుతున్నట్లు!
అంత ఆనందానిచ్చే ఆ స్మృతులు! ఆ
తియ్యటి అనుభవాలు!

ఛీ! తన కేమా గౌరవంలేదు! తన కేమా
కాదా బామ్మ! పేసగల్లో కనబడే అంది
మైన ముఖాలని చూసిస్తూ, ఒక్క నిమిషం
చూసి, నిరసనగా త్రిప్పేయగలదు తను
పుటని - మరి త్రిప్పరాదూ? త్రిప్పి ఏమీ
లేకుండా చేసుకోరాదూ? ఆ ఫోటో తీసి
విసరేయరాదూ అవతల? అవన్నీ
తన కిద్దమే ఆపని తప్పకుండా చేస్తుంది
తను సాధ్యమైతే!

నాలుగళ్ళ కిందట ఈ గోన, ఈ
ఊరిలో దిగింది తను, ఆ మనిషితో,
మూడువందల మైళ్ళూ ఏమీ కానట్లు
దాటేసి - ఒక పుష్పకవిహసం మోసుక
వచ్చి పడేసింది తన్నిక్కడ - క్రొత్త
జీవితం, క్రొత్త పుటలతో మొదలయింది -
ఆరోజు కట్టుకుంది తనొక పెద్దమేన - లత
లతో, పువ్వులతో - మెత్తి మెదిటి పరు
పులతో - నొప్పగొప్ప చిత్రాలతో నిండిన
మేడ! మేనలొన నుండేది పాలరాతి
మేలు -

ఆ కళ్ళు, ఆ ముఖం అప్పుడు కంటబడక
పోతే ఇప్పుటి తన జీవితం ఎలా ఉండి
ఉండును? ఇప్పుడు తను ఏ మెట్టమీద
ఉండేది? అది వ్రేలి - అలా అనుకోకడం -
ఇది మంచికే అని ఎంగుకునుకోరాదూ?
ఔను ఎంగు కనుకోకూడదు?

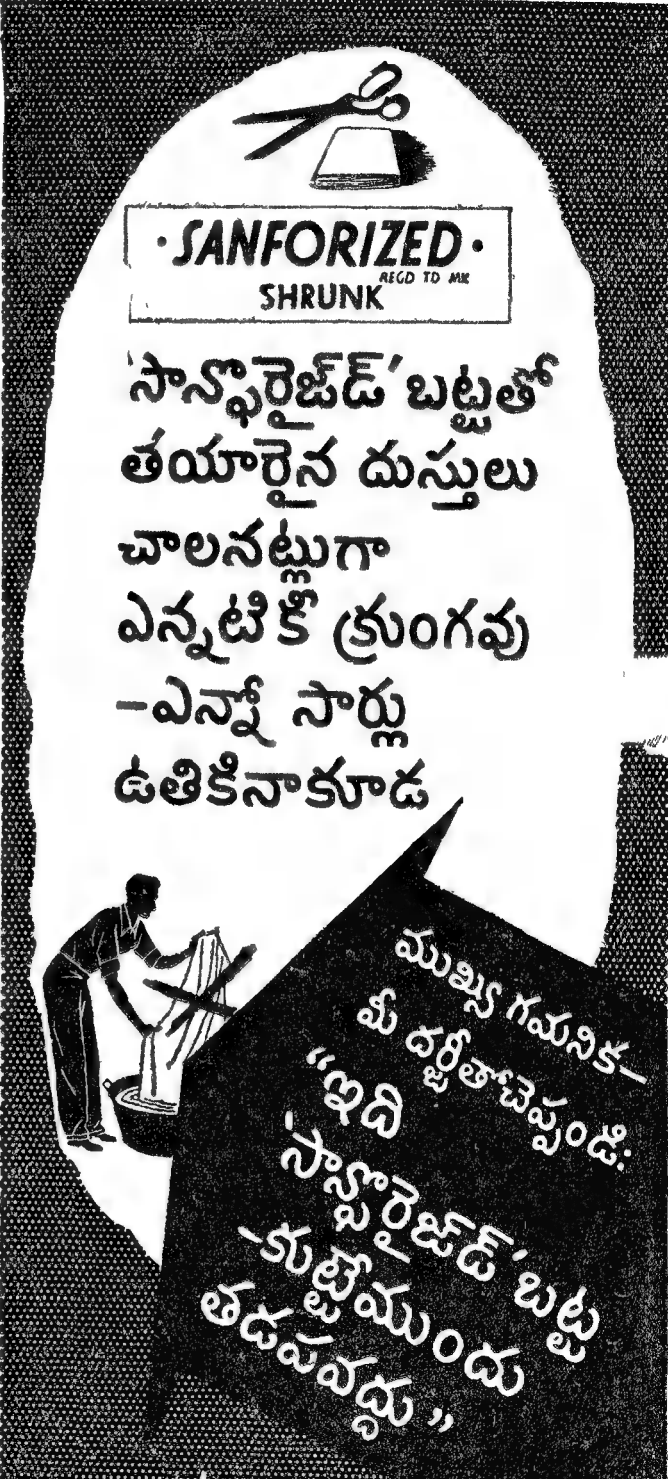
ఎలా అనుకుంటుంది? ఆ మె పై పీ
అనుకోకుండా కుడి చేతి మీది వలెట
నుచ్చుమీదికి పల్లింగి - రక్తం కారి,
గాయం మానేక మిగిలిపోయింది! అలాటి
జబ్బు పెంటినిండా! ఎంత వ్యర్థానందం
అనుభవించింది తను?!

సంఘం గాని నియమాలు, ఆచారాలు
గట్టిపోవలూ ఔపించేయి ఇళ్ళకి అగోరుల్లో -
ఆ ముఖమే చేయించి దింతపని! 'ఎంత
వ్రేలిగా ప్రవర్తించేను' అనుకోగలదా
తను? లేదా అటుతరవాత అనుభవించిన

ఒక ఏటి ఏడాది ముఖాన్ని తక్కిన రెండేళ్ళ
యాతనతో తూచగలదా తను?

ఒక కాకి గంతులు వేస్తూ గుమ్మంవరకూ
వచ్చి గదిలోనికి తొంగిచూసింది - ఆమె

దాని ఆ గమనాన్ని అడు పెట్టేందుకు
ఏ ప్రయత్నం చెయ్యకపోగా అది గదిలో
కొక్క గంతు పేసి వెంటనే తన సాహ
సానికి తనకే ఆశ్చర్యం పేసి, భయంపుట్టి

SANFORIZED
SHRUNK
REGD. TD. MK.

**'సాన్ఫోరైజ్డ్' బట్టతో
తయారైన దుస్తులు
చాలనట్లుగా
ఎన్నటికీ క్రుంగవు
-ఎన్నో సార్లు
ఉతికినా కూడ**

**ముఖ్య గమనిక -
మీ దర్జితాచేప్పండి:
"ఇది
'సాన్ఫోరైజ్డ్' బట్ట
-కుట్టేముందు
తడవవద్దు"**

★ ఆశ ★

ఎగిరిపోయింది, ధైర్యం చిక్కబట్టుకొని మరొకసారి వచ్చేందుకు.

నిద్రపోతున్న పాపమీదకు వెళ్ళేయి వాగ మణి కళ్ళు-ఎందు కంట ధైర్యం చేసింది తను? ఎక్కడినుండొచ్చింది తనకా పాపాసం! తన వంశం - తన గౌరవం! తన కుటుంబగౌరవం - తల్లిదండ్రులకు కలగ పోయే తలవంపు - చైతన్య పెట్టిల్లు - ఈ సమస్యలన్నీ తన బుర్రలో పరుగెత్తక పోలేదు, ఇటువేపు ఆడుగు వేసిన ఆరోజు - కాని అవేసి అంత పెద్దవిగా జొపించలేదు తనకి - తన కళ్ళ ముందు కదలి ఆజే దా ముఖమే అప్పుడు - వశపరచుకునే కళ్ళతో - నొక్కునొక్కుల క్రాపుతో - దానిఆజ్ఞ నెరవేర్చింది తాను.

“నా జాతివేరని గుర్తించుకో - చూడు. మీ కుటుంబ మర్యాద - మీజాతి అహం భావం, ఏదీ నిన్ను ఆటంకపరచటంలేదా?” అన్నాడాయన ఆరోజు, చిలిపిగా తన కళ్ళ లోకి చూసి నవ్వుతూ - అప్పుడు తనమనస్సు నిరసనగా నవ్వి, అభ్యంతరాన్ని అణగ

ద్రొక్కింది - “ప్రపంచపు టంచులవరకూ వెళ్తాను మీతో జోసరములే” అనుకుంది తను!

అతనిమావ్వురు బ్రెయినింగయిపోయింది - ఆ అర్ధరాత్రి వేళ తను, తన భావిస్వర్గానికి నాయకుడితో ప్రయాణమయిందీయారు అతని అభిమాన కుసుమంగా - ఎగ్గ గులాబీగా - తరువాత తను ఇద్దరి బంధుత్వాన్నీ వ్యాయ బద్ధంచేసింది ఆఫీసు -

వాగమణి కళ్ళు మూసుకుంది నీరసంగా - మరి...? ఎర్రగులాబి వాడిపోయిందికదా? వాడిపోలేదు... వాడిపోలేదు... అతని మకుటంనుండి దిగజారిపోయింది... దేముడి సతానికి తగిల్చినపువ్వు క్రింది పడ్డంత మాత్రాన వాడిపోతుందా? ఎర్రగులాబీపువ్వు స్వర్గపు మెట్లమీదుగా స్వర్గాన్ని చేరి, ఒక్కసారిగా మెట్లన్నీ దిగడానికన్నా సమయం లేనిస్థితిలోపడి, సరకంలోకి పడి దొక్క పెట్టిన... కాని అక్కడి పరిమళం కొంత, స్మృతులు కొన్ని తనతో తెచ్చుకుంది, ఎప్పుడూ తనక్కడి ఆ స్వర్గంలో గడిపిన

రోజులు మరపురాకుండా - ఉయ్యాలలోని పాపని మరొకసారి చూసింది వాగమణి అక్కడి పరిమళం! ఈ చిన్న అనూయకపు ముఖమేనా?!!

2

దీపంపెట్టి, పాపకి పొలుపట్టి నడుక్కో పెట్టింది వాగమణి - ఉయ్యాలకి ఒళ్ళు తగ్గల గానే నిద్రపోయాడు పాప అనూయకంగా ఉన్న ఆ ముఖాన్ని చూడగానే జాలివేసి దామెకి - తలవంచి ముగ్గు పెట్టుకుంది - చిన్న లేత పెదవులని నిద్రపోతున్న పిల్లల్ని ముగ్గు పెట్టుకోవాడంటారని తెల్సన్న తనకి, కాని తనకొబ్బి పుట్టినప్పుడు, అందులో తనకు అనందం, తృప్తి ఉన్నప్పుడు ఎందుకు మానెయ్యాలి పని - అని తన మతంలోనే లేదు అడినుండీ.

వన్నెల గడపమీద నడుతోంది. ప్రక్కయింటి నాయకు తల్లి సోమిదే నమ్మ విడేళ్ళక్రిందలి పోయిన రెండో కొడుకు కోసం కూనిరాగాలు తీస్తోంది - దూరంగా బండికుర్రాడు వన్నెల నవ్వు విస్తూ, జానపదగీతం ఆలాపన చేస్తున్నాడు, సంగీతమంతా తన కొచ్చేసునన్నట్టు, గొంతులో స్వరాలని కలగా పులగంచేస్తూ - సిద్ధికోసని, త్రియోగపు భార్యతో కాపురముంటున్న మంగలి పెడయ్య తన సొన్నాయిలోనుండి మధుర స్వరా ని ప్రసారం చేస్తున్నాడు

వేడి తగింది - గాలి అంత చల్లగా కాక పోయినా హాయి కలిగిస్తూ నీస్తోంది -

వాగమణి మిషను ముందుకూర్చొని ఆలోచిస్తూ మెల్లగా జాకెట్టు కుడుతోంది - ఆ రాత్రి వేళ మిషను కట్టం పాపాయికి జోల పొటలా ఉంది.

ఏవేనో జ్ఞాపకానికొచ్చి ఆమె గుండె నేగంగా కొట్టుకోసాగింది - “నా ఆపదానికే నేనే రాణిని... అతను రాజు” అనుకున్న ఆరోజు జ్ఞాపకం నచ్చినప్పుడెల్లా తన మీద తనకే ఆసక్త్యం కలుగుతుంది - ఎంత చిలిపితనం! ఎంత తెలివితక్కున గనం అలా అనుక్కొండం! అయినా అప్పుడెలా అనిపించడంలో ఏముంది ఆశ్చర్యం? ఎన్నో చిలిపి ఆలోచనలలో ఇదొకటి - ఆ ఆలోచనలే ఇచ్చేవేమా తృప్తి! ఆ సందర్భరమల్లా ఒక్కనాడన్నా అతనింటికి ఆలస్యంగా వచ్చిన తరుణం ఉందా అని ఆలోచించసాగింది - లేదేమా! ఆఖరికి పిల్లలకి ట్యూషన్లుకూడా చెప్పేవాడు కూడా - తను ఉండాలేప్పుడూ కళ్ళ ముందు.

వాగమణి ఈ ఆలోచనలకి భంగంకలిగించింది కోపం - అంత జాగ్రత్తగా పవారా ఇస్తున్నా ఎలా ప్రవేశిస్తాయో ఆలోచనలు

జ్వరం?

త్వరితంగా అనాసిన్ తీసుకోండి

2 దిశ్చుదగం ప్యాకెట్ మరియు 32 దిశ్చుదగం టబ్లెట్లు.

బాధ తలనొప్పి, జలుబు, మరియు జ్వరంనుండి తక్షణం నివారణపొందుటకు

తన బుర్రలో - ఛీ! గతంతో ప్రయాణం చేస్తానా తను! ఎదురుగా ఉన్న వరం తీసి విసరేస్తే ఈ ఆలోచనలకి తావుండదు - ఆ పరిణామాల కలిగించామే ఇక్కడలేని ద్వేషం - కాని తనని తాను సంబోధించు నుంది - రెండేళ్ళు శిక్ష అయ్యాక ఆ సర కంబానుంచి ఒక్కసారి ఇది వరకటి స్వర్గాన్ని అందుకోకపోయినా మధ్యనున్న ఈ లోకంలో ఉంటోంది తను - కాని ఆ పరిణామాల ముఖం దిగజూరిపోతోంది పాతాళానికి - సరకానికి! అది తనకి కొంత తృప్తి! మనస్సుకు శాంతి! ఉండనీ ఆ పరం! ఏం చెయ్యగలదని తనని!

చేతులు అలవాటు చొప్పున ప్రయత్నం లేకుండానే బాకెట్టు ముక్కల్ని కలుపు తున్నాయి. మినుకు కుట్టుకపోతోంది - దీపపు చిన్న కాంతిలో కంటిమట్టూ, అకాంతివల్ల, దుఃఖంవల్ల పడ్డ వల్లటి చక్కలు కాసరావటంలేదు - ఆ కాంతిలో ఆ మే ముఖం మరింత అందంగా ఉంది.

ఒకసార్రిగా కుట్టుపని ఆపి, చెవిచిచ్చి వింది నాగమణి - దూరంగా ఉన్న ఒక వీధిలోనుండి ఏవో కేకలు వినిపించే యామెకు, దేనినో అరుముకొస్తున్నట్లు - చెప్పాగి వింటోందో లేదో, ఆ గోల, కేకలు దగ్గరయాయి - రానురాను, హోరులాటి గోలపోయి మధ్యమధ్యని మాటలు స్పష్టంగా వినిపించసాగేయి.

“తన్ను! తగల్గి! చితకొట్ట! సరసం ఎలా ఉందిప్పుడు! ఇంకోటి మృత్యు! మరొకటి!”

ఒక్క అరనిముషంలో అది దగ్గరయింది. ఒక మూక పరుగెడుతున్న చిన్న పుడు. గోల! మూకంతా ఆమె వీధివైపు వస్తున్నట్టుంది - అనుకోకుండానే తడవుగా, తరాజువల్లా ఒక తృప్తివచ్చి, ఆమె గదిని ప్రవేశించి తలుపు వేసుకున్నాడు. తన కళ్ళను తానే వమ్మలకపోయింది నాగమణి!

అతను!!!

నాగమణి కొయ్యల నిలబడిపోయింది లేచాక ఒక్కక్షణం - బైటికేకలు ఆమె చెవిపక్కను తగలడంతో -

బైటిమూక ఇంటినుంచు నిల్చుని గోల చేస్తున్నారా కాని ఇంటిగడప ఎక్కడం కాని, తలుపు గుద్దడం కాని, ఏమీ చెయ్య లేదు.

“ఇప్పుడు కావాలొచ్చింది పెళ్లం! ఇన్నాళ్లూ ఏమయిపోయింది గురువుగారి కక్కలేకపోయింది!” అరుస్తోందొక బొంగురు గొంతు - ఒక కీమగంతు అంటోంది - “దుమ్ము లిరగ్గడతారా! బైటికి రా! తాగేసి లిందవాలాడితే ఇవత

లాశ్వేసంబోయి నాకా లెటుగున్నార?” “ఏటయింది? ఏటయింది?” ప్రక్కంటి సోమదేవమ్మ, కంగారుగా బైటకువచ్చి పెద్ద గొంతుతో అడుగుతో దండర్ని - మూకలో ఎవడూ ఆమె గొడవ విసలేదు - ఆమె పెద్దకొడుకు ఆఖరికి ఆమె సహాయానికి వచ్చేడు. “కొస్తారావు మాష్ట్రీ! తాగేసి ఆడాళ్ళని అలరేల్లేట్! ఓయబో! అడి కంతపోగరు!” “ఉంచుగున్న గైరి ఏటయి నాది?” ఎవడో, ఎవగ్నో ప్రశ్న - “ఈ పెళ్ళాముయినాది గైరి అయినాది - ఇప్పు డింకోరై!” “ఓరి రంగా! ఓరి రంగా!” సోమదేవమ్మ గుండెలు బాదుకుంది, ప్రపంచం ఏమా ఇంతలా తగులబడిపోతోందని -

ఈ గొడవేమీ పడలేదు నాగమణి చెవిని. ఆమె అలానే నిలబడి, ఎదురుగా ఉన్న మిసిపిని చూస్తోంది - అతను వేసు కున్న చొక్కా చిరిగిపోయింది. చిరుగుల గుండా కనిపిస్తోంది కర్రచెట్టువల్ల తట్టు లేరన ఒట్లు - నుదుటినుండి కాకుతోంది, రక్తం - గదింతా గుప్పమంటూ సారా వాసన. గడవేసి, దెబ్బతిగిలినచోట తల గట్టిగా నొక్కిపట్టుకొని ఒకసారి వింతగా నాగమణి ముఖంలోనికి చూశాడతను - మానవ గడ్డం - అక్కడక్కడ పెరసిన వెండ్రుకలు, తలలో - ఎండిపోయిన శరీరం - ఆ కళ్ళలోనుంచి వచ్చిన చూపులు ద్వేషంతో నిండిఉన్నాయి. ఆ చూపులలోని అర్థం వెంటనే గ్రహించక పోలేదు నాగమణి - అటువంటి చూపులే తనూ అందించిన దామనిపికి. కాని, వంటనే ఎదురుగాఉన్న ఆమనిపిస్తేలి వాటినిమార్చేసింది - చిన్నగర్వంతోనూడా ఆమె మనస్సు నిండింది - చూపులు మరల్చు కొని, శోగబూ వల్లి, ముందంబో కూల బడ్డాడతడు. ముందంబో కూలబడగానే ఒంటిమీది స్పృహ పూర్తిగా పోయిందతనికి -

నిల్చున్న తన చోటునుండి కదలేదు నాగమణి - అతను ప్రవేశించినప్పుడేలా ఉందో, ఇప్పుడూ అలానే ఉంది.

చిరిగినచొక్కా - తిలువేరిన ఒట్లు! ఒక చిన్నవస్త్రు తృప్తిగా ఆమె పెదవులను వదిలింది - కాని మరుక్షణమే ముఖం తీవ్రంగా మారింది దామిది. అప్పటి తన కర్తవ్యం నూడా మరిచి ఆలోచిస్తోందామె. ఆమె పెదవులు ఆవేశంతో వణుకుతున్నాయి - ఆమె కళ్ళు నీళ్ళతో నిండాయి, తనమీద తనకు కలిగిన జాలివల్ల పాప, కడుపులో ఉంటూఉండగా, పెరట్లోఉన్న నూతి నుంచి ఇంట్లోకి, ఒక అరగ్గరంగుదూరం, జాత్తు పట్టుకూడ్చి, గొడ్డును కొట్టినట్టు

వదులుబడతే కొట్టినప్పుడు ఆరోజు తన స్థితి! అతని కాళ్ళు పట్టుకుంది - పాదాల మీద తల కొట్టుకుంది - లేనిపోని అనుమానాలు తనమీద వద్దండి. ఆఖరికిక బాధ పడించలేక, అనుమానమున్నా పోయే, జాలి తలచి వదలిపెట్టుకుంది - ఎంతవరకూ ఆనాడు తనమొర, అతని చెవిని వడింది? ఒళ్ళంతా ముద్దయింది రక్తంతో - సరి. ఆరోజు పూర్తిచేసింది, నరకంలో తన బాధల్ని - మరి అతను గాతేదింటికి - వచ్చినా తను తలుపు వేసి ఉండును ముఖం మిగ్గడ - ఇవారే! తనెస్థితిలో ఆరోజుండేదో అస్థితిలో అతనివారే! ఒంటినిండా తట్టు - తలమీద గాయం - కళ్ళు ఆమెకు తెలియకుండానే మూసుకున్నాయి తృప్తిగా - మరుక్షణమేవిడి, తేలికగా చూశాం ముందంబిద సార్లకం లేకుండా పడిఉన్న ఆ శరీరాన్ని.

ఆమె ముఖంలో ఏమాత్రం ఆత్మతా లేదు. ఇప్పుడు తన కర్తవ్యం ఏమిటి? మూలనున్న నీళ్ళకుండ, గ్లాసు కనిపించేయి. తన్నారోజు ఆస్థితిలో వదిలిపెట్టిన దిక్కుమొక్క లేకుండా - తలిక ఎండి పోయినా నీళ్ళుపోసేవారు - తన నిష్ఠ దతనికి సహాయపడే అది తన ధర్మమా? ఉయ్యాలలోని పాపముఖం అమానుకంగా కనిపిస్తోంది - బుద్ధుడి విగ్రహం తలపుకొచ్చింది దామెకి - ప్రశాంత మైన ముఖం - దయ, కరుణతో నిండిఉన్న కళ్ళు - ఆమె కాళ్ళు వల్చేయి నీళ్ళవైపు - గ్లాసుతో నీళ్ళ తీసుకొని మంచాన్ని సమీపించిందామె - మనస్సులో మాత్రం అనుకుంటోంది - ఈపని పరదనకాదు - తను

కుస్తు * బొల్లి

వగైరా మేహమధులు, నెగ, నవాయి వ్యాధి అకు గ్యారంటీ దికిత్య. క్యాబలాగు ఉచితము: నలహకు జి. ఎ. రెడ్డి & కో. (రిజిస్టర్డ్)

“తన్నారాత్రమము”
గోపాలపురం. తూర్పుగోదావరి

నవ్వంసక తైలం

అంగవరములు బలహీనతచెంది చిన్నదైనా తిరిగి యధాప్రకారమై పూర్తి సౌఖ్యమును అనుభవించుటకు 48 ఏండ్లు ప్రఖ్యాతి చెందిన గ్యారంటీ మందు. 1 పీసా రూ 10/-లు. వి. పి. రూ 1-4-0

కావలసినవారు రూ 1/4 యందుగా పంపి డా|| రత్నం సన్ను మెడికల్ హోల్, మలక పేటబిల్డింగ్స్, మైదాబాను (దిక్క)

అశ

3

చెయ్యకూడదు అని - కాని చేస్తాంది - కర్తవ్యమా! కాదేమో! ఏదో ప్రబోధిస్తాంది - గుండెల లోతులలోనుండి-పాపముఖం - ఇద్దరి కన్నులూ ఒక్కటే - ఎంత ఆకర్షణ వాటిలో!

గాయం చన్నీళ్లతో శుభ్రంచేసి కట్టుకట్టింది నాగమణి - తలసరిగా మంచమీద పెట్టి, ముఖాన నీరుజల్లి తువ్వాలతో ఒల్లింది - అతని పెదవులు విడిచి, నోరు తెరుచుకుంది, దాహం అన్నట్టుగా - గ్లాసులోని నీళ్లు పట్టించామె.

నీధిలోని కోలాహలం అంతమయింది - ఎవరిమట్టుకు వారు ఇచ్చిన శిక్ష చేసిన తప్పక చాలన్నట్టుగా పోయేరు - బాగా రాత్రయింది - మనుష్యుల అరికిడి ఎక్కడా లేదు - నీధికుక్కలు మాత్రం ఉండుండి అరుస్తున్నాయి, వాటిలో అవి మాట్లాడుకుంటున్నట్టు -

అర్ధరాత్రయింది - నాగమణి కుట్టుపని చేసుకుంటోంది -

అతను మెల్లిగా కళ్లుతెరిచి, చుట్టూ కలియజూశాడు - మెడ ప్రక్కకుతిప్పి, పనిచేసుకుంటున్న ఆమెను చూశాడు - వెంటనే ఏదో గుర్తొచ్చినట్టు లేవబోయాడు - కాని కీళ్లు బాధపెట్టాయి - సగం లేచే స్థితిలో అలానే మంచంమీద ఉండిగా నాగమణి చూపులు కలిశాయి. ప్రకృత్యకంగా చూస్తోందామె - ఆమె చూపులు

కలియగానే మరింత జలం తెచ్చుకుని ఒక్క ఊపునలేచి నిల్చున్నాడతను.

కుట్టుపని ఆపిలేచింది, నాగమణి-అతనిని సమీపిస్తూ అంది - “పడుకోండి!”

■ మాటలించా వెలువడనేలేదు, కంచు గంటలూ అన్నాడతడు - “పడుకోమ!”

నాగమణి ఆశ్చర్యపోలే దా జాబుకి - “ఎందుకు?” ■ గొంతుతోనేఅంది - “చూర

పాటయింది - ఇక్కడికి రావడం - ”

అమాటలంటూ ఉయ్యాలలో నిద్రపోతున్న పాపని చూశాడతను నాగమణి నిరసనగా

నవ్వి ప్రక్కకు తిప్పుకుంది - కుంటుతూ నడుస్తూ ఉయ్యాలను సమీపించాడతను.

ముఖమీద హేళనగా నవ్వు మెరిసింది. అలాటిగొంతుతోనే అన్నాడు. “నీపిల్లడు?”

బయట వెన్నెలపోయింది - ఇప్పుడంతా చిట్టచీకటి - కీచుపురుగులకబ్బం, పిట్టల

కూతలు తప్పిస్తే అంతాని కబ్బం - కుక్కలు కూడా అరవడంలేదు. కుంటుతూనే గదిని

వదిలి నీధిలోకి పోయాడతను, ఆ చీకట్లోనే. చీకటిలో కల్పిపోయే ఆకారాన్ని చూచామని ప్రయత్నించింది నాగమణి

లాభం లేకపోగా కలుపుగడదేసి, వెళ్లి మంచంలో కూలబడింది. “నీ అబ్బాయి” -

ఆ ఒక్కమాట మార్మెక్కుతోందామెకు చెవులలో. చేతులతో చెవులు నొక్కుకుని కళ్లు మూసుకుం దామె.

“క్రిష్టారావు మామూ పోయేడుట!”

“హా! పోయేడు? అనుకుంటూనే ఉన్నాను. ఆ తాగుతూ అదీ చూస్తే—?”

“క్రిష్టారావు మామూ పోయేడు!”

ఒక్క పెకండు మాసం -

“పీడ వదిలింది! పెళ్లాన్ని నానా బాబులూ పెట్టేవాట్ల కదూ అనుమానాల కట్టి - తాగుబోతు వెళవ!”

“ఈ సంగతి తెలుసా? కృష్టారావు పోయేడుట!”

“పోనీ ఊళ్ళో అల్లరి, అరికిడి కొంత తగ్గుతుంది.”

“కృష్టారావు గారి వాళ్ల పోయేరు మామూ!”

“అలా నిజమే? మీరు వెళ్లివ్వారా? అయినా చూడండి ఈ ట్యూవన్నూ అవీనూ

వాగు - ఊపిరి ఆడడం లేదు - అన్నట్టు మా కేసల్లుడుకి వెంటనే తెలిగ్రాం ఇన్వారి రమ్మని - క్రిందటిసారి ఒక ఖాళీ

వచ్చిసప్పుడే అవతర్నింది ఉద్యోగం - బ్రెయినింగు తినివారి చూసుకోక పు!”

ప్రాణంలేని భర్త ప్రక్కన కూర్చుండి నాగమణి -

బండినాయిదు నరసయ్య అప్పగి బయటకు వెళ్లాడు తరువాయి ఏర్పాట్లన్నీ చెయ్యడానికి -

నీధిలోని వారంతా ఉదయమే వచ్చి జాలిచూపించి ఓదార్చి వెళ్లేరు

ముసలి పోనిదేనమ్మ వచ్చింది - జాలి చూపించి, ఓదారుస్తూ, ఎప్పుడో పోయిన కొడుకుకోసం కూనిరాగా లోక పాపుగంట

తీసివెళ్లింది - పనిమనిషి అప్పకూడా వచ్చి వెళ్లింది - పాపం దానికి పని ఒత్తిడి. లేక

వాలే అంతా అయ్యే వరకూ తనూ ఉండును - మంగలి వైడయ్య ఒచ్చేడు -

నిచారాన్నభినయిస్తున్నట్టు ముఖం పెట్టి బైటకువెళ్లి, తన అభిప్రాయం ఎవరికీ

అక్కరలేకపోయినా వెలిబుచ్చాడు - “మా గొప్పిల్లలూ - నేకపోతే ఎన్ని కష్టాలెత్తేడు! ఎన్నిబాదలెత్తేడు! రండి

కోసాలు తిండినెకుండా అతిగాడి నేవజేసి వాడి” గొరివాయు డొచ్చేడు - చాకలి

బోడిగా డొచ్చేడు - అమ్మ స్నోచ్చింది - నీధిలోనివాళ్లు నీధిలోనివాళ్ళకి కాకపోతే

మరెవ్వరు చేస్తారు సాయం! ఫరవాలేదు - తెంగబెరు - జరగవల్సిందంతా తమ చూసు

కుంటారు - మూలమూషర్లా? వాళ్లారా! ఒక్క మాడ్చుమాత్రం ఒచ్చేడు -

సాంబూరి - అతనికి తాగుడు అలావాటుంజేదని వదింతి - స్నేహితు ఙ్ఙోకసారి

చూశాక కాఫీతాగి ఒస్తానని వెళ్లిపోయేడతను.

శ్రీ ర బ ల

(1101 మార్కుల అవర్జితము చేయబడినది)

ప్రఖ్యాతమైన యావంబార్ టెషరము అన్నిరకముల వజ్ర వాతము, కీళ్ల వాంతులకు, యింకా యిటువంటి రకముల వ్యాధులకు ఉత్తమ చికిత్స. ఈ వ్యాధుల కిది పాటలేవది

జి.బు.యొ.కె.ఎ.లక్షణములంబట్టి, దీనిని కడుపులోకి, ప్రైవేటుకు కూడా వాడవచ్చును. సవ్యముగా గూడా ఉపయోగింపవచ్చును

బయ్యరెడ్డి ఎం.ఎం.ఎస్.ఎం.ఎస్. AMAC

మలబార్

ఆయుర్వేదిక్ షాపు

107-108, బ్రూక్స్ మదరాసు-1

చలహాలిమ్మ వైద్యులు : డాక్టర్ ఎస్. కేంకున్ని మేనెస్. L. I. M.

ఉయ్యాలలోని పాత వేలాడుకున్న లక్కకాయని చూస్తూ కేరింతలు కొడుకున్నాడు. వస్తూవస్తూ ఉన్న ముందరి రెండుపళ్ళూ, నుద్దరాళ్ళలా ఉన్నాయి.

నాగమణి ముఖాన కన్నీరు కారిపట్టు చార లెక్కదాతవు - కాని ముఖం వాడి పోయింది, రెండురాత్రులు నిద్రలేక-రెండు కోజాలక్రింద తెలివిలేకుండా ఉన్న అథన్ని తెచ్చి పడేశారు - అప్పట్నుంచి దాక్కరు - నుదులు - పరిచర్య.

ఆమె మనస్సులో ఇప్పుడు ఎవరిమీదా కోపంలేదు - ద్వేషంలేదు - ఒకటే ఆలోచిస్తోందామె - చురుకైన ఆ కన్నులు మూసుకోపోయేయి - మరి విడవు - మరి తన కోపం, ద్వేషం ఎందుకు? ఎవరిమీద? కోజా రాత్రి! మాడుతలల క్రిందట-అతను లేచి, కుంటుకుంటూ చీకట్లో కల్సిపోయేడు - ఎందు కడుపడిందికాదు తను? వెళ్ళవద్దని? కాళ్ళమీదపడి ప్రాణేయపడలే దెందుకు? అహంభావమా? కనా? కోపమా? కాకపోతే, ఆ స్థితిలో మనిషిని తనెందుకు వదిలేయాలి? అప్పుడు తనుచేసిన పని సరైనదేనా అని అనుమానం కలిగింది నాగమణికి - కాని అప్పటి పరిస్థితి వేరేమా - అప్పుడా కేరీరానికి ఒక మనస్సుండేది - మెదడుండేది - మాట్లాడేందుకు నోరుండేది - "నీ పిల్లడు!" ఏం మూట! ఎవరి పిల్లడు? అతని విడమరాత్రం కాదూ పాప! అతను మనిషేనా అమాట లనడానికి? - కాని ఇప్పటి స్థితి వేరు - ఈ కేరీరంలో ఇప్పుడు జీవం లేదు - తను కోపం చూపినా, జాలి చూపినా, ప్రేమచూపినా అందుకొనేందుకు, తిరిగి జవాబివ్వడానికి ఆ బొంబలోని మనిషి రక్కలాల్చి గాలిలోకి ఎగిరిపోయేడు - ఇప్పుడింక తనకులేదు నరకం కాని, స్వర్గం కాని - తన కూపిరిఉండగా ఈ ప్రపంచంనుంచి తన్నెవ్వరూ అక్కడికి పంపలేరు!

నరసయ్య, గవరినాయుడూ కల్సి కట్టే పూర్తిచేకారు చడి చప్పడూ లేకుండా - నూలుమాస్తరు సాంబమూర్తి, చాకలి బోడిగాడు, సోమజేపప్పు పెద్దకొడుకు లైటు కూర్చొని రాజకీయాలు చర్చిస్తున్నారు ఈలోగా - సాంబమూర్తికి మనిషి ఎప్పుడొక్కటలుగుర్చి ప్రమేయం లేదు - రాజకీయాలే కాదు, ప్రపంచంలో మనిషికి సంబంధించిన సమస్యలన్నీ చర్చిస్తాడు పని మనిషి అప్పిలోనన్నాసరే దానికి సంభాషణ ఇష్టంఉండాలికాని - ప్రస్తుతం 'అటమిక్ థియరీ' బోధపరుస్తున్నాడు బోడిగాడికి.

కప్పికన్న దుప్పటి తొలగించి ఒకసారి ముఖం చూడాలన్న కోరిక కలిగింది నాగ

మణికి - అనుకున్నది, అచరణలో పెట్టింది వెంటనే - నుదుట ఆనాడు తగిలిన బెబ్బు మచ్చకట్టింది, నల్లగా - నిద్రపోతున్నప్పుడుండే పాప కళ్ళలాఉన్నాయతనికి - ఎంత నీరసంగా, అమాయకంగా ఉంది ముఖం! ఈముఖంనుండేనా తనవింది హాయి నిచ్చేమాటలు? ఆ పెదవులేనా తన్ను తీసుక వెళ్ళేయి స్వర్గానికి! మూసుకున్న ఆ కన్నులేనా వశేపరచుకున్నాయితన్ను! స్వర్గాన్ని చూపించిన అక్కడే, పెదవులే ఆముఖమే తిరిగి తీసుకోపోయింది నరకానికి తన్ను - గుండెలో ఇదివరకు దాగుండే మనిషేనా చేయించే డీపనులన్నీ ఏమీతెలియని దేహం చేతికోరికలు, ఊహలు, కోపం, అనూయ, అనుమానం, ద్వేషం, క్రూరత్వం, ఈ అనుభూతులన్నీ ఒక్క ఒంటిలోనే కలిగాయ!

ఆలోచనల నక్కడ కాపింది, నాగమణి. దుప్పటి తిరిగి ముఖంమీద కప్పాలనిపించలేదామెకి. గొరినాయుడు, నరసయ్య, సాంబమూర్తిగదిలో కొచ్చారు - నాగమణి లేచి నిల్చుంది - కొద్దిగా అగమని చెప్తామనుకుంది. కాని మాటలు రాలేదామె నోటి నుంచి -

ముగ్గురూకల్సి సాయంపట్టారదేహాన్ని. నాగమణి తలుపుచాటువ ఉండి జరిగేది చూస్తోంది - కట్టేలేచి, నలుగురి భుజాల మీదా తేలుతూ యానం సాగించింది, "నారాయణ!" కబ్బం మధ్య -

నాగమణి చూసింది ఆఖరుసారిగా, అంతిమయానం చేస్తున్న తన దేహపు సగపాలుని - ఒక పాత నాటకరంగంనుంచి పోతోంది - ఒక ఆకాశం అంతమయింది - కట్టే మలుపు తిరిగి మరి కనుపించలేదు.

నాగమణి మనస్సులో మెరిసింది ఇప్పటి వరకూ మరుగుపడ ఒక నిజం. తను ప్రాణంగా ప్రేమిస్తోందతని!! కాని నింది ఆ ఆకర్షణీయమైన కళ్ళమీదవేస్తూ - అతను కొట్టినా, తిట్టినా, అవమానపరచినా ఓర్చింది - ఎందుకు? ఆ రాత్రి ఇష్టం లేదనుకుంటూ అతనికి పరిచర్యచేసింది-పడుకొని విశ్రాంతి తీసుకోమంది - ఎందుకు చేసింది దివన్నీ - తిరిగి స్వర్గనీమని చవి చూద్దామన్న ఆకాశానా? ఇప్పుడు తిరిగి రారు మరి అతను - ఎవరికోసం నిరీక్షిస్తుందింక? దేనికోసం ఇంక ఆశ!

ఈ నిజం మనస్సులో మెరియగానే ఆమె కళ్ళనుండి నీరు కాలవలుకట్టికారడం ప్రారంభించింది - అతను మరి రారు! మరి రారు!! కళ్ళు కప్పుకొని వెక్కి వెక్కి విడుస్తూ గదిమూలకు వెళ్లి వేలమీద పడి ముఖం చేతులలో దాచుకుంది. ఆ ఆశ పెట్టుకునే ఉందిన్నాళ్ళూ! మరి దేనికోసం ఆశ!

మరి ఆకాశం - తల వేలకేసి కొట్టుకుంటామె గట్టిగా - ఎందుకుని మిగిలిన బ్రతుకుని మొయ్యాలి తను?

కెవ్వమని ఏడ్చిన పాప నాగమణి నీ ప్రపంచంలోకి తెచ్చాడు. పాప ఉన్న సంగతి నాగమణికి గుర్తొచ్చింది వెంటనే - ఉదయంనుండి పొలివ్వలేదని కూడా గుర్తొచ్చింది! దిగున లేచి, మరలా ఆమె పాలు కలిపి, బుడ్డినిపి, పాప నోటి కందించింది -

అంతరించిన ఏదోఆశ మొలకెత్తించామె మనస్సులో ఆమెకు తెలియకుండానే - ఆ చురుకైన కళ్ళు తనని వశేపరచుకుంటున్నాయి - ఉండేమంటున్నాయి - బోసి నోటి వత్స ఏదో ఆశని తనకిస్తోంది - మళ్ళా ఒక ఆశ! కాని దీని గడువు చాలాకాలం.

4

చిన్నదీపపు కాంతిలో మిదను కుట్టుక పోతోందా పూరింటిలో, కాలాన్ని దొర్లిస్తూ - సున్నితమైన రెండు చేళ్ళు ఆ మసక వెలుగులో కత్తిరించిన ముక్కల్ని కలుపుతూ కుడుత చక్రాలలాటి కన్నులు చూస్తూ తయారైన దుస్తులైత - ఒక మనస్సు లంతోపాటు దొర్లుతూ దేనికోసమా ఆశపడుతోందా ఇంటిలో!

నాగసింహలేహ్యము

బంగారు చేర్చబడినది. మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ, కుక్క పచ్చమును పొరించి బలమును, కాంతిని, వీర్యవృద్ధిని కలిగించు వరప్రసాదము -

20 రు|| డబ్బీరు. 2-4-0 బాప్తేజి 15 అ. డి. డి. ఏ. యికం పెని. "ఆయుర్వేదసమాజం" పెరిదేపి- నెల్లూరు జిల్లా.

అబలసుద

తీ కునుచు వ్యాధులు. అకాల వివాహము, ముతుబద్ధము, ముతుకూల, ఒడలునొప్పులు, కలనొప్పి, గుండెదడ. కాళ్ళ లాగుడు, మ వ న్ని మి క ము లేకపోవుట. నిద్రవట్టకుండుట. నడుమునొప్పులు. బలహీనత. మలబద్ధము. హిస్టియా మొ|| హరించును.

వీసా రు. 3/- వి. సి. రు 1/-

ఇండియన్ మెడిసిన్ పశాన్

లక్ష్మీ బాకిసు రోడ్డు - విజయవాడ-2.

పాశ్చాత్య నాగరికతా వ్యామోహం!

ఒకానొక సందర్భంలో ఒకరు తన పోదరికి వ్రాసిన పుత్తరంలోని సారాంశమిది.

“కాయితో కలం రీతుకుని వట్టుకుని పది రంబ్రలు పుత్తరం వ్రాయటమైనా చేత కాని వాకు ఈమధ్య స్వామభివాలనే ఒక పుస్తకంగా వ్రాయటమే ఉపాధి కలిగింది. వా జీవితంలో చేసుకున్న మార్పులూ, తర్ఫీలితంగా కలిగిన అనుభవాలే ఇందుకు కారణాలు.

“వా భార్య ఇప్పటికీ ఆయితో కలిసి ఉండొగ్గం చేస్తోంది. ■ పుస్తకం కేవలం డబ్బు సంపాదించటమేగాక, వాకుటుంబానికి అభివృద్ధి కీర్తి హోదా తెచ్చి పెడుతోంది. ‘ఫలానా ఆమె ఈయన భార్య’ అని అందరూ నమ్ముతుంటే చెప్పకుంటున్నారు. ఆమె పుస్తకం చెయ్యడం వాకు పరువు తక్కువగా లేదు. పరువు ఆమె ముట్టాడితే వాకు ఈర్ష్య కలగదు. అంతో యింతో చదువుకుని సంస్కారమున్నటుంటే పెరిగిన వాణ్ణియినప్పటికీ, ఎందుచేతనో ఆమెతో సరిగ్గా జీవించలేకుండా వున్నాను. ఆమె ప్రతిభా, కీర్తి, పలుకుబడి నన్ను వెంటాడుతూ ఈర్ష్యా ద్వేషాలతో చేధించకపోయినా, ఎందుకో వాకు కాంతి

మాత్రం లేకుండా పోతోంది. ఇంతకంటే సామాన్యంగా వుండి, వా అతని చాలు కనుక్కుంటూ చర్చలలోకి దిగకుండా నే వెళ్ళే విషయాలు క్రద్దగా వింటూ, నేను ఆసక్తినుంచి ఇంటికిరాగానే వివేచ్యం చాలా పట్టుకుని ప్రత్యక్షమయ్యే యువతితో ఆయితే ఎక్కువ సుఖపడే వాడి నేనూ అని

కొమ్మూరి ఉషారాణి

అనిపిస్తావుంటుంది. ఇంతేకాదు జన్మ ఫలంగా స్త్రీ పురుషుల మధ్య వుండే తారతమ్యాలు ఇప్పుడు కొదవి తోనే పుచ్చి స్త్రీలు పురుషులతో బాటు సమాన ప్రతిపత్తి కోరుకోవటం అంత సమంజసం కాదనిపిస్తోంది. కేవలం పాశ్చాత్య నాగరికతా ప్రభావంతో ఖుస సాంప్రదాయాలని విమర్శించటం సంఘంలో మార్పులు లేవాలని ప్రయత్నించటం జరుగుతోందనీ, ఆచరణలో అవి అంతగా ఫలించవనీ వా అభిప్రాయం...

ఆ ఉత్తరానికి అతని పోదరి సమాధానం ఈ క్రిందివిధంగా ఉండడం సమంజసం అనుకుంటాను:

“నువ్వు పుస్తకం వ్రాయడమనేది ఎంతో పంతోషించగలిగే విషయమే. కానీ నీ జీవితంలో చేసుకున్న మార్పులు నీకు సరైన దృక్పథాన్ని ఆలవరిచినట్లు తోచదు. నీ భార్య పుస్తకం చెయ్యటం నీకు పరువు తక్కువకొదననీ, భార్య జీవించటం లేదనీ నువ్వు అనుకుంటున్నావు కాని అవి అజ్ఞాతంగా నీ మనస్సుని బాధిస్తూనే వున్నాయనుకుంటాను. నీ భార్య తన కాలాన్ని ఆలోచనలనీ, జీవితాన్ని పూర్తిగా నీ సుఖంతో సమే చేర్చించటం లేదనీ నువ్వు బాధపడుతున్నట్లు నీ పుత్తరమే స్పష్టంగా చెబుతోంది. నీ భార్య ఎంతప్పుడూ నీమందు కూర్చుని, చర్చలలోకి దిగకుండా కిక్కురుమనకుండా నీమాటలు వింటూ వియ్యం చేబ చేతబట్టుకూచోవాలని కోరుకోవటంలోనే నువ్వు నీకు వుండనటున్న ■ సంస్కారం వాకు కనిపించడం లేదు.

“వీరు మీ సమాజకర్తలూ ప్రతిభా ప్రకాశించేందుకు అవకాశమిచ్చే పరిస్థితులు కొవాలని కోరుకుంటారా? అని ప్రశ్నిస్తే ఎంతిమంది స్త్రీలు స్పష్టమైన సమాధాన

మిస్టర్, ఎందరు కేవలం సంసార జీవితాన్ని మాత్రమే కోరుకుంటారో చెప్పటం కష్టం. ఉద్యోగానికి దాంపత్య జీవితానికి పొసగకపోతే ఉద్యోగానికి తతీతమే రాజీనామా యిచ్చేస్తారు. బయట ప్రపంచంలో అడుగుడుపా ఎగురయే ప్రతికూల వాతావరణాన్ని, సహజం మోపే నిఘాళిని అధిగమించి ముందుకి పోయేవారు ఎక్కడో వుంటారు. ఆ స్త్రీలకి యింగ్లీషు వాతావరణం సుముఖంగా అనుకూలంగా వుండక పోవచ్చు. భర్త రెండు మూడుసార్లు విసుక్కున్నా, అనంతపుష్టి ప్రకటించినా వువ్వోగం మానేస్తారు. అంతటితో వారిలో వుండే సహజ ప్రతిభ, ఆసక్తి క్షీణిస్తాయి. భావిలో రాగలిగే సదవకాశాలు అడుగుంటి పోతాయి అలా అజ్ఞాతంగా ఎందరు స్త్రీలు చరిత్రలో అజ్ఞాతంగా మణిగిపోయారు! ఇంకా ఎందరు స్త్రీలు ముందుకు రాజేక పోతున్నారో!

“మన పూర్వదరిత్రను ఒక్క సారి తిరగ వేస్తే, స్త్రీలలో కూడా రాజకీయ రంగంలో ప్రతిభావంతులు, యుద్ధరంగంలో పరాక్రమం చూపిన వారు, సాంఘిక ఉద్యమాల్లో పాల్గొన్న వారు, సాహిత్యంలో ప్రకాశించిన వారు ఉన్నట్లు స్పష్టమవుతుంది. వేద కాలంలో గార్గీయి, లోపాముద్ర, జయంతి మొదలైన రచయిత్రులు వెలికాగ 17, 18 వ శతాబ్దాలలో ఝాన్సీలక్ష్మీ బాయి, తారాబాయి మొదలైన మగాటిస్త్రీలు రాజకీయంలో పాల్గొన్నారు. ఆపత్కాలంలో స్త్రీలు తమ యశస్సు రక్షించుకునేవారనీ, చాళుక్య రాజుల పరిపాలనా కాలంలో రాజ్యాంగంలో పాల్గొన్నారనీ తెలుస్తుంది. ప్రాచీనకాలంలో స్త్రీలు విద్య సభ్యసించేవారు. 15, 16 సంవత్సరాలవరకూ వివాహాలు చేసుకునే వారు కాదు. తల్లితండ్రులు వారికి అనేక వృత్తులలో శిక్షణ యిచ్చేవారు సాహిత్య ప్రపంచంలో మొల్లవంటి వనితలూ వెలికారు. కానీ ఆ చరిత్ర ఆధారంగా తీసుకుంటే పురుషులు కవచరచినంత ప్రతిభను మేధాశక్తిని ఆట్రేయించి స్త్రీలు కవచరచి లేకపోయారనే విషయం తెలుస్తుంది స్త్రీలు ఒక్క కాస్తానికీ కూడా కర్తలు కాజేకపోయారు. సకల కాస్తానికూ పురుషులే కర్తలు. దీనికి కారణం ఏమిటి?

“భర్తకి చేసే సేవవల్లనే స్త్రీకి స్వర్గంలో పేర్ది అంతస్తు లభిస్తుందన్నాడు మనువు. భర్త మాట అనుసరించటమే స్త్రీ యొక్క సుఖ్యవిధి అన్నాడు వశిష్టుడు. భర్తకంటే

స్త్రీకి వేరే ప్రపంచమే లేదన్నాడు యాజ్ఞవల్క్యుడు. కాలిదాసంతిటి మహాకవి స్త్రీ పురుషుని ఆనందంకోసం సృష్టించబడిన దన్నాడు. స్త్రీకి అంతకుమించిన స్థానం యివ్వలేకపోయారు. ‘ఆ మాటలన్నీ విజంకావు. కొందరు పురుషులు మాత్రం స్వలాభంకోసం స్త్రీలను అణగదొక్క

డానికి పలికిన వాక్యాలని’ అని కొందరు అంటారు.

“అసలు స్త్రీ జన్మే దుఃఖకారణం; బాల్యంలోనే వివాహం పూర్తయి, భర్త మరణానంతరం సహాగమనంచేసి స్వర్గ లోకం చేరుకోవాలి’ అన్నాడు కొందరు. స్త్రీలను బానిసలుగా వుంచడానికి పురు

దినదినమునకు ఇంక స్వచ్ఛమైనటువంటియు, ఇంక మనోహరమైనటువంటియునైన చర్మము

కేడీల్ త

రెక్సోనా

ఈ అద్భుతమైన చర్మము మీరు తెచ్చుకొంటారు

రెక్సోనా యొక్క కేడీల్ త గుడుగున్న నురగను మీ చర్మముమీద మెల్లగా రుద్ది తరువాత కడిగివేయండి. మీ చర్మము దినదినమునకు ఇంక మృదువుగాను, మెత్తగాను అగుటను మీరు చూస్తారు. మరియూ మీరు క్రొత్త ఆకర్షణ తెచ్చుకొంటారు.

రెక్సోనా

ఇంక ఒక్కటి కేడీల్ త గుడిన సబ్బు

* చర్మమును పోషించేటటువంటియు, చర్మమును మెత్తగా చేయుటవంటియు నైన నూనెల ఒక ప్రత్యేక మిశ్రమమునకు రెజిస్టర్డ్ పేరు.

B.P. 123-50 TL

రెక్సోనా ప్రొడక్టులకి రిమిడియేషన్ కలవు

పాశ్చాత్యనాగరికత వ్యామోహం!

మీలు కొందరు ఈ ఆచారాలనీ శాస్త్రాలనీ పుస్తకాలనీ అభిప్రాయం వుంది. సమాజంలో ప్రబలంగా ప్రచారంలో వుండి, నలుగురూ నిజమని వమ్మి గౌరవించినంత కాలం ఇటువంటివే ప్రజల జీవితాన్ని తీర్చిదిద్దుతూవుంటాయి. ఇటీవల, (అంటే

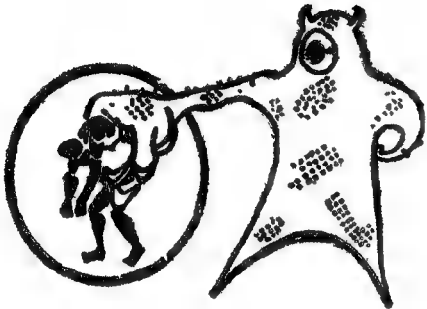
1936 వ సం॥ లో) భర్త భార్యని చెబులతో దండించటం వ్యాయసమైక్యతమే పని మద్రాసు హైకోర్టులో ఒక పెదమ్మ జడ్జి తీర్పు ఇచ్చారు.

ఇంగ్లాండు, రష్యా జర్మనీ మొదలైన ఏ పాశ్చాత్య దేశచరిత్రను పరిశీలించినా వారి

సామాజిక జీవితవిధానాన్ని బట్టి, సంస్కృతినిబట్టి, స్త్రీల పరిస్థితి ఆ సమాజంలో అంతంతమాత్రంగానే వుండేదని తెలుస్తుంది. 1850 వ సం॥ వరకూ ఇంగ్లాండులో స్త్రీలు ఒంటరిగా పిక్కాయకి పోవటానికిగానీ, రైలుప్రయాణం చేయటానికిగానీ అవకాశముండేదికాదు. 1888 వ సం॥ వరకూ అక్కడ స్త్రీలకు వైద్య వృత్తిలో శిక్షణ యివ్వడానికి నిరాకరించేవారు. 1840 వ సం॥ లో జరిగిన బానిస వ్యతిరేక మహాసభలో అమెరికన్ స్త్రీ ప్రతినిధులకు తావులేకపోయింది. కేంబ్రిడ్జి యూనివర్సిటీ మొన్న మొన్నటివరకూ స్త్రీలకు డిగ్రీలు ఇవ్వడానికి నిరాకరించింది. మనదేశంలో మహమ్మదీయులు అవలంబించిన పరదాపద్ధతిని పూర్వం రష్యా, సిరియా గ్రీస్ దేశపు స్త్రీలు అవలంబించేవారు.

“రష్యాలో ఒకప్పుడు వివాహసముయంలో వధువులందరినీకీ ఒక బెత్తము గూడా బహుళం చేవాడట! జర్మనీలో వాడుకలో ఉన్న ఒక సామెతనుబట్టి 18 వ శతాబ్దంలో పురుషులు స్త్రీలను అమానుషంగా శిక్షించేవారని తెలుస్తుంది. చానర్ రచనలనుబట్టి పశ్చిమ దేశాలలో ఈ ఆలవాటు సర్వసాధారణమైనదని స్పష్టమవుతుంది. ఇంగ్లాండు, ఫ్రాన్స్ లో షావలలో గూడా బాల్యవివాహాలు ప్రబలంగా వుండేవి. మిల్సంతటి మహామారుమూటాడకుండా పురుషులూ, స్త్రీలూ చాలాన్నారు. సోక్రటీసంతటి మేధావి సమస్త పాపాలకీ స్త్రీయే కారణమనే అమూల్య అభిప్రాయాన్ని వెల్లడించాడు! స్త్రీ పాపపాతకుని క్రైస్తవులకు సెంట్ పాల్ బోధించాడు. వీటినిబట్టి కేవలం మన ఒక్క దేశంలోనే గాక విదేశాలలో గూడా స్త్రీలకు సమానహక్కులు ఎన్నడూ లేవనీ, వారిని అక్కడ కూడా అణగదొక్కి వారి మనోవికాసాని కలుగంటి అవకాశమూ లేకుండా చేశారనే విషయం ఋజువవుతుంది. నేటికీ బిటన్, ఫ్రాన్స్, అమెరికా మొదలైన దేశాలలో స్త్రీలకు పురుషులతో సమాన ప్రతిపత్తి లేనేలేదు.

“కొలంమార్పుచేంది, సమాజ జీవిత విధానంలో కొద్ది మార్పులు లేబడి, ముందుకీ పురోగమిస్తున్నా, స్త్రీలు పురుషుల మాదిరిగా ప్రకాశించలేకపోతున్నారు. మనదేశంలో మార్పులనేకం జరిగాయి. ఇంకా జరుగుతున్నాయి. కానీ కొందరు వివృతిలోగానీ సమాజంగా ప్రకాశించలేకపోతున్నారు. పురుషుల కలవడినంత లాజిక

అలసట మానవుని జయిస్తుంది

తేసీరు

అలసటను జయిస్తుంది

జ్ఞానమూ ఆలోచనాశక్తి స్త్రీలు అలవరచుకోలేకుండా వున్నారని జన్మభలంగా స్త్రీ పురుషుల మధ్య వుండే తారతమ్యమూ, దేవికంగా స్త్రీలకు అభివృద్ధి అలవాట్లూ, మనఃప్రవృత్తి ఆమె బలహీనతకు కారణం అనే వాదనను శారీరక మానసిక శాస్త్రవేత్తలు కొందరు లేవదీశారు. మానవి సమాజం అన్ని విధాలా అభివృద్ధిపొందిన ఈజిప్టులో ఈ రకం వాదనలను అంగీకరించటం కష్టం ఆకారణాలే స్త్రీల బుద్ధికుశలతకే తాకికజ్ఞానానికి అడ్డుతిగిలేవయితే, ప్రాచీనకాలంలో మనదేశంలో స్త్రీ రాజకీయవేత్తలూ, రచయిత్రులూ కొందరు వెలిసి కిరీగడించడానికి కారణం ఏమయివుంటుందనే అనుమానం సహజంగా కలుగుతుంది.

ఈ ఆధునిక యుగంలోగూడా స్త్రీల ప్రవర్తన సరిదిద్దేనూ తలూ, పరిమితులూ బయలుదేరుతూనే వున్నాయి. సాంఘిక పరిస్థితులలో సంబంధం లేకుండానే, పురుషులు మనలేనాతావరణాన్ని స్త్రీలు కల్పించుకోలేకుండా వున్నారు దీనికి కొంతవరకూ సామాజిక జీవితవిధానమూ ప్రతికూల వాతావరణమూ కారణం అనిపిస్తుంది.

మానసికవికాసం పొందటానికి సామాజిక జీవితంలో పాల్గొనటం ఎంతో అవసరం. మానవులందరూ సంఘ జీవులే. సంఘంలో పదిమందితో కలవటం, సంబంధ బాంధవ్యాలు ఏర్పరుచుకోవటమనేది వ్యక్తి వికాసానికి పునాదివంటిది. కానీ మనసమాజంలో స్త్రీని ఎంతగానూ పెడితే నైతికంగా అంత బాగుపడకుండా, స్వాతంత్ర్యాన్ని ఎంతఅణచివేస్తే సంసారంలో అంత శాంతిసౌఖ్యాలు లభిస్తాయనీ, వివాహం చేసుకుని బిడ్డలను చూచుకోవటానికి తప్ప ఆమె మరి దేనికి పనికిరాదనీ ఇటువంటి భావాలు ఇంకొకటి ఉండలేదు. ఈ నాడు విజ్ఞానవికాసాలులేని స్త్రీ పురుషుల మధ్యనే సంసారాలలో శాంతిసౌఖ్యాలు అనుగంటుతున్నాయని ఇంకొక గ్రహింపుకే రావడంలేదు. తత్ఫలితంగా అనుగడుగునా స్త్రీలకు ప్రతికూలపరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి.

ఈ వాతావరణం మారాలి అనే అభిప్రాయాన్ని అపార్థం చేసుకుని, స్త్రీలు 'సేద్య'కొసం ప్రాకులాడుతున్నారనీ, పురుషులతో బోటి పడుతున్నారనీ, పాశ్చాత్య నాగరికత వ్యామోహం ప్రబలిందనీ ఈవిధంగా అపోహపడ నవసరంలేదు. స్త్రీలకు పూర్తిహక్కులు విజ్ఞానాలలో గూడా యింకా లభించలేదు. ఆదర్శ స్త్రీని సృష్టించుదామని కొంత సయ

త్నాలు చేస్తున్న రష్యలోగూడా స్త్రీలకు అన్ని రకాలైన వృత్తులలో ఆనకొకలేదు టేణిస్ బానికి మార్పుకొందుతున్న మన ఆర్థిక రాజకీయ సామాజిక జీవి

తాన్ని సమన్వయించుకోవటంకోసరం, సమాజంలో కొన్ని ముఖ్యమైన మార్పును లేవాలనే భావం పాశ్చాత్య నాగరికత వ్యామోహ మెన్నటికీ కాదు..." ★

ఉద్ధమైన కాఫీ సువాసనగల మంచి కాఫీ

మీరు సులభంగా కానగల ధరకు!

Stanes

స్టేన్స్ ఎస్టబ్లిష్మెంట్స్ లిమిటెడ్ హైదరాబాద్ కాఫీ

ఉద్ధమైన కాఫీ కావడం తెలివితనం. అది తక్కువ మనాపనగలిగి, బలమైన విచ్ఛేదనశక్తిగల కాఫీ యగును. నేల కొలిద్రజలు స్టేన్స్ ఎస్టబ్లిష్మెంట్స్ హైదరాబాద్ మాధ్యమస్వారు ఎందుకన, దానితాళానుష్ఠానం పూర్తిగా భద్రతను యిస్తుందని వారికి తెలుసు. 1/2 పా, 1 పా, 3 పా, 7 పా గాలివారని బిస్కెట్లలో దిక్కును.

ప్రతి కానదగ

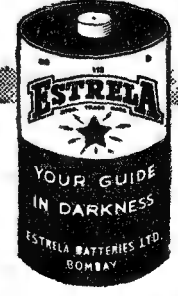
ది యునైటెడ్ కాఫీ సప్లై కంపెనీ లిమిటెడ్ కొయంబుత్తూరు, దక్షిణ ఇండియా.

స్టేన్స్ ఎస్టబ్లిష్మెంట్స్ : మహబూబ్ నగర్, మెదక్కు. ముత్యాలు యి వస్తు, జనరల్ మర్చండ్స్ కాకినాడవెంటు శ్రీ కరణం హనుమంతరావు, మర్చంట్లు, తిరుమలరావు వీరి. గాంధీనగరం.

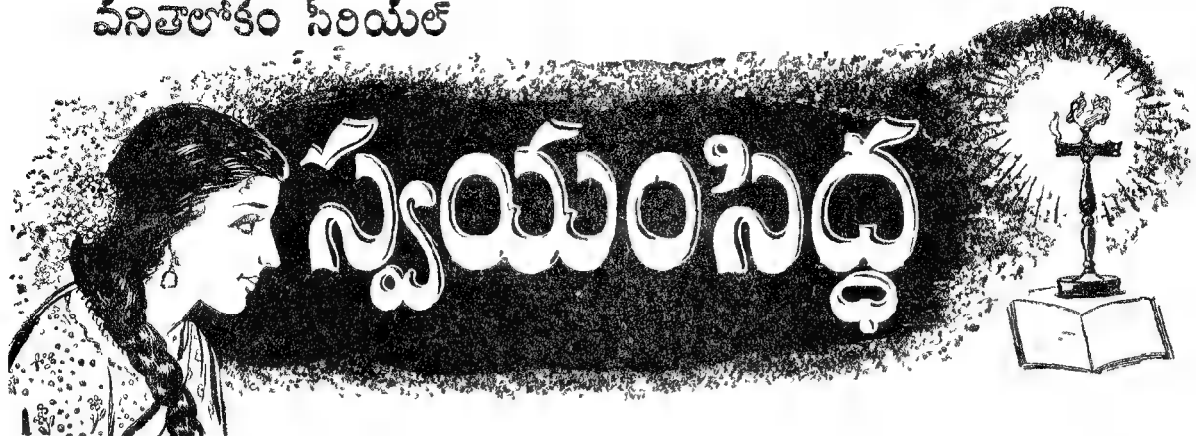

ఇది సంభవించకుండా చూడవచ్చును...

చీకటిలో ఎస్ట్రెలా బ్యాటరీలు మీకు మాత్రమే వెలుతురు విచ్చును. ఎస్ట్రెలా బ్యాటరీలు కొవి, మీ సామానులకు వెలుపు లేకుండా చూడు. అవి తప్పకుండా ప్రకాశవంతమైన వెలుతురు విచ్చును - రరతక్కువ

ఎస్ట్రెలా బ్యాటరీస్ లిమిటెడ్. కొంబాయి-మద్రాస్-బెంగళూరు-కొచ్చి-కంకణ్.

బాసలీగ్రామం - ఆదంగా - భాగ్య
వంతులగా ఉండే ఇతర వగల
లాగానే అన్ని విషయాలలోనూ సాధనం
గానే ఉన్నా - విద్యా ఒక నది ఒడ్డునే
ఉండే అద్భుతమైన ప్రాంతం. అయితే ఆ
గ్రామస్థులకు ఒక తృప్తిమాత్రం
ఉంది. ఆ ప్రాంతం ఏదెనిమిది ఉన్నా కన
తలగా సరస్వతీనది ఉంది. ఆ నది ప్రకృతి,
ప్రభావంగా ఈ ప్రాంతపు జమిం
దారుల గారి ప్రభావంగా తీవ్రమైనది
పైగా ప్రకృతి నది నీరున్న కొరత తీర్చ
టానికి బాసలీ జమిందారులు ఎంతో
దబ్బు ఖర్చు పెట్టి - ఈ నదికి ఒక కాలువను
త్రవ్వించి దాన్ని బాసలీమీదుగా వారి
యొద్దే సరిహద్దులో ఉన్న మరొక నదిలో
కలిపారు. దానికితోడు ఆ నది ముఖద్వారం
వెంట చాలా పెద్దభవనం ఒకటి కట్టించి,
దాని చుట్టూ తోటవేయించి, దానికి
'బాసలీ - ఉద్యానభవనం' అని పేరు
పెట్టారు.

బాసలీకి ఇంచుమించు పదిహేను మైళ్ళు
దూరంలో సరస్వతీనది ఒడ్డునే ఉంది ఈ
ఉద్యానభవనం. వర్షాకాలంలో, నది వర
దలకు ఒడ్డు కోసుకుపోయి ఈ భవనం
పొడుగునా కోటగోడలాంటి గోడను నిర్మిం
చారు. ఈ ఉద్యాన భవనానికి ఇదొక విశి
ష్టత రకరకాల అపురూప వృక్షాలతో
లతో, వికాలమైన పెద్దవనంలోని వైభవో
పితమైన అలంకరణలతో ఆ ఉద్యానభవనం
నింతి శోభాయమానంగా ఉంటుందో
హించుకోవాల్సిందే!

కాని సంతకర్పణలో చాలా రోజులు,

ఈ భవనం, చక్కగా అలంకరింపబడిఉండే
అందులోని గదులూ ఊరికేనే పడి
ఉంటాయి. ఒక్కొక్క సంతకర్పణం (గ్రీష్మ
కాలంలో మాత్రం జమిందారుగారు సవరి
వారంగా వచ్చి ఈ భవనంలో కొన్ని
వారాలపాటు ఉంటూ ఉంటారు. ఆ సమ
యంలో ఈ ప్రాంతం మరి కళకళలాడుతూ
ఉంటుంది. ఇక్కడ ఉండే అనుచరులూ
మొదలైనవాళ్ళూ - వాళ్ళ జమిందారు మరి
కొన్ని శిలీమీద బావులను ఆ ని కోరు
తుంటూ ఉంటారు. కాని ప్రతియేటా
రావటానికి వారికి అవకాశం ఉండదు.
అలాగే ఈయన రాసేలేరు.

కాని కొన్ని సంవత్సరాలనుంచి ఇంచు
మించు ప్రతి ఋతువుకీ చిన్న జమిందారు
గారు వచ్చి స్థిరంగా ఉండకపోయినా తన
అనుచరులతో ఒకటిగంట రోజులుండి
గడిపిపోతూ ఉంటుంటే సరిపాటుయింది
నిజమే కాని అందువల్ల ఈ ప్రాంతమున
వివేకాత్మహవనం. ఎంతోమంది పెద్ద
జమిందారు ఎంత గంభీర ప్రకృతికలవా
డైనా, బాసలీ దివాణానికి వెళ్ళినప్పుడు
వారిదర్శనం ఎంత దుర్లభమైనా, ఇక్క
డకు వచ్చినప్పుడు మాత్రం దీనికి పూర్తిగా
వ్యతిరేకమం కనిపిస్తూ ఉండేది. ఇక్కడ
వారి ఆసీనులలోకి సామాన్యించి ఎవరినా
వచ్చి ఎదుటపడగలిగితే మాత్రం సృష్ట
తున్నదైన జమిందారుగారి ఆదిరాన్ని
పొందగలగలగలగల. కాని చిన్న జమిం
దారు స్వభావం దీనికి పూర్తిగా విరుద్ధం.
ఎవరైనా దర్శనం కోరివచ్చేట్లయితే దివా
ణంలో పొందిన అవకాశాన్నే ఇక్కడ
పొందుదామనే ఉద్దేశంతో ఇంతి పట్టు
దలగా వస్తున్నారని నిర్ణయించుకునేవాడు.

అతే డిలా వ్యవహారించటంవల్ల - దర్శనం
కోసం వచ్చినవారికి కావలసిన దూషణలూ
తిట్టూ లభిస్తూఉండేవి. కేవలం ఆ
ప్రాంతంలోని ప్రజలేకాదు, అగ్రవంశా
ఉండే పరివారములు మొదలైనవారుకూడా
చిన్న జమిందారు వచ్చాడంటే చాలు,
హాడిలిపోతూ ఉండేవారు. సోమల
చెయ్యటం మాట గేముడెరుగు - వికాస్త
పౌరపాటు జరిగినా వాళ్ళకు విముక్తి
అంటాఉండదు. కరిగిపో అనివార్యమే
అన్న సంగతి వాళ్ళకందరికీ తెలుసు.
అంచేత అందరూ ఇతే డెర్బును వల్చి
పోతాడ అని భగవంతుణ్ణి ప్రార్థిస్తూ
ఉండేవారు.

కాని ఈసారి మాత్రం వారి మొర భగ
వంతుడి చెవిని పడలేదు. ఎంచేతనో చిన్న
జమిందారు ఏదెనిమిదిమంది సహచరులతో
వచ్చి మూడు మాసాలనుంచి స్థిరంగా
ఇక్కడే ఉంటున్నాడు. అక్కడ ఆసీ
నులో పని అది అదిలిపెట్టి ఇంతికాలం
ఇక్కడ ఉండానికి పెద్ద జమిందారు
గారి అంగీకారం లభించింది - వివేకము
లైన గృహాధిపతుల సలహాతో బలంతో
చిన్న జమిందారు ఈ అంగీకారాన్ని
పొందకలిగారు. కాని దీనికంటే వేరే
సూక్ష్మోద్దేశ్యం ఒకటుంది. కాని సదా
సందిగ్ధ హృదయమూ ఎంతో తెలివినవా
డయిన జమిందారు మాత్రం అది ఆదా
కీగానూడా కనిపెట్టలేకపోయాడు.

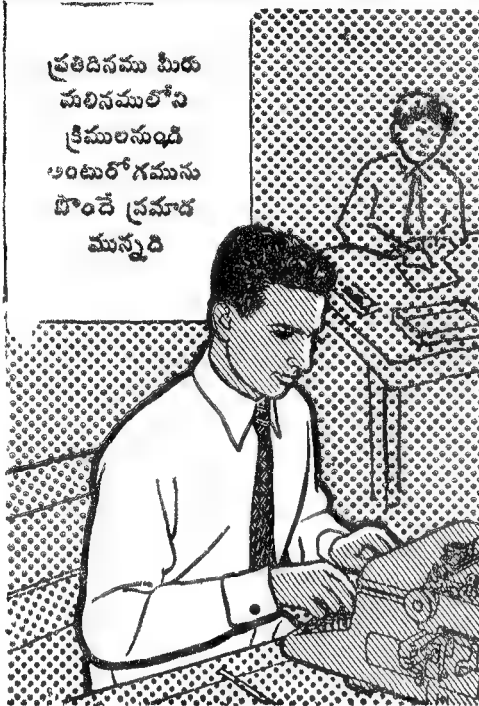
ఈ విషయంలో చిన్న జమిందారుకు
సహాయకుడు, వివేకములైన గృహ
ధర్మదూ - విశ్వామిత్ర మునందారీ,
M. B. అనే కొక వ్యక్తి పరిచయం
ఇక్కడ కావ్యక తప్పదు.
ఎంతో భవన వ్యయంచేసి సరస్వతీ నది

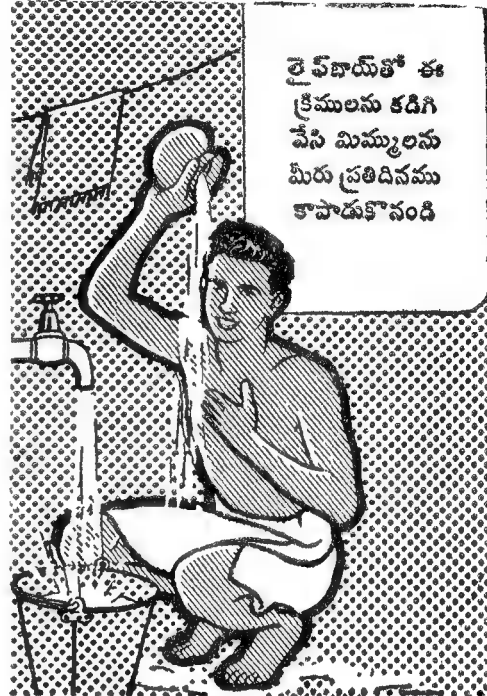
బిడ్డను ఈ భవనం కట్టించి, కౌల్యులు
తెచ్చించినట్లే. తమ ఊళ్లో ఒక ఆస్పత్రి
కూడా పెట్టించి, అది చక్కగా పడవ
టానికి ఏర్పాట్లా అపి చేసి గంగానీల
వంశీయులు చాలా కీర్తి - ప్రతిభలు సంపా

యించారు. గవర్నమెంట్ సర్వీసునుంచి
రిటైరయిన, అనుభవజ్ఞుడైన సివిల్ సర్జన్
ఎవరో ఒకరు ఎక్కువ జీతంమీద ఇక్కడ
నియమింపబడి, ఆస్పత్రిని ఎంతో శ్రద్ధగా
సగుళుకూ ఉండేవాళ్లు. అతడు గంగూలీ

వంశీయుల ఆరోగ్యం విషయమై ఎంతో
సావధానంగా కూడా ఉండేవాడు. సుప్ర
సిద్ధుడైన అమరనాథ్ పెనర్లీ అనే సివిల్
సర్జన్ రెండేళ్ల క్రితంవరకూ ఈ ఆస్పత్రికి
ప్రధానవైద్యుడుగా ఉంటూ ఉండేవాడు.

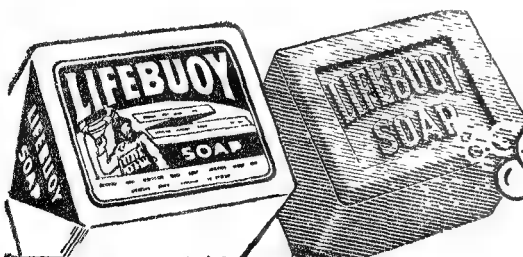
ప్రతిదినము మీరు
మలినములోని
క్రిములనుండి
అంటురోగమును
భొందే ప్రమాద
మున్నది

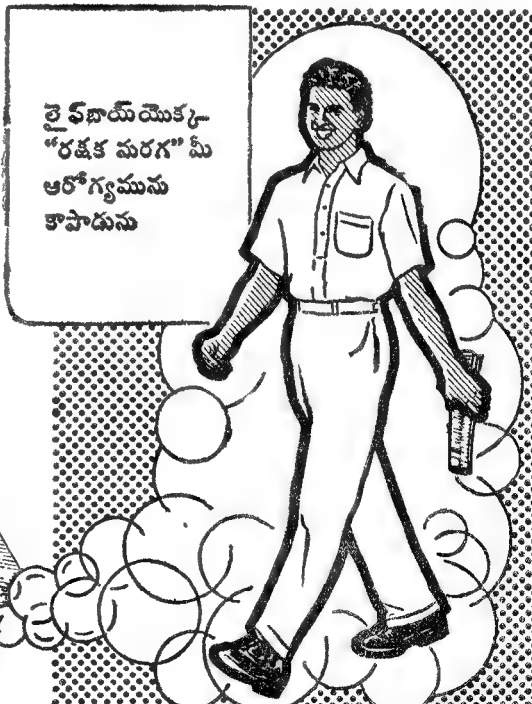
రైవబాయ్తో ఈ
క్రిములను కడిగి
వేసి మిమ్ములను
మీరు ప్రతిదినము
కాపాడుకొనండి

రైవబాయ్
సబ్బు

ప్రతిదిన మలినములోని క్రిములనుండి
మిమ్ములను కాపాడును

ఇండియాలో తయారుచేయబడినది

రైవబాయ్ యొక్క
"రక్షక మరగ" పీ
ఆరోగ్యమును
కాపాడును

L. 246-X52 XL

స్వయం సిద్ధ

అతడు ఆస్పత్రిని ఎంతో అభివృద్ధికి తీసుకువచ్చాడు. అతడి చాస్తూని ఎంతో మంచిదో - అంత మాటమంచిదనంకూడా ఉండేది అతడిలో. ప్రజలంతా అతణ్ణి 'సన్యంతరి' అని పొగడుతూ ఉండేవారు. చేపుడులాంటి ఈయన దయతలచి డాక్టర్ విశ్వామిత్ర ముజుందార్ ను ఇక్కడ తాత్కాలికంగా తనకు అసిస్టెంట్ గా నియమించుకున్నాడు. ఆ సమయంలో ఈ ప్రాంతాల్లో కలరా విజృంభించి ఉళ్ళకు ఉళ్ళు తుడిచిపెట్టటం మొదలైంది. తాత్కాలికంగా ఒక అసిస్టెంట్ డాక్టర్ లని పత్రికల్లో ప్రకటించగానే కొద్ది రోజుల్లోనే కొన్ని వందలమంది డాక్టర్లు పెట్టుకున్న అట్టలు అమరనాథ్ ని విశ్రాంతి చేశాయి. సరిగా అప్పుడే కలకత్తా మెడికల్ కాలేజీ మెడల్ ను, డిప్లమాను పుచ్చుకుని, పంజాబ్ లోని కొన్ని ప్రైవేట్ ఆస్పత్రుల సర్జిక్లూ, కొంతమంది ప్రసిద్ధుల సిఫారసులూ తీసుకుని, డాక్టర్ ముజుందార్ ఈ బాతులీ ఆస్పత్రిలోకి వచ్చిచేరాడు.

మొదట చూడగానే వయసు చెల్లిన మరనాథ్ టెన్షికి ముజుందార్ పేషెంట్లు సంతృప్తికరంగా లేకపోయినా, అతడి చేతునున్న ఈ ఆయుధాల వన్నిటిని చూడగానే అతని పారాయిత్యం కలుగుతుంది. ఈ క్రొత్తగా వచ్చిన డాక్టరుని ప్రారంభాన్ని ప్రధాన చికిత్సకుడైన సర్జిమాదికి పరపుతూంటే - సహచరులు కొడుకా "ఇక్కడి దృష్టిరా బాబూ! దృష్టి" అని అనుకుంటూ ఉండే వాళ్ళు. వాళ్ళనుకున్నది కొద్దిరోజుల్లోనే యథాగా పరిణమించి, ప్రధాన చికిత్సకుని పనిచేసింది. ఆ ప్రాంతాల్లోని కలరా నెలలలోనే తగ్గిపోయింది. ఈ క్రొత్తగా వచ్చిన ముజుందార్ మూడునాసాల్లో తన వ్యోగాన్ని విడిచిపెట్టి పోవాలింటి. కాని మరికొన్ని సిఫారసుల బలమే తాత్కాలికంగా వచ్చిన డాక్టరు మైన అసిస్టెంట్ గా నియమింపబడ్డాడు. తర్వాత కొద్దిమాసాలకే - ఆస్పత్రిని విజృంభించగా చూసుకుంటూ ఎంతో వృద్ధిలోకి తీసుకువచ్చిన ధన్యంతరి అమరనాథ్ టెన్షి సకుటుంబంగా సరే గ్రామాన్ని విడిచిపెట్టి పోవలసివటం, ఆ స్థానంలో ముజుందార్ నియమపటం చూసి ఉళ్ళోవాళ్ళంతా

ఆశ్చర్యపోయారు. దీనికంటే వెనుక పీటిన జరిగిన కుతంత్రాలన్నీ తెలుసుకోగలిగిన సామర్థ్యం ఆ ఆస్పత్రి నిర్వాహకులకు ఉన్నది; కాని వాళ్ళవరకూ ఈ శని శేవత వక్రదృష్టి యెదుటకు వచ్చి నిలవటానికి సామానించలేకపోయారు.

తర్వాత దుర్బుఖుడైన చిన్న జమీందారుకి, ఈ ఆస్పత్రి డాక్టరుకి ఎంతో స్నేహం కలిసింది అని తెలుసుకున్నప్పుడు - ఎన్నో ఉద్యోగులు, ఆస్పత్రిలోని ఉద్యోగులూ అందరు విస్తుపోయారు.

ఈ ఉధియుల సమావేశానికి వసుక జరిగిన గాథ ఇది.

చండిమాద ఫిర్యాదు చెయ్యటానికి నివారణకు తండ్రిదగ్గరకు వెళ్ళగానే, మొట్టమొదట తనకి తగిలిన ఆఘాతాన్ని అతడు సహించలేకపోయాడు. మానసిక వేదనతో అతడు మంచం ఎక్కాల్సి వచ్చింది. అతడి కళ్ళు ఎర్రగా ఉండటం, శరీరం కంపించటం, ముఖం వివర్ణమైపోవటం, దృష్టిలో డౌడాసీన్యం వ్యక్తమవుతూ ఉండటం ఇవన్నీ చూసి పరిచారకులూ మొదలైనవాళ్ళు గాభిరాపడిపోయారు. తర్వాత విశు డాక్టరుగారికి కబురు పంపటం, కబురు అందిన మరుసటిరోజునే అతడు ఆదరా బాదరా రావటం సంభవించింది.

ప్రాథమిక చికిత్సవల్లనే రోగి చాలా వరకు స్వస్థుడయినాడు - డాక్టరు గారు పరిజనులకిసి, గంభీరంగా చూస్తూ "ఒక గంటసేపు మీరంతా ఇక్కడినుంచి బయటికి వెళ్లాలి. ఈ గదిలోనే కాదు. ఆసరి మట్టుప్రక్కల యెవరూ ఉండకూడదు" అన్నాడు.

పరిజనులంతా ఆ గదిలోంచి వెళ్ళిపోగానే డాక్టరు స్వయంగానే తలుపులు వేసివచ్చి, రోగి పక్కమీద కూచున్నాడు. రోగి దృష్టి అంతా డాక్టరుమీదనే ఉంది. "చూశారూ! నేను డాక్టర్ని. మీ జీవితాన్నీ కాపాడవలసిన భారం నామీద ఉంచారు కనుక, మీ మానసిక కవాటాలు కూడా నామందు బాహుళంగా తెరవండి. అభ్యంతర పెట్టకండి" అన్నాడు డాక్టరు.

"మిత్రుల్ని విశ్వసించమంటారా డాక్టరు గారూ!" అని విన్నవించగా అడిగాడు నివారణకు.

డాక్టరతట్టి గొంతుతో "అవును -

"ఓ, నిస్సందేహంగా... మీకు చికిత్స చేయటానికిని మొట్టమొదట ఈ యింటికి అనుగుణంగానే, మీకు వ్యాధి ఉన్నది శరీరంలో కాదు, మనస్సులోనని చిట్టా క్లుప్త గ్రహించాను. ఆ వ్యాధికి అసలు అంకురం ఏమిటో నాకు కొంతవరకు తెలియకపోలేదు" అన్నాడు.

"అరే! మీకు తెలుసా? ఆశ్చర్యంగా ఉంది!"

"తెలియకపోలేనే ఆశ్చర్య మసలు: నేను వస్తుంటే డాక్టర్ని. ఎవరి ప్రాణాల్ని కాపాడవలసిన బాధ్యత నామీదపడిందో, వారి వ్యాధిని గురించి సర్వదా సర్వధా కూడా సాగరమున్నే ఉంటానని. వారి మనస్సులోని విషయాలన్నీంటినీ కూడా తెలియగలిగిన..."

"ఏమిటి?"

"కుటుంబ వ్యగ్రుడికి అది కూడా కర్తవ్యం కిందనే లెక్క. మానసిక లక్షణాలు తెలుసుకోకుండా వ్యాధిని సమం చేయగలగటం ఈ యుగంలో అసంభవం"

"అయితే నా మనస్సులో ఉన్న విచార మేమిటో ముందుగా తెలుసుకునే ఇక్కడికి వచ్చారన్నమాట!"

"నాకు కొంతవరకు తెలియకపోలేదని మొదట్లోనే చెప్పాను. ఇప్పుడేమి చెప్పక తప్పదు కనుక చెప్తున్నా నీమాట. మీ మనోవ్యాధి కొంచెం మావొత్తి దారి తీసింది కేవలం 'హా' అని పరిస్థితి కాదనుకొండి కాని ఈ మనోవ్యాధి: ధైర్యంగా ప్రోత్సహించి ధీమాగా నిలబడమ - లేదా దానికి లొంగిపోయి ఇలాగి కృశిస్తూ పడిఉండటమా అనేది ఇహ అంతా మీ చేతుల్లోనే ఉంది."

"నా చేతుల్లోనే ఉండటంబారా?"

"అవును కచ్చితంగా. మీ మనస్సు ఇప్పటివరకు అతిచురుకుగా అశ్వమేధ యుగపు సుర్రులలో పరుగెత్తినీగింది. ఈ అశ్వం ముఖానాన్న ప్రతిష్టాప్రతిం చూసి ఇన్నాల్లా దిన్నేవని పట్టటానికి సామానించలేకపోయాడు కొని యిప్పుడు మాత్రంగా కౌలు మడితపడి అశ్వం కొన్నా పడిపోయింది. అందరూ దూరింగా నిలబడి చూడడం చూసేవారే కాని, దగ్గరకొచ్చి లేవతీసి, సేదతీర్చేవాళ్ళు లేకపోయారు. దీన్ని కొన్నాళ్ళపాటు ఇలాగే పడిఉండనిస్తే, ఈ అశ్వానికి కూడా జడ భరతుడిలా ఉండే మీ అన్న గారి స్థితే దాపురిస్తుంది" నివారణకు వణికిపోయాడు డాక్టరు చెప్పింది అబద్ధంకాదని గ్రహించాడు. కొన్ని రుజుల వరకు కూడా తన

మొదలయ్యా. స్వాధీనంలో ఉంచుకోగల రామస్వామిని కూడా కోల్పోయాడతడు. అంతేకాదు, మనస్తత్వ శాస్త్రజ్ఞుడైన డాక్టరు తన మనోవ్యాధిని సరించి చేప్పిన దాన్ని కూడా కాదనగల సత్తా లేదతనికి. ఇన్నాళ్ళదాకా ఏదోలే తన దయాధర్మాల మీద ఆధారపడినవాడేగా అని ఎవరినీ సరించి భావిస్తూ వచ్చాడో, అతడంటే అంతర్యంలో గౌరవభావం కలగసాగింది యిప్పుడు. కంఠస్వరాన్ని కోమలంగా మార్చుకొని కుతూహలంతో "నిజంగా మీకు చాలా సంగతులు తెలుసునట్లే ఉంది. సరేకాని ఆ సుగ్రం అలా మాత్రాగా ఎందుకు పడిపోయిందో చెప్పగలరా మరి?" అని అడిగాడు.

"దాకే నడుస్తూ ఒక చీరకొంకు కదలి కను బెదిరిపోయి, ప్రక్కమలుపు తిరగబోయింది. ఇలాంటి సందర్భాలలో అలా పడటం సహజమే."

"నువ్వు లేవటం?"

"డాక్టరు చికిత్సనీ సలహాను పాటిస్తే దానిజేముంది?"

"కాని మీరు చీర ప్రసక్తి తీసుకొచ్చారే, దాన్ని ధరించిన ఆమె సంగతులు కూడా తెలుసా యేం మీకు?"

"ఓ, చాలా తెలుసు. నాకు తెలిసినవాటిలో మీకు నాలుగోవంతులువా తెలుసుకో తెలియదో సందేహమే."

అమాట విన్నగానే కళ్ళు రెండూ పెద్దవి చేసుకుని చూస్తూ నివారణుడు లేవడో

యాడు. కాని వెంటనే డాక్టరు అడ్డువచ్చి "లేవకండి ఇప్పుడు, పడుకునిఉండే విషండా నా మాటలు. మీరడగ తలచించేమిటో అడగండి. నా మాటలు విన్నంతమాత్రాన మీ వ్యాధి చప్పున పారిపోతుందనిమాత్రం అనుకోకండి. కొద్దిరోజులపాటు మీరు రోగిలాగా పడుకుని ఉండాలి"

అన్నాడు. నివారణు డీమాటలు వినిపించుకోకుండా తాను ముందు అడిగిన విషయాన్నే మళ్ళీ తీసుకొచ్చి "నాకంటే కూడా మీద ఎక్కువ సంగతులు తెలుసా?" అని అడిగాడు.

(30-వ పేజీ చూడండి)

మీ ఆధునిక బొంబాయి

పద్ధతి తలకొప్పుయొక్క

ఆకర్షణ పూర్తికి

కేలిఫోర్నియన్ పాపి

రిజిస్టర్డ్ ట్రేడ్ మార్కు

తలనూనెను

వాడండి

ఉచితముగా
దొరకును!

ఈ తలకొప్పునుగూర్చిన వివరాలు దెలుపు సంబంధ కరపత్రమునకై (ఇంగ్లీషు, హిందీ, బెంగాలీ లేక కమిళములో దొరకును) ఒక అణా పోస్టుదీక్షతో అదర్బయిట్ మెంట్ రిపార్టుమెంట్, పోస్ట్ బాక్స్ 822, బొంబాయి 18 వ్రాయండి. ఇతర పద్ధతుల తలకొప్పుల వివరాలు దెలుపు కరపత్రములకై రాబోవు ప్రకటనలను చూడండి.

ఇంస్టిట్ కంపెనీ లిమిటెడ్, లండన్ వారి కరపత్రము

యాదవచేయబడినది,

CPH. 14-250 TL

స్వయం సిద్ధ

“ఇందులో ఆశ్చర్యమేముందో అర్థం కావలసిందే నాకు. ఆమె పంజాబ్ లో తన మాతామహుడి ఒడ్డికలో ఉంటుండే కోణ్జుల్లో నేను అక్కడ ప్రాక్టీస్ చేస్తూ ఉండేవాణ్ణి.”

“ఓ: అలా చెప్పండి. అయితే—”

“అప్పుడు చాలా సంగతులు తెలుసుకోటానికి అవకాశం చిక్కింది నాకు. ఇప్పుడా సంగతులన్నీ అలా ఉంచండి. తర్వాత వివరమిస్తాను. ప్రస్తుతం నేను చెప్పవలసిన దేమిటంటే, ఆ పడిపోయిన గుర్రాన్ని మళ్ళీ లేపిరికి, దానికి చికిత్సచేసి, దాన్ని పరిశ్రమించి చెయ్యాలి. ఈసారింక దారి తప్పనీ మహాదేవుడు”

నివారణుడి బుర్రలో మొదట చెప్పిన మాటలే గీత్రున తిరుగుతున్నాయి ఇంకా. ఉత్సుకభావంతో అతడు మళ్ళీ ప్రశ్నించాడు. “మీకు పరిచయం అంటూ ఉన్నదింటే—ఆమెతో మాటా - పలుకుకూడా అడిగింటారన్న మాటేగా?”

డాక్టరు దీర్ఘంగా నిట్టూర్చి, “అలా ఉండాలన్నదేగా అసలు! ఆమె చివరికి అన్నమాటలు మాత్రం ఇప్పటికీ నా చెవుల్లో ఇంకా గింగురుమంటున్నాయి” అన్నాడు.

“అది దేన్నిగురించి డాక్టరు గారూ? చెప్పటాని కేమయినా అభ్యంతరమా?”

“ఏంలేదు. నేను చేసే మానసిక చికిత్సా విధానాన్ని గురించి ఆమె గతేమైనా ఒక రోజున ‘మీరు ఫీజిక్స్ విడిచిపెట్టి, ఫీజియోనమీని గురించి ధృవీకరించండి. దానివల్ల ప్రజలముఖాల్లోని భావాలుమాసి, మనస్సులోని భావాల్ని చెప్పవచ్చు’ అన్నది.”

“మీరు జవాబు ఏం చెప్పారు?”

“జవాబు చెప్పేందుకు అవకాశం దక్కలేదు. మాధ్రాం, మీ గుర్రం నుక జయించిందంటే - ఆ కారణంగా జవాబు చెప్పేందుకు అవకాశం లభిస్తుంది రండి”

ఆ మాట విని నివారణుడు డాక్టరు యఖంకేసి సాభిప్రాయంగా దూకాడు. వాక్యం వక్రద్విష్టకూడా అతడిమీదే కేంద్రీకృతమై ఉంది. ఉభయలూ ఒకరినీ ఒకరు ధ్వంసంచేసుకుని, తమ తమ హృదయాలను మృతపటంగా వెల్లడించుకున్నారు. యిప్పుడు మాధ్రామా ఇద్దరికీ మధ్య పక్షేళ్ళ త్యాగం ఉంది. ఆభిజాత్యము, అనారోగ్యము. స్వస్వామి సంబంధమా వీట

న్నిటి మూలంగా ఈ ఇద్దరిమధ్యా ఇన్నాళ్ళ నుంచీ అడుగుతూన్న గోడ, చాలా ఆశ్చర్యంగా మాయమైపోయింది దివ్యము.

నివారణుడి వ్యాధి, అది తగ్గే విధానమూ డాక్టరు హరినారాయణబాబుకు ఎలా చెప్పాడంటే—అతడు భయంతో డాక్టరు చెప్పినదానికి అంగీకరించే పద్ధతిని చెప్పాడు. ‘పని యెక్కువగా చెయ్యటం, దానికి తోడు తీరని మనస్తాపం - ఈ రెండే ఈ వ్యాధికి ఖూలకారణాలు. దాన్ని నిర్లక్ష్యం చేస్తే త్వరలో పిచ్చి యెత్తినా యెత్తవచ్చు’...

డాక్టరు చెప్పినది ఆయనకు చాలా విశ్వసనీయంగానే కన్పించింది. అంచేత ఈ డాక్టరుగారి అజమాయిషీలో ఆ సరస్వతీ నది ఒడ్డున ఉన్న ఉద్యాన భవనంలో ఉంటూ, ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుకోటానికి నివారణుడికి తండ్రి అనుమతి ఇచ్చాడు.

ఆ ఉద్యానభవనంలో కొన్ని నెలలు ఉండటంవల్ల, అక్కడ ఉండే అనుచరుల సుహృద్భావంవల్ల, డాక్టరు సాహదర్యం వల్ల నివారణుడు కేవలం ఆరోగ్యాన్ని కాపాడుకోగలిగాడని చెప్పటానికి వీలేదు. దాంతోపాటు జీవితంలో అంతవరకూ అనాస్వాదితాలుగా ఉన్న ఒకటి రెండు క్రొత్త వస్తువుల పరిచయాన్ని అనుభవించి కూడా బాంధవ్యంగాడు.

నివారణుడు టీ త్రాగుతున్నప్పుడల్లా డాక్టరుకూడా ఆ టేబిల్ ముందే కూర్చుని పెగ్ మీద పెగ్ మధ్యం నేటిస్తూ ఉండేవాడు. వైగా న వ్యవృత్తూ - సహజంగా ఉద్వేగం కలిగించే ఈ పదార్థం మనోవ్యాధికి సాటిలేని దివ్యవర్ణం. అని అంటూ ఉండేవాడు. ఒక వారం గడిచేసరికి నివారణుడి టీ కప్పులో ఈ మహావర్ణాన్ని కొంచెం కొంచెం కలుపుతూ ఆ టీ యొక్క కీర్తిని ఇమెముడించేసాడు. ఆ తర్వాత వారంలో ఉభయలూ ఒకే పరిమాణంలో ఈ మహావర్ణాన్ని నేపించేసిరికి వచ్చారు. తర్వాతివారంలో అసలు టీ త్రాగటం అనేది పోయి, కేవలం దీన్ని త్రాగటమే ఆలవాటయిపోయింది. ఉభయల మధ్యా అదివరకుదాకా ఉన్న అంతరం ఈ త్రాగుడుబలముండు పూర్తిగా తుడుచుకు పోయింది.

మనస్తత్వవిదుడైన డాక్టరు, వ్యాధిగ్రస్తుడైన మిత్రుడి కోరికను సఫలీకృతం చెయ్యటానికి, ఈ కొద్ది మాసాలనుంచీ మనోవ్యా

ధికి సంబంధించిన మంగుల్ని గురికొనిగా మీదా పడుతున్నాడంటే, ఆ విషయంలో అనాలోచితంగా చెప్పిన తుంది. మనోజేగంత్ అతడు జిల్లా అనిక్కడికి వడితే అక్కడికి తిరుగుతూ బాకులీ యెట్టేను వచ్చేలాగే లాగు ఒక పెద్దకుట్ర పన్ను సాగాడు.

శ్రీరామచంద్రుడికి వారధికట్టే యంలో ఉడతకూడా వచ్చి సాపడింది. డాక్టరు సహాయంతో నివారణ ప్రారంభించిన ఈ ప్రయత్న పిన్నలు - పెద్దలు - నేకమంది సహాయపడ వారంభించారు. బాకులీ దారుగారి కోడలి మనస్తత్వాన్ని గుండెకరించిన యధార్థ విషయాలకి దేశ విప్లవకారులు అనుసరించే నీతికి చాపిని పాతత్వం ఉండటం! క్యానాపురం ఈమె మొండి పట్టుదల మూల జమీందారు ఉచిత విద్యాలయ స్థాపించటం, ఆ విద్యాలయ బాలికలంతా విధిగా వచ్చి చదువుకో ఆమె చూపిన అధికారం మొదలై అతిశయోక్తులతో కల్పించబడాయని విద్యాలయంలో ఈమెవల్ల అతమా బాంధవ ఉపాధ్యాయుని కూడా వీరికి కరించటానికి సంకోచించలేదు. జదారుగారి సాంకాల ప్రారంభమయి, మిషనరీ స్కూల్లోకి వచ్చే బాలికలే! పోవటం మూలంగా స్కూల్ మూసివలసి వచ్చింది డిస్ట్రిక్ట్ మిషనరీ సా అధికారులకూడా దీనికి చాలా చారు. అటువైపునుంచి వచ్చిన కారమూ తప్పు పదికాదు. జిల్లాకమేజిస్ట్రేటు ఈ బాకులీ జమీందారు గుర్రుగానే ఉన్నాడు. కాని ఆయని ‘కంట్లాట్’ లోకి తీసుకోటానికి కింతవరకూ యెక్కడా కారణం కన్పించలేదు. మాత్రుగా ఇప్పుడు యెట్టేను గురించి, ఆ జమీందారు గురించి రకరకాల ఆరోపణలు, క్షుంకా, పరోక్షంగా తమ చెంతకు పడటంచూసి, వారు ఆశ్చర్యపో ఇన్నాళ్ళ కాలం అయితేయేం రం అనేది కన్పించింది కదా అనుకున్నై అధికారి దొర. కాని ఆ కాస్త ఆధారంగా చేసుకోటానికి కొంచెం సంకోచంకూడా కలిగింది. సహజమే. పేరు ప్రఖ్యాతులున్న దారు, ప్రభుత్వం ఇచ్చే బిరుదాలకు పతేరకంకాదు. చాలా పలుకుబాడు. ఇది మిథ్యాభియోగం అయి

జమీందారు కొడుకు తలవని తలం
తడి పై బోయ్ మో ప్రవేశ
ఆ సంకోచాన్ని తొలగించాడు.
జొక్క జే రా లేదు, వికు
తనకు లీగర్ ఎడ్రెస్ జరుగా

వెంటపెట్టుకుని మరీ వచ్చాడు. దొరతో
మాటాడేప్పుడు నివారణకు పొరపాటున
మరో ప్రసంగంలోకి దిగి జో జే, వికు
డాక్టరు ఎంతో దక్షతతో సమర్థతతో
దాన్ని కప్పిపుచ్చాడు.

ఈ సందర్భంలో - ■ అసాధ్యురాలైన
అమ్మాయి జమీందారుకి కోడలయిందని,
ఆమె ప్రస్తుతం వృద్ధజమీందారుని తన
గొటిమీది ఆడిస్తోందన్న సంగతి తెలిసింది.
ఆమె ధర్మ మూర్తుడు, జడుడు, వెరిజాను

ఇదిగో, ఈ
కుటుంబమును నవ్వనుని
చెప్పనక్కర్లేదు!

అనందముగానున్న కుటుంబముయొక్క చిత్రము :

ప్రతి చిరునవ్వులో ఒక గాధ వుంది. ప్రత్యేకం. నా కుటుంబం
ముఖాలందుగల ప్రకాశమాన చిరునవ్వులలో. అయితే, ఇవ్వాళ
నేను పోటో తీస్తున్నప్పటిలాగ ఆరోగ్యముగానున్న కుటుంబం
కాదు రోగద. కొద్ది మాసాల క్రితం నా భర్త తరచుగా జబ్బు
పడుతుండేవారు. అందుచేత రాబడి తగ్గింది. దాన్నిమించి
నా ముగ్గురు బిడ్డలూ చిక్కిపోతుండేవారు. కులాసాగా లేదు.
వాళ్ల టీవరుతో ఆకస్మాత్తుగా జరిగిన సంభాషణవల్ల ఈ
యవస్థ అంతటిగల కిటుకు తెలిసింది. నా మనోధారంతా
చెప్పాక ఆమె ఈలా అన్నది: 'నా స్వంత ఊహకు
క్షమించాలి, మీరు వాడే వంట క్రొవ్వతో వంఠిందించి
యుండేమో ఈ నమస్య:'

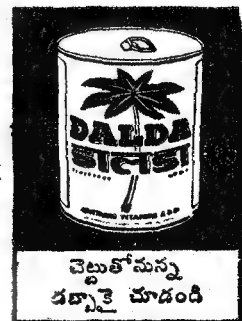
దారి లోదైన విడిగా ఆమె శ్రేష్టమైన క్రొవ్వపదార్థములను
కొంటున్నాను అని చెప్పాను: వండేహం పోగేట్లే సమాధానం
అని అనుకొన్నాను. ఆమె తక్షణం ఇలా జవాబిచ్చింది: 'విడి
క్రొవ్వపదార్థాలు ఎంత మంచివైనా మునికీ చేతులు. ఈగలచేత
ఎల్లప్పుడూ తాకబడుతాయి. అంటే అవి అవసరమైన జబ్బును
తీసుకొనివస్తుంది.'

రెంటనే దాల్డా వనస్పతిని కొనమని ఆమె సంహా ఇచ్చింది.
అందుకంటే, ముందు, ముఖ్యంగా, దాల్డా ఆరోగ్యాన్ని
కాపాడుతుంది. ఏ పురుగులూ పీచుచేయబడ్డ డబ్బాలో పొర
బడలేవు, దాల్డా వనస్పతిని తయారుచేయవారు శ్రేష్టపతి

కలిగేవరకూ డబ్బాను బైటకు పోనీయరు.

ఆమె చెప్పింది విజం అని నాకు నమ్మకమైంది. వెంటనే మా
కుటుంబం దాల్డాతో వండిన సదార్థములంటే ఇష్టపడుటకు
మొదలుపెట్టారు. ఆహారమునుండి దాల్డా తీసుకొనివచ్చు
సహజ రుచులంటే నారికిమిక్కిరి ఇష్టము. గారి దొరకుండా
పీచుచేయబడ్డ డబ్బాలో దాల్డా వనస్పతిని కొనుటవల్ల అది
ఎల్లప్పుడూ పరిశుద్ధమైనది. తాజాది. ఆరోగ్యకరమైనది, అని
వమ్మొచ్చు. దాల్డా వనస్పతి నా కుటుంబాన్ని రోజంతా,
మఖంగా, ఆరోగ్యంగా, సంతోషిగా, యుంచుతున్నదని ప్రత్యక్ష
నిదర్శనంగా ఈ రాయా చిత్రాన్ని భద్రపరుస్తాను. నా రాయా
చిత్రంలాంటిది మీకు కావాలంటే మీ అహారాన్నంతా దాల్డా
వనస్పతితో వండండి. ఇవ్వాళే ఒక డబ్బాను తీసుకొనండి.
10 పౌన్లు, 5 పౌన్లు, 2 పౌన్లు, 1 పౌన్లు మరియు ½ పౌన్లు
డబ్బాలతో అమ్మబడు చున్నది. దాల్డాలో ఇప్పుడు విటమినులు
ఎ.డి యున్నవి.

మంచి వంట క్రొవ్వను
యెప్పుకొనుట ఎలాగ:
ఉచిత పరిహాకు ఇవ్వాళే క్రింది
అడ్రసుకు వ్రాయండి:
డి దాల్డా అడ్ వై సరీ పర్వస్
పోస్ట్ బాక్స్ నంబరు 353, బొంబాయి 1

దాల్డా వనస్పతి

వంటకు దివ్యమైనది—ఖర్చు తక్కువ

హమాం నాకు అంత

యిష్టమైనది ఎందుకంటే

అది నాకు ఎంతో

దేవుని ప్రసాదము

విన్నపము:

(దాని పొదుపునకు తొందర మీద యిష్టపడతారు... ఎందుకంటే ప్రతి వ్యక్తి ఎంతో కాంక్షను వచ్చును.)

అది మంచి వస్తువు అని మీకు నిర్ణయముగ తెలుసు. ఎందుకంటే అది తాళా తయారు

ఇండియా పెట్రోలియం, ఇండియా నిర్వహణ క్రింద, ఇండియాలోనే తయారవుతున్నది.

శ్రీ. ఎ. ఎస్. ఎస్. తలయార్థాన్ గారి తాళా సృష్టి రెహమా ప్రతిమంగళవారము, లక్ష్మీవారము, శనివారముల రాత్రి ౩ గంటలకు రేడియో విజ్ఞానంలో వివరించి

TN 9771

★ స్వయం సిద్ధ ★

వాడు. కనుక జ్యోతిషమునప్పటికీ బాకులీ సింహాసనాన్ని అధిష్టించే అధికారాన్ని కోల్పోయాడు. కాని కోడలే ప్రేరేపణల జమిందారు ఆ వెర్రిబాకులవాణ్ణి గద్ద ఎక్కించటానికి ఉద్ద్యుక్తుడయ్యాడు. దీని వల్ల ఒకరకంగా కోడలే బాకులీజమీకి అధికారిణి అవుతుంది. అలా కనుక జరిగేటట్లు చేత ప్రసిద్ధిమైన సంస్థానం ప్రభుత్వంలో సహకారాన్ని సద్భావాన్ని నిలబెట్టుకోలేదు. ఈ అమ్మాయి స్వభావమూ, మన ప్రత్యక్షమూ అభ్యంతరకరములైనవి. జీవంలో విప్లవ మార్గంలో ముందుకువచ్చినప్పుడు తెలియజే ఉన్నాలో వారందరితోనూ ఈ మేళ సంబంధబాంధవ్యాలు ఉన్నాయి.

ఇలా చాలాసంగతులు మూలాడినతర్వాత జోర నివారణబుడ్ని ఊరబురచి, 'షేక్ హాండ్'తో ఆహ్వానిత ఉన్నట్లు వ్యక్త పరిచి పంపించివేశాడు. డాక్టరుకు డాక్టరిన మర్యాదలు పొందక పోలేదు.

ఇది జరిగిన పదిహేనురోజులకి ఈ ఉద్యానభవనంలో ఒకనాడు అర్ధరాత్రివేళ ఆనందమహాత్మ్యం సాగుతోంది. పృథ్విగీత వాయిద్యాలతో పాటు మధుసేవకూడా సాగుతోంది కలకత్తానుంచి డాక్టరుగారి బంధుమిత్రులు కొందరు తచ్చా రిక్కడికి. ఆ సందర్భాన్ని పురస్కరించుకుని ఈ ఉత్సవం ఏర్పాటయింది. పెగ్ మోద పెగ్ వేసుకుంటూ ఉండటంతో ఉత్సవం మాంచి జోరుగా సాగిపోతోంది. ఈస్టిలో ఉండగా ఈ ఉద్యానభవనంయొక్క దుర్భద్యారం చెంతకు గుర్రంమీద ఒకవారావహుడువచ్చి నిలబడటంతో, వీరిలో కొంతమంది మెకం తదిలింది. అతడు కంగారుగా లేచివెళ్ళి చూశాడు. బయట ఆ అశ్వాగోహకుడు గొరురుగామాన్తూ నిలబడిఉన్నాడు. అతడి దుస్తులు చూడగానే వారావహుడిని తెలిసి పోతోంది.

తలుపు తెరచగానే అశ్వాగోహకుడు పెదబాబుగారిదగ్గరించి ఉత్తరం తీసుకుని వచ్చాననీ, దాన్ని యిప్పుడే చివబాబుగారి చేతికి యివ్వాలని, చాలా అత్యవసరమైన పని అని చెప్పాడు. చిన్న జమిందారప్పకు ఉత్తరం చదవగల స్థితిలోలేదు. విసుడాకరే విధిలేక ఉత్తరం చించవలసి వచ్చింది. ఎన్ని పెగ్ లు సేపించినా అతడు ఇంకా పుచ్చాలోనే ఉన్నాడు. అతడు ఉత్తరాన్ని ముందు మనస్సులో చదువుకుని 'హుక్రే' అని అరిచాడు.

బలవంతం అందరూ ఒక్కతరం కల్లెత్తి చూశారు. అక్కడ ఉన్నవారందరూ

ఇందుమందు ఒకే స్థితిలో ఉన్నారు. డాక్టరు ఆ ఉత్తరాన్ని మైకి గట్టిగా చదివేశాడు.

—హరినారాయణ గంగోపాధ్యాయ ఆశీఃపూర్వకంగా: ఇప్పుడే విశ్వసనీయ వర్ణాలద్వారా - (పెన్ డెన్స్ కమీషనర్, జిల్లా కలెక్టరుగారు) పేటకోసం బయలుదేరి ఈ ప్రాంతాలకి వస్తారని తెలిసింది. వారు ఎల్లండి మన ఉద్యానభవనానికి వచ్చేసి మన ఆతిథ్యాన్ని స్వీకరించగలమని తెలియచేశారు. కనుక సువర్ణ ఉన్నవాడిని ఉన్నట్టుగా డాక్టర్ ని పంపింపెట్టుకుని రావలసింది.

ఆశీస్సులతో

శ్రీ హరినారాయణ గంగూరీ

పెద్ద జమిందారుగారి ఈ అర్థంబట్టి ఉత్తరం - ఇంత ఆనందకరమైన వార్తను తీసుకురాగలదని నివారణబుకుకాని, డాక్టరు కాని యెవ్వరూ ఉహించుకోలేదు. కాని విచారకరమైన సంగతి మేలుంటే - ఆ ఉత్సవం పరిసమాప్తి చెందిలేదీకా. అయినా డాక్టరు సలహా ననుసరించి అందరూ మధ్యంతో విడిచి గ్లాసులు చేత పట్టుకుని లేచి తూలితూలి పడుతూ 'మహా గౌరవనీయులైన కమీషనర్ - కలెక్టరు దొరల నుడేకించి సంప్రదాయానుసారం ఆ గ్లాసుల్ని ఒండొంటిని తాపించుకున్నారని తమ వాంఛితం పూర్తి కావాలన్నందుకు అందరూ మళ్ళీ ఆ అర్ధరాత్రి నిశ్చబ్దతకు సంగం కలిగించారు. 'హిప్... హిప్... హుక్రే' అంటూ.

21

'అమ్మో! అమ్మో! అమ్మో!'

భర్త - వ్యాకుల పాటుతో, ఆర్థకంతో ఇలా ఉచ్చరించటంతో చండికి నిద్ర మెళుకువ వచ్చింది కంగారు పడుతూ లేచి ఆమె ముందు గబగబా దిపం దగ్గరకు పరుగెత్తి, దీపాన్ని పెద్దది చేసి చూసింది. భర్త పక్కమీద కూచుని ఉన్నాడు. అతడి కళ్ళు పత్తికాయల్లా ఉన్నాయి ముఖంలో ఏదో నూతన భావ వికాసం ద్యోతకమవుతోంది.

"ఏమిటి? ఏం జరిగింది? అలా కలవరిస్తున్నారేమిటి?"

భార్య ఇలా అడగటంతో అతడికి చిత్రస్వం కలిగింద దృష్టిని స్వాభావికంగా మార్చుకుని, భార్యకేసి చూసి, భావకాన్ధిద కంతంతో, "మా అమ్మ సాక్షాత్తు వచ్చి, నా మంచంమీద కూర్చుని, తన చేతులతో

నా శరీరమంతా నిమిరింది ఆ స్వర్ణతో నా పీఠంపై ఉన్నవారే కలువలేదు అని పించింది ఇప్పటికీ ఆ అనుభూతి పోలేదు. సరే గా ఆ చిత్రపుటలో ఉన్నట్లుంది. కాని శరీరచ్ఛాయమాత్రం తెల్లటి తెలుపు అన్నాడు.

చండి ఏమాత్రం విస్మయాన్ని వ్యక్తపరచలేదు. ఏమీ ప్రశ్నించనూలేదు. స్నిగ్ధ స్వరంతో "సాధనలో చిత్రపద్ధి ఏర్పడగానే దివ్యభావం కలుగుతుంది ముందు ఆ నమనంలే నే దివ్యదర్శనం కూడా లభిస్తుంది. ఇందులో ఆశ్చర్యపడవలసిందేమీ లేదు" అని మాత్రం అన్నది.

"నేనయినా ఆశ్చర్యపోలేదు, కాని చాలా దుఖమొచ్చింది - లేచి కూర్చుంటున్నాను చూడలేకపోయానుగా మరి!"

భార్య మెల్లగా భర్తను ఊరడిస్తూ "కళ్ళతో చూస్తేనే చూపినట్లా యేం? ఆ మెమోడ అచందలమైన భక్తి ఉంటే మనస్సుకి సర్వదా కన్పిస్తూనే ఉంటుంది..." అన్నది.

సరేగా ఇంతలో బయట తలుపులు చప్పుడు కావడంతో దంపతులిద్దరూ చకితులయినారు. వెళ్ళకానివేళ్ళ ఎవరిలావచ్చి తొందర కలిగిస్తున్నారో! ఇద్దరూ గడియారంకేసి చూడారు నాలుగు కొట్టటానికి ఇంకా కాస్త వ్యవధి ఉంది.

ఇవారే తలుపులు తీయటానికి గోవిందుడే ముందుకు వెళ్ళాడు. భార్య, భర్త అలా చూడలేకుండా వెళ్ళటాన్ని ముగ్ధురాలై చూడసాగింది. అతిథి అవయవాలకదలికలో పొరువం వ్యక్తమవుతూ ఉండటంమాసి, ఆమె తనస్థగిరాలు కాసాగింది. "భగవంతుని లాడే లావణ్యం... భగవంతుని నిండింది" అన్న పదావళిలోని మధురమైన చరణం చటుక్కున ఆమె గొంతులో గునగున లాడింది.

గోవిందుడు తిరిగివచ్చి, "నాన్నగారికి వారాత్తుగా జబ్బు చేసింది! నీకోసం కబురుచేశారు. బయట పరిచారికలు నీకోసం నుంచుని ఉన్నాడు" అని చెప్పాడు.

ఆమెకి విచారం కలిగింది. కనుబొమలు చిట్టించి, "నాకోసం కబురు చేశారంటే ఏదో పెద్దజబ్బు చేసి ఉంటుంది. మరి మీరు కూడా రాయా?" అని అడిగింది.

గోవిందుడు మౌనముఖంతో "నాకు కబురు చెయ్యలేదుగా!" అన్నాడు.

"ఏదైనానున్నీ - అది చేసినప్పుడు మీకు కబురుపంపటంకూడా అవసరమన్న అభిప్రాయం వారికింకా గట్టిగా యేర్పడలేదు" అన్నది చండి.

ఆమట వివేచికి గోవిందుడి మనస్సులో ఆభిమానం జాగృతమయింది.

"నాన్నగారు నేను ఇంకా అలాగే ఉన్నానని అనుకుంటున్నారు. పాదు వచ్చి నవ్వుడు నేను ఏదో తెల్లలు చేస్తూ ఉండటం గమనించారు. నన్ను ప్రశ్నించనుకూడా ప్రశ్నించారు నేను దానికి సరియైన జవాబే ఇచ్చాను. ఆ తర్వాత ఈ కొద్దిమాసాల్లోనూ నేనికి అభ్యున్నతిని ఏమీ సాధించనలేనా!"

భర్త మాటలు చండి మనస్సుకు నాటాయి. కాని ఆమె ఈ విషయంలో అతిడ్చి ఏమీ ఉత్తేజభరిత చైతన్యంకూడా ఉందామనే ఉద్దేశంతో "బహుశా ఇలాకూడా అయి ఉండొచ్చు. అప్పటినుంచీ వారికి ఒకరకమైన పశ్చాత్తాపంకూడా కలిగి ఉండవచ్చు. మీరు చదువులో ఇంకా అభివృద్ధివిసాధించి ఉంటారనే ఊహించిఉంటారు. మిమ్మల్ని పిలిపించటానికిమాత్రం కాస్త సంతోషం బాధించి ఉండవచ్చు. అయినా మీకు అభ్యంతరంలేకపోతే ఈ స్థితిలో మీఅంతట మీరు జల్లినా తప్పేమీ లేదు. వారు మిమ్మల్ని చూసి సంతోషిస్తారు" అన్నది.

గోవిందుడు ఒక్కక్షణం తనలో తాను యేదో అలోచించుకుని జిజ్ఞాసా దృష్టితో భార్య ముఖంకేసి చూస్తూ "కాని దానివల్ల ప్రయోజనం ఉండదేమో? అస్వస్థతగా ఉంటున్నప్పుడు దుఃఖకరమైన వార్తలు చెవిని పడనియకూడదని, సంతోషకరమైన వార్తలు కూడా వారాత్తుగా కనుక వినిపిస్తే దానివల్లకూడా కొంత చెరుపు సంభవించవచ్చునని, ఎక్కడో చదివినట్లు జ్ఞాపకం నేను చాలావరకు శిక్షితుడనయినానని తెలిసినా, నాన్నగారి అస్వస్థత ఇంకొంచెం ఎక్కువ కావచ్చు" అన్నాడు.

చండి ప్రశంసాసూచకమైన దృష్టితో భర్తముఖంకేసి చూస్తూ "కాని నాకు ఈ అలోచన తలలలేదు. నిజంగానే మీరు తెల్ల అనుగ్రహాన్ని పొందగలిగారు. వివాహం నాటి రాత్రి మీ మాటలువింటే ఎలా ఉందో ఇవాళ అలాఉంది నాకు" అన్నది.

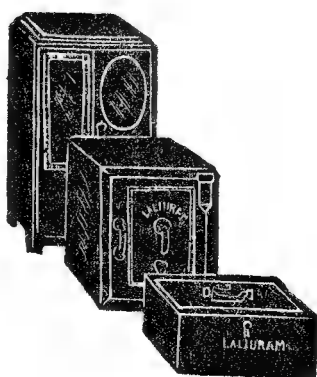
భార్య మాటలకి గోవిందుడు కళ్ళు రెండూ ఉజ్వలంగా చేసుకుని, "ఆరోజు, నువ్వు నాతో ఎన్ని మాటలుయితే చెప్పావో అన్ని ఆచరణలో పెట్టావు నీమూలం గానేగా నే నీవారే ఈమాత్రం శిక్షితుడయినా అయింది!" అన్నాడు.

భార్య ముఖం స్నిగ్ధతో కొంచెం ఎర్రబడినా, నిర్మలమైన మందహాసంతో ముఖాన్ని ఉజ్వలంగా చేసుకుని, "మీరు శిక్షితుడైంది, మీ మానసికబలంవల్ల" అన్నది.

"కాని నా మనస్సుకు ఇంత శక్తిని కల్పించిందెవరో? శిక్షితుడనయినాకీ నాకే మనిషిస్తున్నదో తెలుసా? చగువురానివాళ్ళు కేవలం దౌర్భాగ్యులు! నిన్ను పొందక పోయినట్లయితే నేను జీవితమంతా ఆలా దౌర్భాగ్యుణ్ణిగానే ఉండిపోవాల్సివచ్చేది. అందుకే నన్ను ఈసడించుకుంటూ ఉండే వారు. ఇంకా నాకు ఆ జడత్యం ఖూర్చిగా పోలేదు. నీకింకా అశ్లుగా నుంచునే ఉన్నాను. నువ్వు సరాసరి ముందు నాన్నగారి దగ్గరకి వెళ్ళు. మళ్ళీ నీ రాకకోసం ఎదురుచూస్తూ ఉంటాను."

చండి ముగ్ధదృష్టితో గెప్పువల్పుకుండా భర్త ముఖంకేసి చూసింది. గోవిందుడు నిండుగా ఆమె ముఖంలోకి చూసేసరికి ఉభయలకళ్ళూ కలుసుకున్నాయి దాంతో ఇద్దరిముఖాలూ అపూర్వకాంతితో ఉద్భాసితము లైనాయి.

(సశేషం)

లల్లూరాం ఆండ్ కో

స్థాపితము 1928

ఎన్నో సంవత్సరాలుగా మన్నికకు, నాణ్యతకు, సరసమైన ధరలకు ప్రసిద్ధి చెందిన

* ఇనుప పెట్టెలు * ఉక్కుబీరువాలు

* క్యాబు బాక్సులు

లల్లూరాం ఆండ్ కో

వెలగలేటివారి విధి, : : విజయవాడ - 1.

"కొత్త పోయామ్ - మారతి సినిమా కెదురుగా."

ఇంటి నీడలో

‘విజయ!’ అని పిలిచాడు మాధవ రావు. నిజానికి అతను ఎంత బాగా పిలుస్తాడు! తనకా చేరుండడం, ■ పేరు పేరు తన భర్త అంత చక్కగా పిలవటం ఎంత చిత్రం! మాధవరావు తనను పేరుపెట్టి పిలిచినప్పుడల్లా తన హృదయం చిగురులు తోడుగుతుంది. పేరులో ఉండా ఆ మాధుర్యం? లేక అతని కంఠస్వరంలోనే వుందా ■ మృదుమధుర సంగీతం?... కాక బాకే రెంటిలోనూ అతికియించిన మనోహరత్యమే తనను సమ్మోహింపజేస్తుందా? ఏమో... కాని అతినలా పిలిచినప్పుడల్లా విజయ కేదో రసానందప్రపంచంలో వున్నట్టే ఉంటుంది.

‘తైమైపోతోందమ్మా! కాయ సిద్ధంగా వుంది. త్వరగా రావాలి. నిన్ను కాలేజీ దగ్గరా, వాణ్ణి యూనివర్సిటీ దగ్గరా దింపి నేను కోర్సు కల్గిలా మరి? చప్పున రావాలి.’

నిధిగదిలో కాలు గాలిన పిల్లిలా పచారు చేసాన్న మామగారి బొంగురు గొంతుక!

ఓ పక్కన నెలపిల్ల ఇల్లెగిరిపోయేట్టు అడుస్తోంది!.. ‘ఏ... పాడుపిల్ల ఇవ్వడే లంకించుకోవాలి ఏడుపు?!’ అవతల రెండు పిలుపులొచ్చాయి విజయకి విసుగు, చిరాకూ, దుఃఖం కూడా వస్తాయి ఈ ఖుబ్బాలోనే పిల్లని సముగాయిస్తోంది. ఓమూలే అత్తగారి పాదాపుడి కేం విసుక్కుంటుందో, అన్న భయం!.. అయినా తనెందు కావిడంటే భయపడాలి? అవిడకే అయి భంగం తానేనాడూ ప్రవర్తించలేదు. ఇకముందు కూడా ప్రవర్తించదు. ఇంకా విచిత్రకరించి చెప్పాలంటే ఆ యింట్లో తానేసరి చేసినా ఇతిరులను తృప్తిపరచటానికే చేస్తోంది, అందుకు తన మనస్సే సాక్షి కాని ఈ చదువువిషయంలో ఉదయం కాలేజీకే ముందున్న హడావుడితో అనుక్షణం అత్తగారి నిమిషంలో ఏమంటుందో అన్న భయంవాత్రం విజయకి తప్పదు. అత్తగారు రానేవచ్చింది వెళ్లి తల్లీ! ■ పిల్ల నిటులేనే సముదాయస్తాగాని.. ఏవిటో సంసారం చేసేదానికి, అందులో పిల్ల తల్లికి

ఏం చదువు నా ముఖం!... వెళిం చదువులు వెలగబెట్టి ఊళ్లాలని ఒకటే బాదు! చూస్తున్నాంగా సోడభ్యం!... విజయ పిల్ల పందించి పుస్తకాలు తీస్తూ వింటోంది అత్తగారి మాటలు. అవును, ఆ మాటలు తన కల వాటే. సాధారణంగా వింటూనే వుంటుంది కాబట్టి ఆట్రే మనస్సును బాధించవు పుస్తకాలు తీసుకుని బైటికి వస్తోంది అత్తగారు విసుక్కుటం అయింది కాబోను చంటి దాన్ని ముద్దుగా బుజ్జగించటంలో పడింది వ్యవహారం. ఈమధ్యలోగా మరో పిలుపుకి మాధవరావు రానేవచ్చాడు ఎదురు. ‘అన్నట్టు అమ్మాయ్! ఇవాళ మధ్యాహ్నం వచ్చేయ్యాలి సుమా! మరిచిపోయేవు! మళ్ళీ రేపు పూజా పునస్కారమూనా... కాస్త పిలువ్రా అదీ ఇవాళే మానుకుంటే మంచి దని!’

“కల్యాణి”

అత్తగారి ఈ మాటలు విజయకి తగుదు వినిపిస్తూనేవున్నా విన్నప్పుడల్లా ఏదో భరించరాని కోపమా, మరే వికారమో ఆపాదమస్తకం వ్యాపిస్తుంది! అస్తమానం ఏవో నోములా, వ్రతాలూ, పూజలూ, పునస్కారాలూ, చేరంటాలూ, ఉద్యాపనలూ, ఏవిటో ఈ చాదస్తం?.. కాని తనెంత బాధపడుతోందో ఎవరికీ అక్కలేదు. ఎవరి అవసరాలు వారికి తీరిపోతే సరి!

‘ఇవాళ మధ్యాహ్నం ముఖ్యమైన పాఠం వుండండీ... పిలువడేమో...’ ఫీ చెడవది ఏం చెప్పాలన్నా ఏం మాట్లాడాలన్నా పాడు కంతాని కింత వణుకెందుకో... అబద్ధం కాదుగా!... అయినా ఏనాడూ తను ఖచ్చితంగా చెప్పలేదు. ఏవో భయం కంఠంలో ములుపానే వుంటుంది!..

‘ఏవిటి ముఖ్యమైనదండీ... ఏం చొద్యమే మామ్మా ఈ చదువులూ నువ్వు... ఓ అచ్చటా ముచ్చటా?.. అడకే ఈ ఒక్కరోజుకే మానేసే (దానమ్మ కడుపు

కాల!) ముంచుకుపోతుండే తల్లీ! నీయిష్టం బాబూ... చదువెండుకు ఉళ్లాలా అంటే విన్నాకు కవకనా? మరింకే వినిపించలేదు. విజయ కారెక్కింది... మాధవరావున్నాడు. ‘ఆ... ములిగిపోయింది లేదు లే... క్నో సులయ్యేకే రా!... అని. నూట లనటంతోనే సరికాదు... తను రాకపోనే ఏం జగుగుతుందో విజయకి బాగా తెలుసు అత్తగారు పసంతా తనమీదే పడిందనుకొంటుంది... కోడలాస్తుంది కోరికలు తీరుస్తుంది అనుకున్నాను గాని - మరింకా ఇటువంటివే అసంతృప్తి, అసంపూర్తి వాక్యాలు మరేవో... విజయకి ■ త్రగారిమాటల్లో తన హృదయాన్ని దూసుకుపోయే కూలాలన్నాయని ఎప్పుడూ బాధపడలేదు. పూర్వాచారపరాయణురాలైన ఒక పెద్ద ముత్తెగువ అసంతృప్తి మాత్రమే ఆవిడి మాటల్లో విజయకి ధ్వనిస్తుంది... తన మూలంగా ఆవిడెందుకు అనుకోవాలి?... ఎంత కష్టం అయినా సరే ఆవిడి చెప్పిన పనే చేద్దాం అనే భావమే విజయకి కలుగుతుంది. ఇక మామగారి విషయంకూస్తే ఆయనకీ సంగతులేవీ పట్టచెట్టవు సముయాని కాలస్యం చేయకుండా కారెక్కడానికిస్తే సరి...

అంతా మంచినారులానే కనిపిస్తూన్నా అప్పుడప్పుడు ఏవో గ్రహింపరాని కాలి వ్యాన్ని మనసులో దాచుకున్నట్టుగానే కనిపిస్తారు విజయకి. తను మూర్ఖపు పట్టదల లన్నీ తనమీద గద్ది తనద్యారా అనుకోర్కెలు నెరవేర్చుకోబంతో రాక్షసుల్లా కనిపిస్తారు. భర్త కిష్టం కనక చదువు కోవాలి. అత్తగారి కచ్చటా ముచ్చటా కనక నోములా వ్రతాలూ నెరవేర్చాలి. మామగారి కాలస్యం కాకుండా సిద్ధం కావాలి. మరి దంటిపిల్లకి మాత్రం తనమీద హక్కులేదా?... అగ ఏగుస్తుంది! దాన్ని సముదాయించాలి. ఇవన్నీ ఆక్షరాలా ఆడదై పుట్టినందుకు తను నెరవేర్చాల్సిన విధులు. విజయకి ఆలోచిస్తూంటే ఏడు పొనుంది. ఈ నోములెందుకు? ఈ చదువెందుకు? (పాదానికి సుఖం లేకపోయాక!

అయినా ఎందుకని తను ప్రశ్నించే అధికారం లేదు. ఎందుచేతనంటే అవి తన బాధ్యతలు!...వాటికి తిరుగులేదు...మరి చిత్రించుటంటే ఎవరి అవసరం వారి కెక్కువగా కనపడుతుంది.

‘సువు చదువుకోటం నా కోరిక కనక అది సువు నెరవేర్చాలి. ఇంక అమ్మ చాడ సువు నోములూ వ్రతాలూ అంటావా? అనాటే అవసరం కాకపోయినా అవిడ సంతృప్తికూడా నీకు కావాలంటే చెయ్యి. లేదా మాను.’ అంటాడు మాధవరావు.

‘ఎక్కడ ఏవని వుండనీ అమ్మాయ్... సరిగ్గా తొమ్మిదిన్నరకి నువు సిద్ధంకావాలి. నాకు కోర్కె మాత్రం ఆలస్యం కాకూడదు...’ పన్నువారిటికి అంతా తన లోనే పుట్టి పెరుగుతోందనుకునే మామగారి సవాలు.

‘ఇదుగో కోడలుపిల్లా ఒక్క గా నొక్కకోడుకూ, కోడెలూ...అచ్చటా ముచ్చటా తీరాలని ఎంతో ముచ్చటపడుతున్నాను. ఏదో పెద్దదాన్ని కాబట్టి నామాట విన్నానని విధి నీకుంది. ఆడదానికి నోములూ వ్రతాలే ఇవాపరాల కవసరం. కాని చదువు సంస్కరణ కావు-చాడ సువు బ్రతగారి సలహాన కోరిక!

అందరి చాటునా మాటునా మెలగవలసింది కాబట్టి అన్నిటికీ సరేనంది విజయ. మరి ఈనాటి చదువుకునే పిల్లల్లో ఎక్కియైవ్ లైవ్! కాకా మోడరేట్ లైవ్! చెందిన దళితులమూలాన ఇంట్లో అందరి సంతృప్తి తన కవసరమే ననుకుంది విజయ.

నలుగురూ తనని అద్భుతవంతురాలంటారు: తనూ అనుకుంటుంది. అత్ర మామలు మంచివాళ్లు. భర్త మంచితనం అందర్నీ మించిందే. పి. హెచ్.డి చదువు తున్నాడు. అంతా బాగానేవుంది. అందరూ సంస్కారం ఉన్నవాళ్ళే. ఈ సంస్కారాల మధ్యలోనే తన కోదో వెలితిగా కనిపిస్తుంది. అత్రగారి ఆదరణలలో లోపం లేదు. అవిడ తన చదువుకు భంగం కలిగించదు. కారణం లేకుండా కనీదీర్చుకోవాలనే మూర్ఖత్వం లేదు. తన మాట జవదాట సంతకరకూ, తన ఆజ్ఞలని పొల్లుపోకుండా నెరవేర్చినంతవరకూ అవిడ చాలామంచిదే. పెద్ద ముత్యమే, తానేంటే ఏం బాధపడుతుందో! పోనీ చాతినైనంతవరకూ ఎవరికీ కష్టం కలిగించటం తన కిష్టంలేదు. కాని ఈ వివిధ సంస్కారాల ఒత్తిడిలో తానెంతగా నలిగిపోతోందో గుర్తుకి వచ్చి నప్పుడల్లా బావురుసునా లనిపిస్తుంది. తన మనస్సు అత్రగారి కష్టం చెప్పలేదు.

మృదయం భర్తకి కొడవలేదు. మధ్యలో తనకి చంటిపిల్లతంటసం! ఎందరు పెళ్ళైన వాళ్లు బాదరబంది లేకుండా సుఖంగా ఉండటంలేదు? భగవంతుడికి కూడా తన విడ కనే కాబోలు! తన సాధక బాధ కాల్చి గురించి యోచించేవాళ్లు లేరు కాని ఎవరి అవసరాలు కోరికలూ వారికి తీరాలి! ఎంత స్వార్థం?!!...

విజయకి పుట్టింటి కోమారు వెళ్ళాలనుంది. కాని పంపించేవాళ్లుంటేగా!... అత్రారిళ్ళల్లో కోడళ్ళకి చదువు చెప్పించటం వాడవాడా అనుకుంటున్న మాటల్లో కేవలం తన అద్భుతం అయినా అది తనకు దురదృష్టంగానే వుంది! మొన్న క్రావణ మాసం నోములకి తనని పంపించమంటూ తల్లి స్వయంగా వస్తే చదువుకి భంగం కాబట్టి ససేమి వల్లకాదన్నాడు మాధవరావు. మనో తనిక్కడుంటే పొడిచేసున్నట్టు! ఎంత ‘వద్దమ్మా.....ను వెళ్ళి చదువుకో’...అని అత్రగారన్నా అది మాటవరసగానే వుంటుంది గాని పుట్టింటో అమ్మన్నట్టుంటుందా? అవిడ పని చేస్తూ వుంటేనేనా ఏదో తనూ చేస్తూ కూడా వుండాలే గాని పుస్తకం పట్టుకుని కూర్చోలేదు. అత్రసేవా, భర్తసేవా చంటిదాని సేవా చేకా ఇంక తనకి చదువుకోవా

లంటే విసుగుస్తుంది...కాని తనకి చదువు విడ యిష్టం లేకనా?...

విజయ పాపని నిద్రపుచ్చుతోంది. మాధవరావు వచ్చాడు ‘హెల్లో మైడియర్! అంటూ. ఎప్పుడూ హుమారుగానే వుంటాడు. ముచ్చటైన మనస్తత్వం అతనిది. విజయ కావే చిరాగ్గా వుంది. ఎలాగైనాసరే తన దృఢనిశ్చయం అతనితో చెప్పియ్యాలి. మాధవరావు నిద్రపడుతున్న పిల్లని లేవదీసి కూర్చో పెట్టి నవ్విస్తున్నాడు చక్కలిగింతలు పెడుతూ. ‘రేపట్నుంచి కాశీకి మానేస్తున్నాను’ అంటూ పరీక్షగా చూసింది అతనినెపు. కాస్తేపటివరకూ వినిపించనట్టుగానే భోరకి మారనేలేదు. అబ్బ! ఎంత నిద్రక్లయ? విజయకి కోపం వచ్చింది.

‘ఏం కథ? పాతపాటేనా? లేక ఏవైనా కొత్త ఆటంకాలా?...అతను చిరునవ్వుతోనే అంటాడు విడన్నా. తనలో భుగభుగ మంటుంది. ‘పాతదో కొత్తదో...’ నేనీ చదువుతో వేగలేను. ఇన్ని వ్యాపారాలు ఒక్కసారిగా చెయ్యడానికి నేనేం సక్యపాచినికాను. మీ సవినత్యానికి అమ్మగారి ఛాందసానికి చాత్తు కుదదదు. నిన్నటికి నిన్న పూజా పేరంటాల్లో గడిచిపోయిందా? ఉదినేందుకు తీరికేదీ! ఇవాళ

అప్పుడూ క్షణమైనా చింతలేదు

అతడు లాక్టోజెన్ పాప కావడమే కారణం. తల్లిపాలవల్ల పుష్ట కరమైనదేకాక తేలికగా లాక్టోజెన్ అరుగుతుంది.

విశ్వసించండి
LACTOGEN
తల్లిపాలు ఇవ్వలేనపుడు

ఉచిత లాక్టోజెన్ ఫోల్డర్ కు ఈ కొవన్ పూర్తిచేసి పంపండి. నెస్టల్ (ప్రొడక్ట్స్) ఇండియా లి. పోస్టు బాక్సు 396, కలకత్తా

పేరు _____
చిరునామా _____

L9/6/8

తెన్నె బూడిదయింది. ఇల్లా చదివితే నేను పాసుకొలేను!—చక్కిలిగింతలో పక్కన నవ్వింది పాప. గుడ్డిమి మాసింది విజయ. పక్కన నవ్వేడు మాధవరావు. 'ఎవరికి లేని బాధ్యతలూ బదులులూ నువ్వే మోస్తున్నావు కొబ్బరి. అందరూ ఏగా చదువు కుంటున్నావో చెప్పగలవా చక్కోరాక్షి!' ఎంత అవహేళన! అభిమానం ముందుకు వచ్చింది. 'చదువుకోకపోతే ఈనాడు సంఘంలో సభ్యతా, మర్యాదలుంటే! మాధవరావున్నాడు తిరిగి. రేపు నేను వీ. హెచ్.డి. చేశా నా భార్యవైత నువ్వు విడుషివి కాకపోతే నాకు తలవంపు! మాధవ రావులోలేని గాంధీర్యం, కరకుతనం తోటికే నలాడేయి. విజయకి పట్టరాని కోపం గట్టు కెందుకుంది... ఏమైనాసరే రేపు నేను కాలేజీకి పోవటంలేదు. నా బాధ్యతలూ బదులులూ విషయం ఒక్కటే చెప్పవలసి వచ్చింది. ■ కష్టసుఖాలూ నాకు తెలుసు! ఉండ్రేకంగా అంది విజయ.

రెండురోజులు పట్టుదలగా కాలేజీ మానేసింది. ఈ రెండురోజులూ ఒక్క మాట కూడా మాట్లాడించలేదు మాధవరావు. తను అపరిమితంగా ప్రేమించే విజయా అనే పిలువ తనని నోటినుంచి తను విసలేదు. విజయ మానసికంగా చాలా బాధపడింది. దానికి తోడు రెండోరోజున కొబ్బరి మధ్యాహ్నం ■ ఆరే గారందుకుని 'అంత డబ్బూ కట్టి, పుస్తకాలూ అవీ కొని వాడంత ముచ్చటపడుతూంటే మధ్యలో నువ్వు చేసే నిర్వాకం ఇదేలే? అంది. ఈ మాటలు విజయ మనస్సును మరి కలవర పరిచాయి. తనం చెప్తే పిళ్ళికర్తం అవుతుంది? ఎదురు తిరిగిందన్న పేరుమాత్రం తనపరం అవటం తప్పిస్తే?...మర్నాడు తాను తిరిగి కాలేజీకి సిద్ధంఅయ్యాక తిరిగి 'విజయా!' అన్న పిలుపు భర్తనోటినుంచి వింది. ఆ ప్రేమ, ఆ లాలసే, తనకు పరమార్థంగా ఉన్నవన్న తన ఇష్టప్రకారంగా విషయ చేయకలుగుతుంది ఆదిదికే స్త్రీ ప్రాప్తనయం రీతే అంత!!...ఆ అభిమానం విజయ పుస్తకం పుచ్చుకున్నప్పుడల్లా వచ్చాడుతూనే వుంది.

పరీక్షల్లో విమర్శ తృప్తికరంగా రాయలేకపోయింది. అయినా హాస్ ఎగ్గావి నేడవ్ కాబట్టి ఘనవారధిమకున్నాడు. కాని ఫలితాలు తెలిసిన రోజున తనపేరు నోటిను బోర్డు మీద లేదు. మొదట ఏ కాపీబా బాధించినా, ఆతర్వాత తనను

బాధించలేకపోయినా విషయం! మొదటి సంవత్సరమే తను ఫేలైంది. కాబట్టి ఇక చదువుకోమని బలవంతం చెయ్యరు. ■ బాధరబంది లేని సుఖజీవులకిగాని తన కల్లా వస్తుంది చదువు! అయినా తను ప్రయత్నించినా విఫలం అయితే దానికి బాధ్యత తనదికాదు.

ఆరేగారు విని ఊరుకుంది. ఒక్కటే మాటంటుంది ఎప్పుడెన్నా. 'ఆ...సంపార్ల కేం చదువులు వస్తాయి' అని. వీళ్ళకి ఉండేది ఒక్క నాలుక కాదు కాబోలు! విజయకి ఒట్టు మండింది. 'బాగానే రాశావన్నావు కదమ్మా! ఎంచేకపోయిందో?... మామగారు యాధాలాపంగా వేశాడుప్రక్క. విచారపడుతూన్నట్టు విజయ నటించిందంటే విజయే. మొండి సంకల్పమే తన నానందింపజేస్తోంది. ఇక మీద అప్పుడప్పుడు ఆరేగారికి తనమీదకలిగే అపరీతి లేకుండా సంచరింపవచ్చు. ప్రేమను రావాలన్న మామగారి ఆజ్ఞకి తను బద్ధురాలై ఉండకల్లేదు ఈ ప్రేమ పాపాయి నేవకి రోజంతా అర్పించవచ్చు...పాపం! అప్పుడప్పుడు ఇంట్లో నాల్గోమీద కలిగిన విరుగుడు నెలమిచ్చేందుకే పాపే దొరికింది! విజంగా తానెంత నిర్ణయంగా ప్రవర్తించింది కొన్ని కొన్ని సమయాల్లో?

విజయ పాపమీద ముద్దులవర్షం కురిపించింది. సంగతి తెలియక మాధవరావున్నాడు 'ఎప్పుడూ చదువోట్లో అని విడవటం తప్ప మనస్సుంచి చదివితేగా పాపన దానికి! చదివే అవకాశాలేని వాళ్ళు చదువో అనేకీస్తే అవి వున్న నీ ఎదుసిది!' అని మాధవరావు కంఠకోపం ఎప్పుడూ రాలేదు. విజయకి ఆర్థర్యం కలిగింది. విజంగా తను మనస్సుంచి చదవకపోవటం మూలాన్నేనా పాసుకొనిది? 'బహుశా నెలవులయ్యాక రీ ఎగ్గామి నేడవ్ ఉంటుంది!' మళ్ళీ అన్నాడు. విజయ మనస్సులో రైళ్ళు పరిగెట్టేయి. తను చదవాలని అంటాడుగాబోలు! 'ఉంటేఉంటుంది. అయినా నా కవనం ఏమిటి?' ముఖం మరొకవైపు పెట్టి అంది విజయ.

'అంటే?' మాధవరావు కొంచెంకట్టిగా అన్నాడు. విజయ ప్రశించిపోయింది తన కాలం. తమయింతుకుని 'నే చదవనమకున్నాగా!' నాఫీగా అంది తనం నీవు మాధవరావు మానం ధరించాడు. 'విజయా!' అన్నాడు తర్వాత తన పిలుపునావున కిటుకు అత

ముసలి తనంలో తిరిగి పెళ్లి చేసుకోవాలని ఒక పెద్ద మనిషికి బుద్ధిపుట్టింది. చేసుకోవలసిన అవసరం గురించి నచ్చచెప్పుతూ తన స్నేహితుడితో అన్నాడు.

"ఈ గుక్కెడు ప్రాణమూ పోతే కళ్ళు మూసేటందుకైనా ఎవరన్నా ఉంటే మంచిది కాదా?"

"నేనూ ఆకర్షణ్యంతోనే రెండు నాల్గు పెళ్లి చేసుకున్నాను కాని వాల్లిద్దరూ నా కళ్ళు విప్పారు."

నికే బహుశా తెలిసిఉండాలి. కళ్ళల్లో చిరుమోసం నటిస్తూంటే విజయ అతన్ని మాసింది 'నువ్వు చదువుకోవాలి విజయా. కావలీస్తే నెలవల్లో నే కోర్ చేస్తాగా.. ఫసియర్లోనే పాసుకాలేకపోయావంటే ఎంత అప్రతిష్ట!'—ప్రార్థనాపూర్వకంగా వున్నా అధికారపూర్వకమైన ధ్వని కూడ లీలగా వినిపించింది విజయ మృదయం పులకరించింది. అటూ ఇటూ ఎటూ రేలని ఏదో అనంత వేదం ఆమెని ముట్టడించింది. అప్రయత్న చాడస్తం, ఇంటిపనీ...చదువు! చంటిసిల్లా!!...

'నువ్వు క్రొద్దగా మనసుంచి చదువు ఎందుకు పాసవోస్తే మాస్తా'...

'తీరిక ఉండదండీ! పనులు చెయ్యకపోతే ఆవిడ విసుక్కొవటం, నొచ్చుకోవటం!...ఆ పరిస్థితి నాకీష్టంలేదు!...

'అయితే నన్ను నొప్పించటం నీకీష్టమే నన్నమాట!'

ఏంచెయ్యాలి తను? ఎవరిని అవునవారి? ఎవరిని కొడనారీ? విజయకి దారుణమైన తలనొప్పి నూతనంగా పట్టుకొంది. పాప కిరికలా నవ్వింది. 'అవును...అందరి యిమ నుసారం నడచాల్సింది నేనే!...ఆమె చెదవులు అన్నధంగా ధ్వనించాయి. పాపని విజయఒక్కో పడేసి వెళ్ళిపోయాడు మాధవరావు. ఇద్దరివైపు నిర్లక్ష్యంగా మాస్తూ కూర్చుండిపోయింది విజయ

జామ్మరిల్లు

పడవల పందెం

‘కవి రావు’

★

కాల్యలో వేతు నా
కాగితపు పడవ,
ఖండఖండలెల్ల
గాలించి రాగ?
కాల్యలో వేతు॥

నా యూరు, నా పేరు
నా యింతు వానిపై
నావ చూడంగానె
నా గొప్ప తెలియాలి
కాల్యలో వేతు॥

మా తోటలో మంచి
మంచి పువ్వులు కోసి,
ఎన్నెన్నో దేశాలు
ఎగుమతులు చేయాలి
కాల్యలో వేతు॥

నీ రేపు చూచినా
నా పడవలే నిల్చి
‘మన పేరు లోకాల
మూర్ఖోగిపోవాలి
కాల్యలో వేతు॥

అడుగడుగో ఆ నీలి
ఆకాశమార్గాన
తెల్లమబ్బులు లేచె
తెరచానె లెక్తుకొని
కాల్యలో వేతు॥

వాలుగారి! వాని
పడలినా దెవ్వడో
పందెగాడోకడు నా
పడవల్ని చూచి
కాల్యలో వేతు॥

మబ్బు పడవలకంటె
దబ్బుదబ్బున పోయె
మిన్నుమన్నుకు ఖాళీ
యొన్నచోటికి పోదు
కాల్యలో వేతు॥

వాళ్ళూ, నేనూ

(29-9-54 తేదీ సంచిక తరువాయి)

ఇంట్లో కొచ్చేసరికి అమ్మకేకలు!
“చదువుకోరా అంటే వీని
పించుకోడు - అన్నానికి రాడు -
వెధవా వెధవ న్నేహాలూనూ”
అంటున్నది

“ఎంతా - చెబ్బలు కావాలే
మిత్రా?” అన్నాడు మా
అన్నయ్య. మాట్లాడ కుండా భోజ
నానికి పోయి-ఏదో తినేసి పుస్తకం
పట్టుకుని కూచున్నాను. వొఖ
పెడ - వొఖముక్కు, ఒక అక్షరం
బోధ పడలేదు. ఏదో ఆలోచన.
పుస్తకం చేతిలోవుండ
ఆలోచిస్తూవుండిపోయాను
టికీ వీపు మీద ‘ధన్వే’ మని గుద్దు
పడ్డది.

“అమ్మో” అన్నాను.

“వెధవా - చదవరా అంటే
ఇదా? వెధవ పరధ్యానం
నువ్వానూ” అంటూ అన్నయ్య
మరోటి కొట్టాడు. అమ్మ కూడా
తిట్టింది. అన్నయ్య రెండు మూడు
సార్లు ‘పోయి చావరాదూ’ అని
కూడా అన్నాడు.

“నీ తోడిపిల్ల - ఆ శాంతను
చూసి బుద్ధి తెచ్చుకో రాదూ?
సిగ్గు, లజ్జ వుంటేగా” అన్నది
అమ్మ.

“పోయి బస్ స్టాండుదగ్గర మూటలు

మోసుకో” అన్నాడు అన్నయ్య.

“అట్లాగే” అనుకున్నాను.

ఆ రాత్రి నిద్రపట్టటం అతి కష్ట
మయి పోయింది. ఈ ఇంట్లో వుండి
ఈ బాధలు పడుతూ ఈ తిట్లు
తింటూ వుండే కంటే - ఆ బస్టాండు
దగ్గర మూటలు మొయ్యటమే
ఉత్తమ మనిపించింది. లేకపోతే
ఏ నూతిలోనో దూకి చస్తాను. ఈ

రావి కొండలరావు

ఇంట్లో మాత్రం వొఖకుణం
వుండను!

పొద్దున్నే లేచి మొహం కడు
క్కుని కాఫీ అన్నా తాక్కుండా
బయట పడ్డాను. అన్నయ్యను
చూసే సరికి చంపేద్దా మన్నంత
కోపంవచ్చింది. బుచ్చిగా డెక్కడ
వున్నాడో! రాత్రి ఎక్కడ పడు
కున్నాడో! త్వరత్వరగా తోట
లోకి పోయాను. అక్కడ వాడు
వున్నాడు.

“బుచ్చీ” అన్నాను.

“అఁ - రా” అన్నాడు.

“రాత్రి ఎక్కడ పడుకున్నావ్
రా?” అనడిగాను.

“కోవెల్లో. ముందు తోటలోనే

పడుకుందా మను కున్నాను గాని
వొఖణ్ని - భయంపేసింది. నాకు
దయ్యాలన్నా ఏమన్నా భయం
లేదనుకో - ఐనా ఎందుకో అని
పించింది. వొకవేళ దయ్యాలున్నా
ఆంజనేయస్వామికోవెల్లోకి రావు.
అంచాత అక్కడే పడుకున్నాను.
తెల్లారి లేచి ఇక్కడ కొచ్చేశాను.
అఁ - కాఫీ తాగావా?” అనడి
గాడు.

“గాడిదగుడ్డు. కాఫీవొకటి ఆ
యింట్లో” అని జరిగిన సంగతంతా
చెప్పాను. అంతా విని - “అంతేరా
ఈ పెద్దవాళ్లు - పద ఎక్కడి కన్నా
పోదాం. ఇంకోవూరు పోయి మనం
కూలిపని చేసుకున్నా అడిగే వాడు
ఎవడూ వుండడు.”

“నిజం”

“రాత్రి నువ్వుయిచ్చిన డబ్బులు
ఇంకా అట్లాగే వున్నయ్ పద
పోయి కాఫీ తాగి వొడ్దాం.”

ఇద్దరమూ పోయి కాఫీ తాగి
తోటలోకి వచ్చాం. కాస్తపటికి
వెంకట్రావు తంబిగాడూ పుస్త
కాలతో దిగబడ్డారు!

కౌంట్ ఆఫ్ మాంట్ క్రిస్టో

రెండు భాగములు

ఒక్కొక్క భాగం

వెల రూ 3-8-0

పోస్టుఖర్చు ప్రత్యేకం.

రాజూ - పేద

వెల రూ. 2-0-0

కపాల ఖర్చు ప్రత్యేకం.

ఆంధ్రగ్రంథమాల

మద్రాసు-1.

“ - వారేయ - మేమిద్దరం ఈవూరు విడిచిపెట్టి పోతున్నాం”
 “అః !” తంచిగాడికి అంత ఆశ్చర్యం వేసింది.

“అవునా. బుచ్చి నేనూ పోతున్నాం. మీరు జాగ్రత్తగా వుండండి. మన సంఘము మాత్రం ఎక్కడా అనకండి. వొకవేళ ఎవరన్నా మా గురించి అడిగితే ‘మాకు తెలీదు’ అని చెప్పండి”

“నిజం?”

“నిజమేరా. పోతాం” అన్నాడు నీరియస్ గా బుచ్చి. తంచిగాడికి కళ్లలో నీళ్లు తిరిగి నంత పనయింది.

“వారే...నేనో...” అన్నాడు నెమ్మదిగా.

“నువ్వెందుకురా? వాద్దు”

“అబ్బ. పదండి నేనూ వస్తాను. నాకు మాత్రం ఈవూరు ఏం బావుందని?”

“నీయిష్టం” అన్నాడు బుచ్చి.

“వారే - అందరూ పోతుంటే నేను మాత్రం వుంటానుట్రా? నేనూ వచ్చేస్తాను” అన్నాడు వెంకట్రావు.

నాకు ఆశ్చర్యం వేసింది. వెంకట్రావు ఇంత మాట అంటాడని నేను హించ లేదు.

“నువ్వు వచ్చేయరా. మేం లేక పోతే నువ్వెట్లా వుండగలవ్? ఏనా ఆ మేస్తరి చాత దెబ్బలు తినటం ఆఖర్మమేమిటి నీకు” అన్నాడు తంచి.

“వారే వెంకట్రావ్! నువ్వుండు మీ వాళ్లు వెతుక్కుంటారు”

“వాళ్లే వెతుక్కోరు. నేనెట్లా గన్నా ఇంట్లోంచి పోవటమే వాళ్లకు కావల్సింది.” అన్నాడు. ఇది కోత అని నాకు తెలుసు. మేము ఎంత చెప్పినా వాడు వినిపించుకో లేదు. ఆఖరకు నలుగురమూ కలిసి పోవటానికే నిశ్చయించు కొన్నాం.

“మనకు ముందు కొద్దిగాడబ్బుం డ్రాలా” అన్నాడు బుచ్చి.

“నా దగ్గర మూడు రూపాయిలున్నై” అన్నాడు వెంకట్రావు ఛలాలున.

“మూడు చాలవు కానీ - ముందుగా మనం ఎక్కడన్నా దొంగతనం చెయ్యాలి”

“దొంగతనమా?” అన్నాడు.

“అవును ఇప్పుడే దారి వెంబడి కొంతదూరం పోతే అక్కడ నల్లటి రాతి కొండలు కనుపిస్తాయి.”

“అవును. అక్కడ ఎలుగు బంట్లు వుంటాయని చెబుతారు” అన్నాడు.

“ఏడిశాయి గాని - అక్కడకు పోవాలి మనంముందుగా” అన్నాడు బుచ్చి.

“పోతే”

“పోతే - అక్కడ వంటరిగా అనేకమంది పల్లెవాళ్లు తిరుగుతూ

వుంటారు. కొండరాళ్లమధ్య మనం పొంచి వుంటాం. మనిషిరాగానే అడ్డగించి చంపెయ్యటం - డబ్బు లాక్కోటం - వాళ్ల దగ్గర బాగా డబ్బుంటుంది.”

“అమ్మాయ్” అన్నాడు వెంకట్రావు.

“వారే - అటువంటి కేకలు లాభంలేదు. ఇహ మీదట మనం అన్నీ ఇటువంటి పన్నే చెయ్యవలసి వుంటుంది. = డబ్బు వచ్చిందంటే మనం అదిపట్టుకుని ఏ కలకత్తావో పోతాం. అక్కడ వేధ మేడలుంటాయి - బోలెడన్ని వ్రద్యోగాలుంటాయి - మనం అక్కడ జీవతాం. కావల్సినంత డబ్బు జీతంగా యిస్తారు. మనకు మేడలూ కాద్లా - మనం అక్కడున్నట్టు తెలియగానే మనవాళ్లు పరుగుత్తుకొచ్చి మనకాళ్ల మీదపడి క్షమించ మంటారు” అన్నాడు బుచ్చి.

“బావుందిరా” అన్నాం అందరం.

“బయల్దేరుదామా?” అని లేచాడు వాడు.

అందరమూ లేచాం.

“వారేయ - కొద్దిగా టిఫిన్ తినేసి పోదారా” అన్నాడు వెంకట్రావు. బాగానే వుంది. మూడు రూపాయలకు నరిపోయేట్టు నలుగురమూ కడుపునిండా తినేశాం. హోటల్ దాటి చాలా దూరం వచ్చేశాం.

“వారే - ఇది చూశారా?” అన్నాడు బుచ్చిగాడు. శాడి చేతిలో నిగనిగలాడుతూ వో పర్చు కనుపించింది!

“ఎక్కడిదిరా?” అన్నాం ఆశ్చర్యంగా.

శ్రీమదాంధ్ర

మహాభారతము

ఉద్యోగపర్యము

వెల రూ. 1-0-0

ఆంధ్రగంధమాల, మద్రాసు-1.

కాంచనద్వీపం

వెల: రూ. 1/8. లు.

తపాలా ఖర్చు ప్రత్యేకం.

ఆంధ్ర గంధమాల,

మద్రాసు-1

★ వాళ్ళూ, నేనూ ★

బుచ్చి బాబు చుట్టూ చూసి, చాలా గర్వంగా “నా పక్కన ఆ నల్ల లావాటి వాడు కూచున్నాడు కదూ హోటల్లో - వాడి జేబులోది. అందుకే ముందు నేను త్వరగా ఓయట పడ్డాను.” అన్నాడు అసాధ్యుడల్లే వున్నాడు ఏడు!

“దొరక లేదురా? ” అన్నాడు తంబి.

“నీ మొహం. దొరికిపోతే ఇంకే ముంది? ఆపుండండి” అని బుచ్చి గాడు వంటలు పోసుకుంటున్నట్టు రోడ్డు ప్రక్కకుపోయి - డబ్బు జేబులో పెట్టుకుని - ఆ పర్పు కాల వలో పారేసి వచ్చాడు.

“ఎంత వుందిరా?” అనడిగాను.

“రెఖ పెట్టలేదు. చూద్దాం”

నడుస్తూ చూశాం. పదహారు రూపాయలూ తొమ్మిదలనూ చిల్లరా వున్నయి?

“ఇంకేం లేవురా?” అన్నాడు తంబి.

“అదేవత్తో నొక ఆడదాని ఫోటో వొకటుంది. సినిమాస్టార్ అనుకుంటాను. ఇంకేదో కాగితాలున్నయి. అవన్నీ ఈపాటికి సముద్రంలో కలిసి పోయి వుంటాయిలే” అందరం నవ్వు కున్నాం. గొప్ప వుపాయగా వుంది!

“వారే - ఇప్పుడే వస్తామండండి.” అని పరుగెత్తాడుబుచ్చి. మేం అట్లాగే నించున్నాం. మా వాళ్లు ఎవరన్నా కనబడతారేమోనని భయం. అంతాత రోడ్డు ప్రక్కగా మాట్లాడుకుంటూ ని

చున్నాం. కాస్తేపటికి బుచ్చిగాడు పరుగెత్తుకొచ్చాడు.

“పదండ్రా పోదాం” అన్నాడు. బయల్దేరాం.

“అనలు ముఖ్యమయిన వస్తువులే మరిచి పోయినాం ఇవిగో చూడండి.” అని బుచ్చి గాడు జేబులోంచి తీసి వో పొడుగాటి చిన్న కత్తి, లావుపాటి తాడూ చూపించాడు - “ఆ డబ్బులో ఇవి కొన్నాను”

“బావుందిరా” అన్నాడు సంతోషంగా తంబి గాడు.

“వారేయ్ - ఈపుస్తకాలొకట్రా మోత.” వెంకట్రావుకు బరువయి పోయి నట్టున్నయి

“అవును. ఇంకా ఎందుకూ? పారేయండి.” అంటూ తనే తీసుకునిబుచ్చి గాడు ఇద్దరి పుస్తకాలూ కాలవలో పారేశాడు. పెన్నూ పెన్సిల్ లూ ఎందుకన్నామంచిది వుంచమన్నాడు.

మూడు నాలుగు మైళ్లు చాలా వుత్సాహంగా నడిచి ఆ నల్లరాతి కొండల దగ్గరకు చేరుకొన్నాం. అప్పటికి పడో పడకొండో గంటలయి వుంటుంది. కొండలు చాలా ఎత్తున కనుపించినై రోడ్డు సక్కగా దిగికొంతదూరం అడ్డుగానడవాలి నల్లటిరాళ్లు - బండరాళ్లు - అక్కడక్కడ చెట్లూ - దూరంగా నది ప్రవహిస్తున్నది. చాకలి వాల్లెవరో అక్కడ బట్టలు వ్రతుక్కుంటున్నార. ఆ చుట్టుపట్ల అంతా మరింకెవడూ మనిషి కనిపించలేదు.

రోడ్డుమీద దూరంగా వోబస్తు వస్తూ కనిపించింది.

“మనం కలకత్తా పోయేవరకూ ఇహ మన ఇల్లూ కాపురం అంతా ఇక్కడే” అన్నాను.

“భలే భలే” అని గెంతాడు తంబి.

“ఎందుకురా ఇక్కడ కాపురం? డబ్బు చిక్కేవరకేగా. ఈక్షణనే మనకు డబ్బుచ్చిందనుకో - కలకత్తా ఇప్పుడే పోతాం అన్నాడు బుచ్చి.

“వారే - బాంబాయి పోతేనో? అని వో ప్రక్కనేశాడు తంబిగాడు.

“ఎక్కడి కన్నాపోతాం. కలకత్తాలో కొన్నాళ్లుండి బాంబాయి పోదాం” అన్నాను.

రోడ్డు ప్రక్కగాదిగి కొంత దూరం నడిచి కొండల కిందికి చేరుకున్నాం.

“వుండండి. ఇవి ముందు తినండి. తర్వాత కొండ ఎక్కిచ్చు” అని బుచ్చిగాడు మనిషికి రెండేసి పిప్పర మెంట్లు ఇచ్చాడు.

“ఎప్పుడు కొన్నావురా? ” అని అడిగాడు వెంకట్రావు చప్పరిస్తూ. బుచ్చిగాడు మాట్లాడలేదు. కొండనిండా ముళ్లపొదలు. తంబిగాడికి తప్ప మిగిలిన వాళ్లకు జోళ్లున్నయి. వాడికి ఎక్కటం మహా కష్టంగా వుంది. మాటి మాటికీ ముళ్లుగుచ్చుకుంటూనే వున్నై.

“వారేయ్ వుండ్రా నువ్వు. నేను వైకిపోయి నా జోడువినుర్తాను. అది వేసుకుని వొడ్డుపుగాని” అన్నాడు బుచ్చి మంచితలోచనే. వాడూ వెంకట్రావు ముందు ఎక్కారు. బుచ్చి ఎక్కినంత

నేర్చుగా వాడు ఎక్కలేక పోయి నాడు. తర్వాత బుచ్చిగాడు జోడు తీసి కిందికివిసిరాడు. వొకటి మధ్య లో పడిపోయింది - వొకటి కింద పడ్డది. నేను ఎక్కి మధ్యలో పడ్డ దాన్ని మళ్ళీ విసిరాను. తంబిగాడు ■ జోడు నేనుకుని ఎక్కాడు. మేం కూడా కప్పపడుతూ - జారిపోతూ జారిపోతూ ఎక్క గలిగాం.

“తాడు కాస్త పెద్దదయితే - ఈ చివర పైనకట్టి ■ చివర కిందకట్టి దాన్ని పట్టుకుని సులభంగా ఎక్క గలిగి వుండుము పెద్దవతాడు - మనిషికి పురి పొయ్యటానికి గాని మరెందుకూ పనికిరాదు” అన్నాడు బుచ్చి.

కొండ రాళ్లన్నీ తిరిగము. మరి కాస్తవైకెక్కిచూస్తే మాపూరంతా కనబడదది. ఎవరన్నా మమ్మల్ని చూస్తూ రేమోనని రాతి ప్రక్క నుంచి చాటుగా నించుని చూశాం. కొండ రాళ్లన్నీ చాలా భయంకంగా వున్నై. అక్కడక్కడ గుహ లున్నై. ఎలుగుబంటు వాటిల్లోనే వుంటాయంటారు. ఐతే బుచ్చిగాడు వాటిల్లోకి వెళ్లి వచ్చాడు. వాడికి ఏ ఎలుగుబంటి కనబడలేదుట - గబ్బిలాలు మాత్రం వున్నాయిట. రాళ్లపైనుంచి అట్లాగే నడిచి అటు వెళ్లాం ముందుగా బుచ్చిగాడు దారి తీస్తున్నాడు. కొంత దూరం వెళ్లే సరికి ‘భేష్’ అని అరిచాడు వాడు.

“ఇక్కడ దొరికిందిరా మాంధి ప్లేసు ఫ్రెండ్లు దేవుడు కనుక్కోలేడు రండి” అన్నాడు. అదొకకొండ గుహల్లే వుంది. లోపల చాలా చీకటిగా వుంది.

“వుండండి - తమాషా చూద్దురు గాని.” అని గుహలో దూరాడు. లోపలకు పోయాడు. పోనుపోను ■ చీకట్లో వాడు కనిపించనే లేదు! కాస్తేపటికి మా ప్రక్క నున్న వో నందుగుండా జయటకొచ్చి ‘అహ్లాహ్లాహ్లా’ అని నవ్వాడు.

“అరేరే - సారంగం” అని నవ్వులు చరిచాడు తంబి.

“వారే - మేమూ వొస్తారా” అన్నాను.

“వూఁ పదండి”

“వారే నువ్వై యిట్నుంచి రారా. - మేం అట్నుంచి వొస్తాం” అన్నాడు తంబి.

“అది లాభం లేదురా. కొద్ది దూరం పోయేటప్పటికి అక్కడ వంగి వెళ్లాల్సి. వొఖమనిషి. పట్టడమే కష్టం” అన్నాడు బుచ్చి. వాడు ముందు - వెనక మేమూ గుహ లోకి జొర బడ్డాం. లోపలంతా చీకటి. ఏదోవాసన. భయంకరంగా వుంది. పాములే వుంటాయో - ఏమిటుంటాయో అనిపించిందినాకు. ఐతే గట్టిగా అనలేదు. పూపిరి దిగించి అట్లాగే నడిచి ఇవతలకు వచ్చాం. రాగానే తంబి వెంకట్రావు నంతోవంగా కేకలు వేశారు.

“వారేయ్ ఈసారి ఇట్నుంచి అటు వొస్తానా” అని వెళ్లాడుతంబి గాడు.

“పదరా కూచుందాం” అని గుహ మొదట్లోకిపోయి కూచున్నాం. ఎండ తీక్షణంగా వుండటం చేత - అక్కడ చల్లగా వుంది నది మీదనుంచి నీటిగాలి బాగా వొస్తున్నది. బుచ్చిగాడు చొక్కా

విప్పేసి కూచున్నాడు. వెనకనుంచి తంబిగాడు వచ్చి కూచున్నాడు.

వారే - దాహంగా వుందిరా”

అన్నాడు వెంకట్రావు.

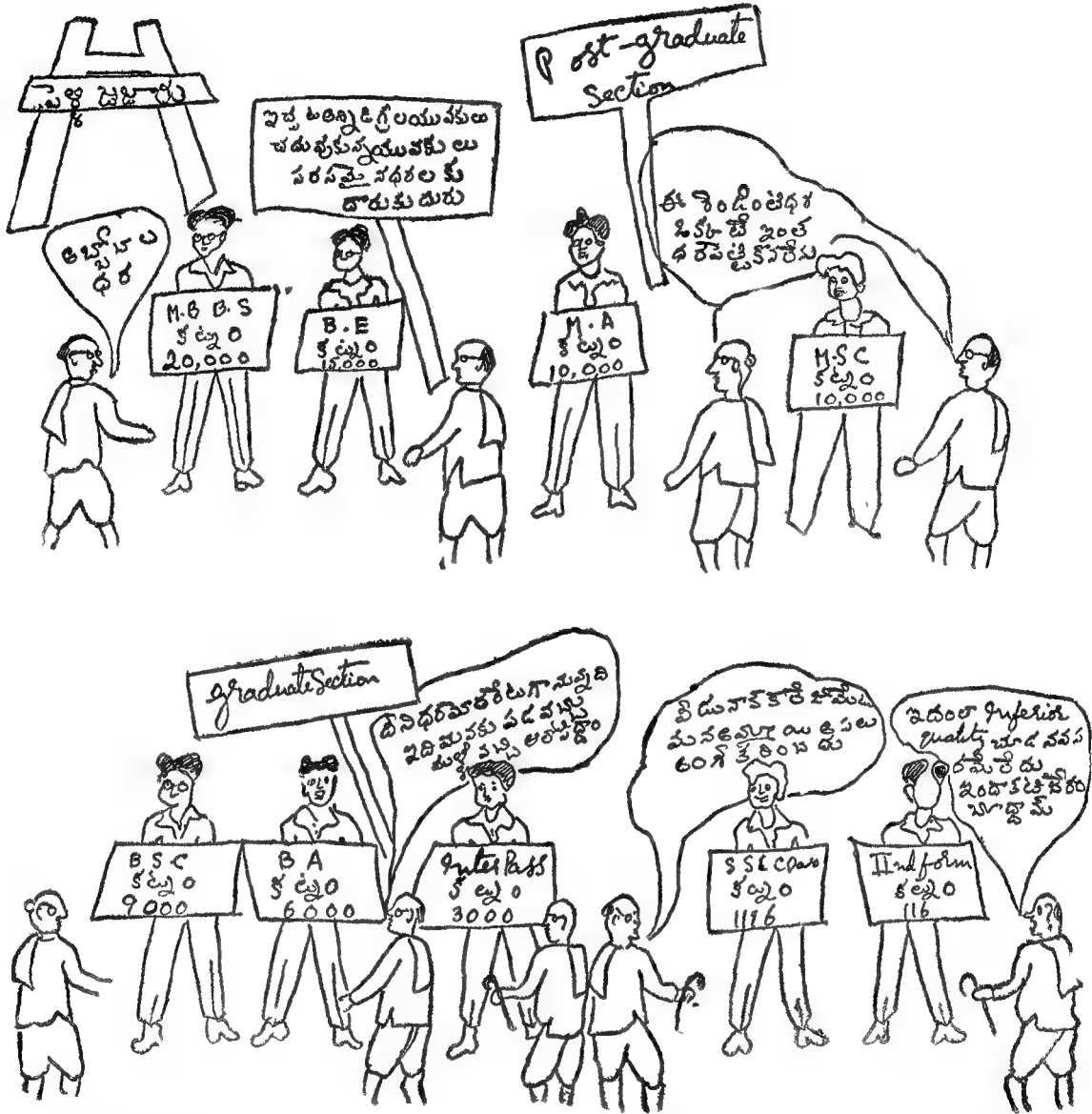
అ న ది కి పోయి తాగిరండి” అన్నాను.

అవునా - నాకూ దాహంగా వుందిరా” అని లేచాడు తంబి. ఇద్దరూ బయల్దేరారు.

“నేనూ తాగిరా” అనిబుచ్చి గాడు కూడా లేచాడు.

“ఐతే నేనూ వొస్తానువద” అని నేనూ బయల్దేరాను. కొండ దిగి నదికిపోయి నీళ్లుతాగాము. ఈ సారి ఇటు వేపు కొండదిగటం కష్టంగా లేదు. ముఖ్యకూడా లేపు. ఎక్కటమూ సులభంగానే ఎక్కిపోయి మళ్ళీ మావోటులో కూచున్నాం. బుచ్చి చొక్కావిప్పి రాతిపగులలో కత్తి గుచ్చి - దానికి చొక్కా తగిలించి “వారేయ్ మనుషు లెవరూ రావటంలా?” అన్నాడు రాజశ్రీ. అందరం చూశాం కాని ఎవడూ వొస్తున్నట్లు కనిపించ లేదు. రోడ్డు మీద బస్సులూ బళ్లూ తిరుగు తున్నాయ్.

కాస్తేపటికి కొండకిందకి గొట్టెల్ని కానుకుంటూ వొక డొచ్చాడు. వాడికి వంటి మీద కట్టుకున్న చిన్న గుడ్డ తప్ప ఇంకేం లేవు. వాణ్ణి చంపెయ్యా లంటారు తంబి, వెంకట్రావు. ‘వాడిదగ్గర ఏమీ వుండదురా’ అంటే వినిపించు కోరు. ఇంకెవరూ మనుషులు రావటం లేదు. రోడ్డు మీద మనుషులు - వంటిరిగానే తిరుగుతున్నారు గాని. అక్కడకు వెళ్లి ఎస్టాచంపుతాం? కొండకింద

పెళ్లి బజారు

—మహ్మద్ నుల్తాన్ మొహిద్దీన్ (14) నల్లూరు.

★ వాళ్ళూ, నేనూ ★

నుంచి మనిషి వంటరిగా పోవాలి - వాడి దగ్గర డబ్బుండాలి - ఐతేనే కాని సాధ్యంకాదు!

మరి కాస్తేపటికి వెంకట్రావు నిద్రలో పడ్డాడు. తంబిగాడు ఇంకే వన్నా సారంగాలున్నయ్యేమా

చూసాస్తానని వెళ్లాడు. నేనూబుచ్చి కాస్తేపుమాట్లాడుకున్నాం. బుచ్చి గాడికీ నిద్ర వచ్చినట్టుంది. నేను మాత్రం ఆలోచించ సాగాను మేం ఇట్లా వచ్చేకాం కదామా వాళ్లు ఏమను కుంటున్నారు? ఈ పాటికి

వెతుకుతూ పుంటారేమో! పాపం - పట్టు పరుపు మీద పడుకునే వెంకట్రావు ఇప్పుడి రాళ్లమీదే నిద్ర పోతున్నాడు. ఇక్కడికి ఏ మనిషీ రాడు - మాకు డబ్బూరాదు - ఏం చెయ్యటం? గుండెల్లో దిగులు ప్రారంభ మయ్యింది. ఆకలి కూడా వేస్తున్నది. మంచినీళ్లు తాగితే తగ్గుతుందేమోనని లేచాను. తంబిగాడు

రోప్యతూ వొస్తూ "వారేపామురా" అన్నాడు. ఎక్కడన్నాను.

"అటు - వొకటి కాదు చాలా వున్నట్లున్నయ్. చూద్దామా?"

"ఎందుకురా? పద, మంచినీళ్లు తాగుదాం"

ఇద్దరం పెళ్లి నీళ్లుతాగాం. ఎండ చాలా తీవ్రంగా వుంది. వంటి గంట విపుంటుంది. నెత్తి మాడుస్తున్నది.

"వారే - నీకు ఆకలి కావటం లేదురా?" నమ్మదిగా అడిగాడు తంబి.

"ఏం - ఎందు క్కావటం లేదు? కాని... ఇంటిదగ్గర మన గురించి ఏమను కుంటారో -"

"అవునా" అని ఏదో అనబోయి వూరు కున్నాడు. మా ప్రక్కనుంచి వో చాకలి మూట పట్టుకుని పోతున్నాడు. వాణ్ని చంపేసి మూటలాక్కుని బట్టలు అమ్మేస్తే డబ్బుస్తుందన్నాడు తంబి. నేను నీరసంగా నవ్వాను. ఇనుకలో వాడికాళ్లు మాడినై! ఈసారి కొండ ఎక్కటం చాలా కష్టమయి పోయింది.

పది హేనురో జులు తిండి మానేస్తే ఎట్లా వుంటుందో అట్లా వుందినాకు. నమ్మదిగా ఎక్కాం. వాళ్లు చాలా నిద్రలో వున్నారు. మేము కూచుని బాతాఖానీలో పడ్డాం. ఐతే ఆ బాతాఖానీలో ఏమీ వుత్సాహం లేదు. పొద్దున్న వున్న సంతోషం అంతా ఏమై పోయిందో! మా 'కలకత్తాప్రయాణం' ఆమాటలన్నీ పోయి - కాఫీ

హోటల్లు మీదికీ - ఇంటి మీదికీ పోయినయ్ మా మాటలు! కాఫీ పటికీ "పట్టుకో - చంపు" అని నిద్రలో కేకలు పెయ్యటం మొదలెట్టాడు బుచ్చి. మాకు భయంవేసి లేపాం. వాడికో బ్రహ్మాండమయిన కలొచ్చిందట. అంచాత అట్లా కేక వేశా నన్నాడు. ఆకలేమిటో చెప్పాడు గాని వినే వుత్సాహం నాలో ఎప్పుడో చచ్చింది!

"ఏంరా ఇంత వరకూ వివరాలు రాలేదు" అన్నాను.

"వచ్చిందాకా ఇక్కడ వుండాలిందే" అన్నాడు బుచ్చి.

"మరి ఆకలి?" అని చూచాడు తంబి.

"నీ మొహం! ఆకలయితే అంతే. ఈ కాఫీపటికే ఇట్లా విపోతే తర్వాత ఏం చెయ్యగలవ్? కావాలంటే డబ్బుంది - పోయి కొనుక్కుని తిను." అన్నాడు బుచ్చి.

అవును నిజమే. ఆ డబ్బు తీసుకుని పోయి కొనుక్కువచ్చు. కాని - పూల్లోకి పోవాలి! పూల్లోకి పోతే మళ్ళీ యిక్కడికి రావటం అంటూ వుండదు. - పట్టుకుంటారు. పట్టుకుంటారా - ఏమో - శనివిరగడయి పోయిందని వూరుకోనూ వొచ్చు. ఏమయినా - పెళ్ళి తేడు వూరుకున్నాం,

మా మాటల్లో పెంకట్రావు ఎప్పుడు తేడాతో మేం గ్రహించలేదు.

"వారే - ఆకలిరా" అన్నాడు చిన్న పిల్లాడల్లే.

బుచ్చి పెకిలిగా నవ్వి "భరించాలి మరి" అన్నాడు.

"దాహం" అన్నాడు మల్లీ.

"నీళ్లు తాగితే తగ్గుతుంది"

నేనూ పెంకట్రావు నీళ్ళకోసం దిగాం. వాడు దాల్చి చెప్పాడు - వాడికి ఆకలి చాలా తీవ్రంగా వుండటం - ఇంటికి పోతా నన్నాడు!

"అప్పుడే నా?" అన్నాను.

"వొద్దురా - నాకు భయంగా వుంది"

"ఇంటికి పోఖడివీ పోగలవా?"

"వో"

"నరే నీయిష్టం" అనేశాను.

కొండపైకి ఎక్కి వాళ్ళతో ఈ మాట చెప్పాను. బుచ్చి బాబు వాడికి ఎంతో చెప్పి చూశాడు. వాడు వినలేదు!

"చూశావా - మొదటవిన్నాడు కాదు. నరేపెళ్ళు. కాని మా సంగతి మాత్రం ఎవరితోనూ చెప్పకు."

"ఫస్తే చెప్పనా"

"వొట్టు"

"వొట్టు"

పెంకట్రావు బయల్దేరాడు. వాడు పోతుంటే నాకేమిటో అనిపించింది. వాడి మొహం ఇంకా సేపుంటే ఏడుపు లంకించేట్టుంది. వాణ్ని సాగసంపటానికి నేనూ కొండదిగాను.

"వారేయ్ - ఆకలి వంతేస్తోంది" అన్నాడు.

"ఇంటికి పోయి భోంచయ్"

ఇంతలో ఖాళీగా - వాడి అదృష్టం అన్నట్టు. వో బండివొడ్డుకను పించింది. నాకో ఆలోచన కట్టింది. పెంకట్రావు నడిచి వొఖదూ ఇంటికి పోలేడు. శక్తికూడా లేదు. ఆ బండి ఆపి ఎక్కమని ఇంటికి పోయాక డబ్బు లిచ్చేయమన్నాను.

బటానిల పిందు

—సి. కె.ఎ. శివశంకర్, విజయవాడ.

“వారే - కలకత్తా విల్లగానే పుత్తరం రాస్తారుకదా?” అన్నాడు బండిలో కూచుని.

“వో - తప్పకుండా”

వారే - వో.స్తే సెలవుల్లో ట్రయిక్ లో వస్తాను. వాళ్ళతో చెప్పి”

“అట్లాగే రా”

“వారే - కొండమీద రాత్రి జాగ్రత్తగా వుంటారు కదూ - అన్నట్లు - మీరు ఇక్కడున్నట్లు ఎవ్వరికీ చెప్పను నాకు అసలు తెలియనే తెలీదంటాను. వస్తాను మరి...” అన్నాడు పుత్తాహంగా. మా మాటలు విని బండివాడు మాయిద్దరికీనీ చిత్రంగా చూసి బండితోలాడు. బండి బయల్దేరింది వాడు వెళ్ళి పోయావుంటే అట్లాగే నిలబడి చూస్తూ వుండి పోయాను. నాకు చెప్పలేనంత దిగులేసింది. ఈ సారి కొండ ఎక్కటం చాలా కష్టమయి పోయింది మధ్యలో వొకటి రెండు సార్లు కూచోవాల్సి వచ్చింది కూడా! నేనూ ఇంటికి పోతే బావుణ్ణి పించింది. ఇంట్లో మా అమ్మా అన్నయ్య అందరూ గుర్తొచ్చారు. శాంతకూడా గుర్తొచ్చింది. నా గురించి ఏమనుకుంటున్నదో! కాఫీ వేళకూడా వంది. ఎన్నాళ్లు ఇట్లా కాలక్షేపం చేస్తాం? -

నెమ్మదిగా ఎక్కాను. “వెళ్లి పోయాడా?” అనడిగాడు తంబి. “ఆ” అన్నాను

బుచ్చిగాడు లేచి బయటికొచ్చి చుట్టూ చూసి - “దీంతెన్నా గొయ్యి వొఖిమా కనుసిదా” అన్నాడు. నేను అట్లాగే జేరబడ్డాను.

బాగా సాయంత్ర మయి

పోయింది నది వొడ్డున చాకల్లం దరూ మూటలు పట్టుకుని ఇల్లకు పోతున్నారూ పట్టులుకూడా ఎక్కడి నుంవో వస్తూ గూళ్లకు పోతున్నయే చీకటి పడటానికి సిద్ధంగా వుంది. రోడ్డుమీద మనుషుల సం చారం కూడా తగ్గిపోయింది. నాకు భయం వేసింది. ఈరాత్రి ఈభయం కర ప్రదేశంలో - ఆకల్తో - ఎట్లా వుండటం?

“వారేయే పోతానా” అన్నాను లేచి నిలబడి జంకుతూ.

“ఎక్కడికి? అన్నాడు బుచ్చి. “ఇంటికి. నన్ను ఆపకు. నాకు చాలా దిగులుగా వుంది. భయంగా కూడా వుంది. ఇంటికి పోదాం పద. శ్రద్ధగా చదువు కుందాం - మేష్టారు ఎందుకుకొడతారో-ఇంట్లో ఎందుకు తిడతారో - చూద్దాం” అన్నాను గట్టిగా. వాడు వెకిలిగా నవ్వాడు. “నేనురాను నీయిష్టం. వీడుకూడా వస్తాట్ట - ఇద్దరూపోండి” అన్నాడు దర్జాగా.

“నువ్వొఖిడివీ వుంటావురా?” అన్నాడు తంబి.

“నిశ్శేషంగా”

“వారేయే - వీలయితే ఇంటికి పోయి భోంచేసి మళ్ళీవస్తాతే” అన్నాడు తంబి. మేము బయల్దేరాం!

“బుచ్చి... నామాట విను... నువుకూడా” అన్నాను.

“ఛమ్... రేప్పొద్దున్న ఏకలతా లోనో ఏ బాంబాయిలోనో వుంటే అప్పుడు మాట్టానికి మీరే వస్తారు” అని వాడి గుహలోకి చొచ్చుకుపోయాడు!

“నరే నీ యిష్టం” అని దిగాం

మేము దిగుతూవుంటే మూరంగా నక్కలకూతలుకూడా వినబడ్డయ్యాయి! వారే-వీడు ఎట్లావుంటాడు?

ఎట్లాగో కాళ్ళిడ్చుకుని పూకు చేరుకున్నాం. తంబి వాళ్ళింటికి పోయాడు. నేను యింటికొచ్చేసరికి వీధిగుమ్మంలో మా అమ్మ నించుని వున్నది. నన్ను చూడగానే ఏడు పొచ్చినట్టయింది! “చెప్పకుండా ఎక్కడికి పోయావురా?” అన్నది నెమ్మదిగా. నాకు మాటరాలేదు. లోపలకుపోయాను. సాన్నంచేసి బట్టలు మార్చుకుని జరిగిన సంగతంతా అమ్మకు చెప్పాను. బుచ్చి గాడి సంగతిమాత్రం చెప్పలేదు. అంతావిని—“అదేం ఖర్మంరా! నీ మంచికోసమే కడుట్రా తిడా తామూ? నరే - అన్నానికిలే... నీకోసం అన్నయ్య పోలీసు రిపోర్టు కూడా ఇస్తానన్నాడు” అన్నది అమ్మ.

భోజనం చేస్తూవుంటే శాంత వచ్చింది. నేను చూసి పూకు కున్నాను—ఏమీ మాట్లాడలేదు.

“ఎప్పుడోచ్చాడండీ” అన్నది అమ్మతో.

“ఇప్పుడే” అన్నది అమ్మ.

శాంత కూచుని “ఎక్కడి కెళ్లావు?” అని అడిగింది.

“ఎక్కడికీలేదు”

“మీ నలుగురిగురించి స్కూల్లో ఎట్లా చెప్ప కుంటున్నారో తెలుసా? పాపం! మీమీద మాష్టారు ఎంతో జాలిపడ్డారు.” అన్నది. భోజనం కానిచ్చి బయటి కొచ్చి శాంతతో జరిగినసంగతి చెప్పాను. కొండమీద డెయ్యాలిన్ని

(48-వ పేజీ చూడండి)

ఏ గ్రామమో చేరుకుని విశ్రాంతి తీసుకునేవారు. మణిలాలు రాత్రి నిద్రపోయేముందు పచ్చడిన్న పొట్లం భద్రంగా ఉండోలేదో జేబు తడిమి చూసుకుని మరి పరుండేవాడు.

సర్వణసింగు చాలా కలుపు గోలుతనం కలవాడు. దారిపొడుగునా తన హాస్యప్రవంగాలతో వాళ్లను నవ్విస్తూ, 'బలేవాడు!' అనిపించుకున్నాడు. వంటలోనూ, తక్కిన వసులలోనూ సాయపడుతూ తక్కిన వాళ్ల కృతజ్ఞతకు పాత్రుడయ్యాడు.

వాళ్లు ఆవిధంగా నాలుగు రోజులు ప్రయాణం చేశారు. పదో రోజు ఉదయం సర్వణసింగు, 'ఆ కనపడే గ్రామంలో నా స్నేహితుడు ఒకడు ఉన్నాడు. వాణ్ణి ఒక సారి చూసివస్తాను. మీరు నడుస్తూ ఉండండి. సాయంకాలంలోగా వచ్చి కలుసుకుంటాను.' అని చెప్పి, వాళ్లని వదలి మార్గానికి ప్రక్కగా ఉన్న ఆ గ్రామం వైపు వెళ్లేడు.

ఆ సాయంకాలం యధాప్రకారం వాళ్లు ఒక ఊరు చేరుకుని వంట ప్రారంభించారు. మణిలాలు ఒకచోట కూర్చుని, జేబులో ఉన్న పొట్లామును పైకితీసి, పచ్చను ఒక సారి చూడాలని బుద్ధిపుట్టి, పొట్లాం విప్పేడు.

ఆ పొట్లాంలో పచ్చలేదు! దమ్మిడి విలువచెయ్యని ఒక గులకరాయి మాత్రం ఉంది!

లాలుకు గుండె ఆగిపోతోన్నట్లైంది. ఆతడు 'కొంపమునిగింద'ని గోల పెట్టేసరికి తక్కిన వర్తకులంతా చేరి, 'ఏమిటి?' అని

సంగతి తెలుసుకున్నారు.

'లక్ష రూపాయల పచ్చ!' అన్నాడు లాలు.

'ఎందుకైనా మంచిది; మా మూటలూ జేబులూ సోదాచెయ్యి.' అన్నారు వర్తకులంతా.

'మీ ఎవరిమీదా నాకు అనుమానం లేదు.' అన్నాడు లాలు

'అదేమన్న మాట?' అంటూ వాళ్లు ఒక్కొక్కరే తమ మూటలను విప్పి చూపించారు. జేబులు తలక్రిందు చేసి, 'చూడు.' అన్నారు.

పచ్చ కనపడలేదు. వారిలో ఒక వృద్ధుడు, 'సర్వణసింగు ఇంకా రాలేదే?' అన్నాడు.

'అతడు చాలా యోగ్యుడు! అతణ్ణి అనుమానించరాదు.' అన్నాడు లాలు.

"ఏతే ఢిల్లీలోనే నీకు మోసం జరిగిఉండవచ్చు. వెళ్లి వాకబు చెయ్యి." అన్నాడు వృద్ధుడు.

మణిలాలు బరువెక్కిన గుండెతో ఢిల్లీ దారిపట్టేడు. 'నేటితో నా పరువు మంట గలిసింది! నన్ను నమ్మి ఇంతసామ్మ నాపరంచేసిన ఆంధ్రచక్రవర్తికి నేనేం సమాధానం చెప్పగలను?' అనుకుంటూ ఆతడు తన గుడ్డాన్ని మెల్లిగా పోనిచ్చాడు.

కొంత నేపటికి అంతకుముందు రోజున తాను అందరితోనూ ఎక్కి వచ్చిన పర్వతం మళ్లీ ఎదురైంది. ఆ కొండ చాలా ఏటవాలుగా ఉంది. గుడ్డంకాలు ఏమాత్రం జారినా ప్రమాదమని, లాలు జాగ్రత్తగా కళ్లెన్ని విగబట్టి గుడ్డాన్ని నడిపించాడు.

ఆతడు కొండదిగువకు చేరుకునేసరికి అక్కడ బోరగిలా స్మృతి తప్పి పడిఉన్న సర్వణసింగు కనపడ్డాడు.

"కొండ దిగుతూవున్నప్పుడు గుడ్డంకాలు జారి పడిపోయాడు. పాపం!" అనుకుంటూ లాలు తన వద్దనున్న మంచినీళ్లను సింగు గొంతుకలో పోశాడు. సింగు గుటక వేశాడుకాని, వానికి స్పృహ రాలేదు. సింగు గుడ్డంకోసం లాలు నలువంకలా చూశాడుకాని అది ఎక్కడా కనపడలేదు. సింగు మొహంమీద వంటినిడానూ ఉన్న గాయాలను చూసి, 'వైద్యునికి చూపించి తగిన చికిత్స చేయించకపోతే, వీడి పాతాళు నిలువవు.' అని తోచి, సింగును తన గుడ్డం మీద ఎక్కించి నమిష గ్రామానికి చేర్చాలని నిశ్చయించుకున్నాడు.

పడిఉన్న సింగుకు ఒక అడుగు దూరంలో వాని తిలపాగా నగం ఊడిపోయి ఉంది. లాలు దాన్ని తీయబోతోంటే అందులోంచి చిన్నపొట్లాం ఒకటి క్రింద పడింది.

ఆ పొట్లాన్ని విప్పి చూసేసరికి అందులో లాలుకు తన పచ్చ ప్రత్యక్షమైంది!

ఆ క్షణంలో లాలుకు సర్వణసింగుపై వచ్చిన కోపం అంతా ఇంతా కాదు. 'ఈ మిత్రద్రోహి నేనా, నేను రక్షిద్దామనుకుంటాంట!' అని ఆతడు తన్ను తానే చీదరించుకున్నాడు.

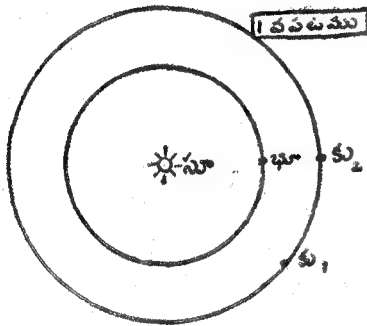
లాలు ఒక్క క్షణం కూడా అక్కడ నిలబడలేదు. పచ్చను

విజ్ఞానవిధులు

డాక్టర్

193. గ్రహక్రాంతి అంటే....?

గ్రహాలలో నూర్యులకును భూమికిని నడుమనున్న బుధ, శుక్ర గ్రహాలను, రెండింటినీ అంతర్గ్రహాలను (Inferior Planets) పేరుతో పిలుస్తారు. చంద్రునివలెనే అంతర్గ్రహాలు కూడా నూర్యుగ్రహాలను కలుగజేస్తాయి. కాని అంతర్గ్రహాలు కలుగజేసే గ్రహణాలను గ్రహణాలను పేరుతోగాక గ్రహక్రాంతిలు (Transits) అను ప్రత్యేకనామముతో వ్యవహరిస్తారు. గ్రహక్రాంతి సమయంలో గ్రహము నూర్యునిబింబముపై నల్లని గుండ్రని మచ్చవలె గోచరిస్తుంది.

1వ చిత్రంలో నూ - నూర్యుని, లోపలి దీర్ఘవృత్తము అంతర్గ్రహ కక్ష్యను, వెలుపలి దీర్ఘవృత్తము భూ కక్ష్యను సూచిస్తున్నాయనుకొందాం. అంతర్గ్రహము తన కక్ష్యలో సంచరిస్తూ ఒక్కొక్కప్పుడు భూ నూర్యులకు సరిగా నడిమికి వస్తుంది. ఆ సమయంలో అంతర్గ్రహ, భూ గ్రహ స్థానాలను బు₁, భూ₂ అను బిందువులు సూచిస్తున్నాయనుకొందాం. ఇట్లు బు₁ నందువలె నూర్యులకును భూమికిని నడుమగా అంతర్గ్రహము వచ్చుట తటస్థమైన యొడల అది న్యూనయోగమును పొందినదని అంటారు.

అంతర్గ్రహము ప్రతి న్యూనయోగ సమయమునను భూ నూర్యుల నడుమకు వచ్చును కదా! భూ కక్ష్యతలమును, అంతర్గ్రహ కక్ష్యతలమును ఏకతలమునలేవు; అవి ఒకదాని కొకటి కొంచెము వీలవాలగు నున్నవి. ఆకాశములో ఈ రెండు తలములు ఖండించుకొనునట్టి బిందువులను

పాతములని (Nodes) పేర్కొంటారు. న్యూనయోగ సమయంలో ఏదైనా నొక పాతమువద్దగాని, దానికి సమీపమునగాని అంతర్గ్రహముండుట సంభవించినయెడల, ఆ సమయంలో నూర్యును, అంతర్గ్రహము భూమియును కూడ ఏకదిశలో ఉంటాయి కాబట్టి నూర్యునికి అడ్డుగా అప్పుడు అంతర్గ్రహము ఉంటుంది. అంతర్గ్రహము యొక్క దృశ్య వ్యాసము (Apparent Diameter) నూర్యునిబింబ దృశ్య వ్యాసమునకు యుండి యున్నయెడల అప్పుడు భూ వాసులకు నూర్యును కనపడకుండా ఆ అంతర్గ్రహము మరుగు బరచగలిగి యుండెడిది. కాని అంతర్గ్రహముల దృశ్య వ్యాసములు చాల తక్కువ. అందుచే నా సమయములో నవి క్రాంతి మంతమైన

నూర్యునిబింబముపై ప్రయోగము చేయునట్లు నల్లని మచ్చలవలె భూ వాసులకు కనిపిస్తాయి.

భూ, బుధగ్రహ కక్ష్యతలాలు పరస్పరము ఖండించుకొను బిందువులను కలుపునట్టి రేఖకు మే 7, నవంబరు 9 తేదీల అక్షాంశంలోనే భూమి దాటును కాబట్టి ఆ సమయంలోనే గాని బుధగ్రహక్రాంతిలు సంభవించవు. 1958 వ సంవత్సరము నవంబరు 14 వ తేదీని బుధగ్రహక్రాంతి కలిగినది; మరల 1957 వ సంవత్సరము మే 1 వ తేదీని భవిష్యత్కాలంలో అది సంభవించనున్నది.

శుక్రగ్రహక్రాంతిలు జూన్ 7, దిశంబరు 9 తేదీల ప్రాంతములో సంభవిస్తాయి. కాని బుధగ్రహ న్యూనయోగములంత తరచుగా శుక్రగ్రహ న్యూనయోగములు కలుగవు కాబట్టి బుధగ్రహక్రాంతి లంత విరివిగా శుక్రగ్రహక్రాంతిలు సంభవించవు. గతంలో 1882 వ సంవత్సరమున శుక్రగ్రహక్రాంతి సంభవించింది; మరల 2004 వ సంవత్సరము జూన్ 8 వ తేదీన అది కలుగనై యున్నది.

‘అనంత.’ ★

వసిపిల్లలలివర్, స్పీన్ వ్యాధులకు జమ్మివారి “లివర్ క్యూర్”

నెలసరి మకములు.

రోగుల సదుపాయం కొరకు, ఈ దిగువ తెలిపిన ప్రదేశాలలో నెలనెలా అజేనియమిత తేదీలలో మా డాక్టరును సంప్రతించుటకు ఏర్పాట్లు గావించబడినవి.

సంప్రతించు జేళ్లు { ఉదయం : 9 గం|| నుండి 11 గం|| వరకు మాత్రమే మధ్యాహ్నం : 1 గం|| నుండి 3 గం|| వరకు మాత్రమే

జోరు	తేది	విలాసము
తెనాలి	12-వ తేది (ఉదయం మాత్రమే)	మె నుడివాడ వానుమంతరావు, జనరల్ మర్చంట్సు.
నంటూరు	14-వ తేది (2 పూటలూ)	మె జయ మెడికల్స్, మెయిన్ రోడ్డు.
మచిలీపట్నం	16-వ తేది (2 పూటలూ)	మె అనందా ఫార్మసీ, కెమిస్టులు, మెయిన్ రోడ్డు.
విలాపూరు	18-వ తేది (2 పూటలూ)	మె రాధాకృష్ణ మెడికల్ ప్రోద్స్, రాజమండ్రి
రాజమండ్రి	19-వ తేది (2 పూటలూ)	మె ఈశ్వరదాస్ డి.కంపెనీ, మెయిన్ రోడ్డు.
కాకినాడ	20-వ తేది (2 పూటలూ)	మె వి. ఎల్. మూర్తి డి.ఎస్, కెమిస్టులు, డ్రగ్గిస్టులు, మార్కెట్ రోడ్డు.
విశాఖపట్టణం	21-వ తేది (2 పూటలూ)	మె వై.బి.ఎం. మెడికల్ ప్రోద్స్, మెయిన్ రోడ్డు.

జమ్మి వెంకటరమణయ్య అండ్ సన్స్

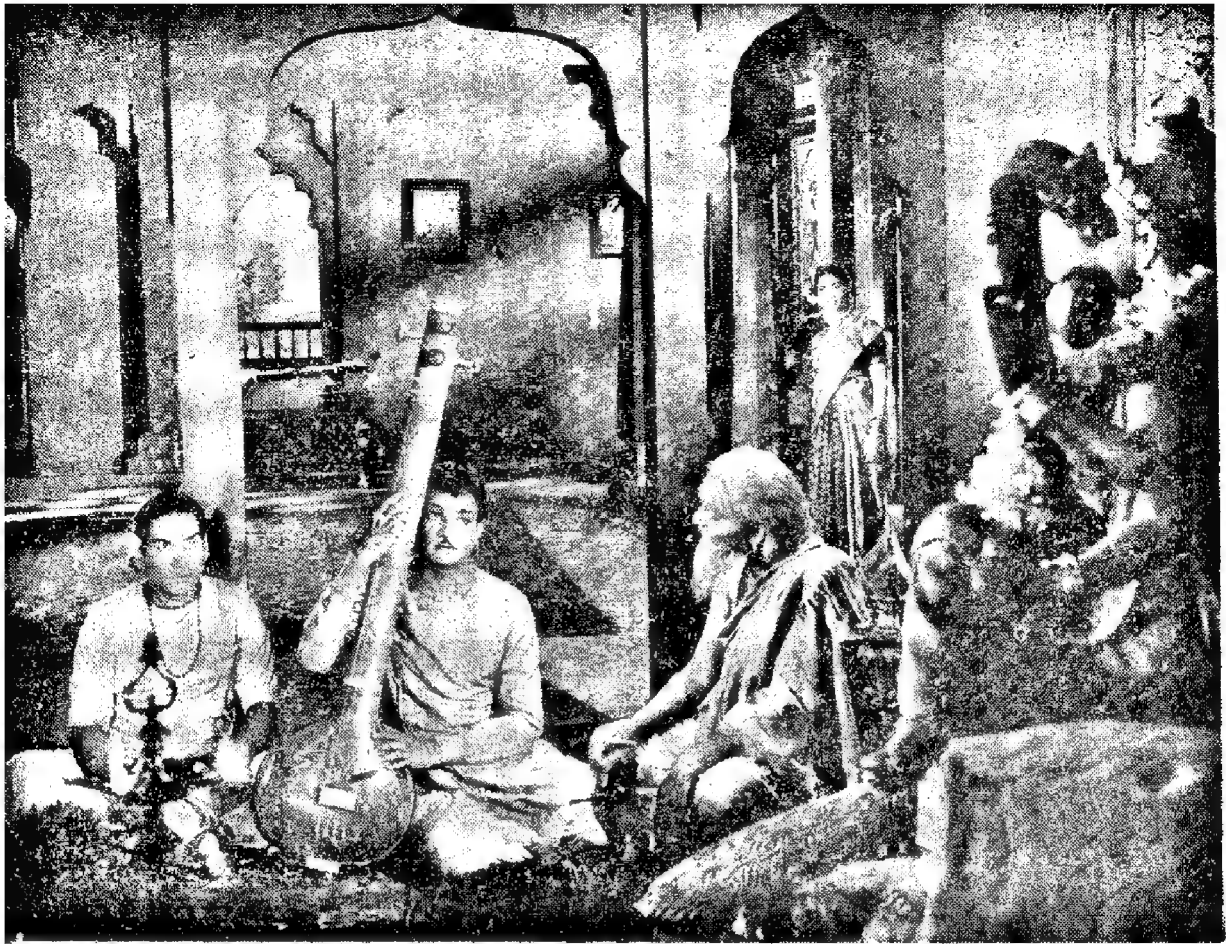
హెడ్ క్వార్టర్స్ - మద్రాసు 4.

గతర్నరుపేట, విజయవాడ.

ఓరుగంటివారిపేట, విజయనగరం.

“అనార్య” లో అంజలి దేవి

“అమర సందేశం” లో ఒకదృశ్యం

“జాతక ఫలం”

ప్ర. ఎన్. ఆర్. పిక్చర్స్ వారి “జాతక ఫలం” ఈ నెల 1 న రేడియో విడుదలయింది. ఆర్. వాగేంద్రరావు గారు దైర్యం చేసిన ఈ చిత్రంలో ఆయన ఎస్. వి. రంగారావు, సూర్యకళ, చలం, ఋష్యేంద్రమణి, చంద్రకుమారి, సూర్యకాంత్, జోగారావు మున్నగువారు నటించారు. మాటలు, పాటలు వోలేటి వ్రాశారు. చివ్వుతనంలో స్నేహితులైన వాగేంద్రరావు, రంగారావు పెద్దయినాక తలవని తలంపుగా ఒకచోట కలుసుకుంటారు. వాగేంద్రరావు కుమార్తెలక్ష్మి (సూర్యకళ)-లక్ష్మిని తన తమ్ముడికిచ్చి పెళ్లి చేయాలని వాగేంద్రరావు భార్య పోరుపెడుతూంటుంది. రంగారావు కొడుకున మర్యాదకి

(చలం) తన అన్న హతమిచ్చి పెళ్లి చేయాలని భార్య, (ఋష్యేంద్రమణి) తన హతమిచ్చి పెళ్లి చేయాలని చెల్లెలు (సూర్యకాంత్) వేధిస్తూ ఉంటారు. ఈ సంబంధాలు తమకు వచ్చినందున మిత్రులిద్దరూ తామే నియ్యం పొందాలని నిశ్చయించుకుంటారు. ఈ సంబంధాల్ని తిప్పించడానికి గానూ, తామే జ్యోతిష్కుల వెనుక వేసుకుని, జాతికాలు కలవలేదు గనుక సంబంధాలు పనికిరావని జోష్యాలు చెప్పి అందరినీ సమీక్షిస్తారు. ఆపైన సూర్యం, లక్ష్మి జాతికాలు బాగా పరిపూర్ణమని చెప్పి వారిద్దరికీ వివాహం చేసేస్తారు. మూర్యం, లక్ష్మి సుఖంగా ఉంటారు. కానీ లక్ష్మి మీది ఆశ పెట్టుకొన్న వాగేంద్రరావు బాప మరది కాశేవరరావు (జోగారావు) తన

ఆశలకు అడ్డం వచ్చిన సూర్యాన్ని హత్య చేయడానికి ప్రయత్నిస్తాడు. అడ్డంవచ్చిన లక్ష్మిని గాయపరుస్తాడు. ఈలోగా పోలీసులవచ్చి ఆకన్నీ బంధిస్తారు. గాయపడిన లక్ష్మి తనకు పెళ్లియిన మూడు నెలలలోగా చావున్నదని జ్యోతిష్కుడు చెప్పిన మాటలను వివక్షం తలపించి, అంతా తన్ను మోసం చేశారనుకుని దిగులుపడుతుంది. చివరకు ఈ జాతకాలన్నీ చెప్పింది నిజమైన జ్యోతిష్కులు కొదనీ, వాగేంద్రరావు, రంగారావు కలసి అడిగిన వాటకమే నవీ తెలుస్తుంది. కథ సుఖాంతంగా ముగిసిపోతుంది.

ఈ చిత్రంలో కథ చాలా చిన్నది. అయినా మామూలు నిడివికి తగ్గకుండా ఉండేందుకు గానూ కథ పెంచారు. కనీసం రెండున్నూ చిత్రం అయిపోయిందని ఊహించుకొని మళ్లీ మరొక మలుపులిరిగి కథ ప్రారంభమవుతుంది. సూర్యానికి లక్ష్మికి పెళ్లియిన తర్వాత, లక్ష్మి అదీవరకు చాపీ పిల్లవలె నటించి తన్ను మోసం చేసిందని సూర్యానికి కోపం రావడం, వారి ప్రణయ

యూనియన్ ఓక్స్ ఫార్ "శ్రీజగన్నాథ మాహాత్మ్యం" లో
నర్తకి "రోజ్."

"జాతక ఫలం"

శలహం భూరిత తరవత కాశేర్వరరావు
వారిని ద పగసాధించదలచి విధలుడు కావ
డం, ఆ తర్వాత తన చావు సమాధిస్థానం
లక్ష్మీ దిగులుపడి ఆమె జబ్బు ఎక్కువ
కావడం ఇతన్ని కళ్ళను పెంచడానికి
తోడ్పడ్డాడు.

అయినా ఈ చిత్రం ప్రేక్షకులకు విసో
దం కలిగించడంలో కృతికృత్తి మొదలనే
చెప్పాలి. జబ్బు వేళ్ళలోనూ, సంభాషణ

లోనూ, కావలసినంత హాస్యం ఉన్నది.
రంగారావు, నాగేంద్రరావు ఈ సన్ని
వేశాలకు జీవంపోశారు. చిత్రమంతటా
ఉన్న హాస్యం మూలంగా ఎక్కడా
వినుకు కలగనీయని చక్కని కాలక్షేపం
ప్రేక్షకులకు లభ్యమవుతుంది. తోలేటివారి
సంభాషణల రచన చక్కగా ఉంది. ఫోటో
గ్రఫీ మొదలైన టెక్నికల్ విలువల వివ
యంలోకూడా ఈ చిత్రం ఏమి ఎస్.
వారి చిత్రాల స్థాయిలోనే ఉన్నది. ★

"ఇద్దరు వెళ్ళాలు"

నాగూర్ సిని ప్రాజెక్ట్స్ వారు తీసిన
"ఇద్దరు వెళ్ళాలు" తెలుగు చిత్రం
ఇటీవల విడుదలయింది. ఎఫ్. నాగూర్
డైరెక్టు చేశారు. మాటలు, పాటలు కోపల్లె
కొంకటరమణారావు వ్రాశారు.
సి. ఎస్. ఆర్., రాజమృగ, లక్ష్మీకాంత్,
జమున, ఎస్. టి. రామారావు, శివరావు
మున్నగువారు నటించారు.

పిల్లలనేని ఒకజమిందారు (సి.ఎస్.ఆర్.)
ను అతని భార్య రాధ (రాజమృగ) పిల్లల
కోసం రెండో పెళ్లి చేసుకోమని మాట వర
కు అడుగుతుంది. ఆ మాటను సాకుగా
తీసుకుని జమిందారు తాను అదివరకే
వలచిన పుష్ప (లక్ష్మీకాంత్) అనే స్త్రీని
పెళ్లి చేసుకుంటాడు. కొంత కాలం పనిమ
లిద్దరూ బాగానే ఉంటారు. కాని పుష్ప
మందుమందు తనకలేమవుతుందో అనే
భయంతల్ల జమిందారుకు రాధపై చాడీలు
చెప్పి మనసు విరుస్తుంది. కొంతకాలానికి
రాధ గర్భవతియై మగశిశువును ప్రసవిస్తుంది.
ఆ శిశువు పుట్టగానే పుష్ప ఒక నాకరుచేత
శిశువును చెల్లకుండ్లలో వదిలేయిస్తుంది.
శిశువు చనిపోయాడని అందరితోనూ చెబు
తుంది. ఆ శిశువును పేదవాడొకడుచూసి
తనయంటికి తీసుకుపోయి పెంచుతూ ఉం
టాడు. రాధనూ, ఆ పేదవాడికీ వ్యభిచార
సంబంధం కల్పించి పుష్ప జమిందారుకు
అగ్రహం తెప్పిస్తుంది. జమిందారు వట్టు
తెలియని కోపంలో రాధ గొంతుక నులిమి
వేస్తాడు. ఆమె చనిపోయిందని అంతా
అనుకుంటారు కాని, ఆమె తేరుకుని
అక్కడా అక్కడా కూలిచేసుకుని పాట
పోసుకుంటూ ఉంటుంది. ఇలా చాలా
కాలం గడుస్తుంది. జమిందారును తన చేతి
కీలు బొమ్మగా చేసుకుని పుష్ప అతివ్వి
అడిస్తూ, చివరికతన్ని ఇంట్లోనే బంధించి
వుంచి, చాలా హింసలు పెడుతూ ఉం
టుంది. మొదటి భార్యకు పుట్టిన కొడుకు
మల్లయ్య (ఎస్. టి. రామారావు) అనే
పేరుతో పెరిగి పెద్దవాడవుతాడు. అతడు
కమ్మమ్మ (జమున) అనే కూలిపిల్లను ప్రేమి
స్తాడు. చివరకు జమిందారు తన రెండవ
భార్య చేసిన ద్రోహం, మొదటి భార్య
నిర్దోషిత్వం తెలుసుకుని పశ్చాత్తాప
పడతాడు. పుష్ప విమంశాగి అత్యుచిత్య

చేసుకుంటుంది. జమీందారులకు కుందటి భార్య రాధను, కొడుకు మల్లయ్యను కలుసుకుని శుభాపగా కోరుతాడు. మల్లయ్య కన్ను మూసు వివాహమాడుతాడు. అంతా సుఖంగా ఉంటారు.

ఈ కథ పాతికేళ్ల కిందట జరిగినట్లు భావించాలని నిర్మాతలు చెప్పడం తెలియజేయాలి. కథకొకుండా, స్క్రిప్టరరస్, దర్శకత్వం, కబ్బలవాణం వగైరాలూ ఈ పాతికేళ్ల కిందటి లెక్చర్స్ కు చూడక చేస్తున్నాయి.

బహుమతులకు అర్హమైన చిత్రాలు

భారతీయ చిత్రాల్లో ఉత్తమమైనవాటిని నిర్ణయించడానికి నియమింపబడిన కేంద్ర కమిటీవారు తమ సలహాలను ఇటీవల ప్రకటించారు.

కథాచిత్రాల్లో ఆరే పిక్చర్స్ వారు నిర్మించిన "క్యాంప్ ఆయి" (క్యానుని తల్లి) అనే మరాఠీ చిత్రాన్ని, రాష్ట్రపతి బహుమతికి అర్హమైనదిగా వారు నూచించారు.

బెనర్జీ రాయ్ ప్రొడక్షన్స్ వారి "దోబీమా జమీన్" (హిందీ) చిత్రానికి, దేవీ దాస్ ప్రొడక్షన్స్ వారి "భగవాన్ శ్రీ కృష్ణ ప్రతిష్ఠ" (బెంగాలీ) చిత్రానికి పరిఫిటేజ్స్ ఆఫ్ మెరిట్ ఇవ్వబడుతున్నది నూచించారు.

డాక్యుమెంటరీలో "మహా బలిపురం" అనేదానికి రాష్ట్రపతి బహుమతిని, "జోలీ హిమాలయాస్," "ట్రీ ఆఫ్ లైఫ్" అనేవాటికి పరిఫిటేజ్స్ ఆఫ్ మెరిట్ ఇవ్వబడుతున్నది నూచించారు. ఈ మాటిని ఫిల్మ్ డివిజన్ వారి తయారుచేశారు.

పిల్లల చిత్రాల్లో భారత ప్రధాని బహుమతికి అర్హమైనదిలేక బానదంవల్ల, "ఫేలా ఘర్" అనే బెంగాలీ చిత్రానికి పరిఫిటేజ్స్ ఆఫ్ మెరిట్ ఇవ్వబడినది నూచించారు.

సాహిత్య వర్మిన చిత్రాల పరిశీలనకు నియమింపబడిన కేంద్ర కమిటీ అధ్యక్షుడు శ్రీ మంగళదాస్ పక్వాసా. పథ్యలు డా॥ కాళిదాస్ నాగ్, ప్రొ॥ రామధారి సిన్హా దినకర్, శ్రీమతి. కమలాదేవి చటోపాధ్యాయ, సి. వి. దేవాయి, ఎస్. వి. ఆయ్యర్.

ఇటీవల సోవియెట్ యూనియన్ లో పర్యటించిన భారతీయ సాంస్కృతిక ప్రతినిధి వర్గంలో పెళ్ళిన నర్తకి తారాచౌధురి

రష్యాలో మన పిలిం ప్రతినిధులు

భారతీయ చిత్రాలకు అఖండ స్వాగతం

రష్యెంబరు 23వ తేదీన మోస్కోలోనూ, మరొక 18 పెద్ద సోవియట్ నగరాల్లోనూ భారతీయ చలన చిత్రోత్సవం ప్రారంభమైంది. అతలా, దోబీమా జమీన్

మొదలైన చిత్రాలు ఒక్క మోస్కోలోనే రేపి సినిమా మందిరాల్లో ప్రదర్శితమౌతాయి. సోవియట్ సాంస్కృతిక మంత్రి జార్జీ అలెగ్జాండ్రోవ్ ఉత్సవాన్ని ప్రారంభిస్తూ, ఈ ఉత్సవం ఇండో సోవియట్ స్నేహ సంబంధాలను అభివృద్ధి చేయగలదని అన్నారు. ఆ రోజు నభకు సోవియట్ ఫిలిం సటిస్టలు, కైరక్లర్ల అనేకులు హాజరయ్యారు.

భారతీయ చిత్రాలకు రష్యన్ల ఆహ్వానమైన స్వాగతం ఇచ్చారని తెలుస్తోంది. చలన చిత్రోత్సవం అనుకున్న దానికంటే

లక్ష్మిని మోసం చెప్పింది హంగారు చిట్టానియ్యం.
"జాతకఫలం" లో చలం, సూర్యకళ

"జాతకఫలం" లో కపట జ్యోతిషులుగా
రంగారావు, నాగేంద్రరావు.

రష్యాలో మనపిలిం ప్రతినిధులు

ఎక్కువగా విజయం సాధించునట్లు ఉత్సాహాన్ని పొందిన దలచామని ప్రతినిధిత్వ కార్యదర్శి ఆర్. ఖన్నా అన్నారు. మాస్కోలో భారతీయ చిత్రాల ప్రదర్శించుట 50 వేల రూపాయల వద్ద ప్రదర్శించుట జనసమూహాలు టిక్కెట్ల కొనుగోలులో నిలబడండి కనిపించిందని, మొత్తం 70 లక్షల మన్నా రైట్ లో లోను 10 లక్షలమంది మొదటి వాలుగు కోట్లను ఆ చిత్రాలను చూడారని పోలియోట్ పత్రికలు వ్రాయు. ఫోలివ్ గ్రాడ్ లో లక్షమంది చూడారని టాప్ విజెన్స్ ప్రకటించింది.

"పోలియోట్. సంస్కృతి అనే పత్రికలో రాజ్ కపూర్ (వాస్తూ, 1958 లో) అమెరికాకు తాము వెళ్లినదానికి, 1954 లో

దత్త ధర్మాధికారి నిర్మించిన 'భాగ్యవాన్' చిత్రాన్ని తెలుగులో రంగా గారు 'మా గోపీ'గా నిర్మించారు. సంగీతం నుంచి కథ వరకూ అన్నింటికీ మనవాళ్లు హిందీవాళ్లను అనుసరించడం అలవాటైపోయింది.

ధర్మాధికారి వాస్తవిక దర్శకుడని ఒక ప్రభంజం. కాని 'భాగ్యవాన్' చిత్రంలో అదేమీ కనిపించదు. మన యిళ్లలోనే ఎవరైనా పుట్టుకతోనే తల్లిని తండ్రిని బోగొట్టుకోవచ్చు. ఆ పరిస్థితిలో వాడిమీద చికాకు పడడంకంటే, అంతేగాని వాడి నొక భయంకర పీకాచిగానూ, అంటరానివాడిగానూ ఎంచడం హాస్యాస్పదం, ఆశ్చర్యకరం. ధర్మాధికారి యీలాంటి సంఘటన ఎక్కడ చూసేరో అర్థంకావటంలేదు. హిందీవాళ్లు వివిధంగా చిత్రించిన వారినీ వారి చిత్రాలనూ ఆకాశపథాని కెత్తినేయడం అలవాటై పోయింది దీనివల్ల.

ఇక తెలుగుచిత్రం విషయం చూస్తే, ఒక సన్నివేశం కేవలం పురాణయుగాన్ని జ్ఞప్తికి తెస్తుంది. చెట్టుకొమ్మకు వూయాల్ గట్టి పసివాణ్ణి లోపల వుంచి వూపుతారు. ఈ వూపువేగానికి చెట్టు కూకటిచెళ్లతో

రహస్య వచ్చినదానికి ఎంతో తేడా ఉన్నదన్నాడు.

"అమెరికన్లు మాతో కరస్పర్డు చేశారు. నుమ్మల్ని చాలా ప్రశంసించారు. మా ఫిలిములను తమదేశంలో ప్రదర్శించడాన్ని గూర్చి చర్చించారు. కాని ఇదంతా కేవలం చర్చలుగానే మిగిలిపోయింది. ఉదాహరణకు ఉపస్థానాలు, స్నేహభావ ప్రదర్శనలు, సానుభూతి, ఇతన్నీ మధ్య ప్రేయాలుగానే ఉండిపోయాయి.

అమెరికాలో మా ఫిలిములను ప్రదర్శించకపోవడం మాకు చాలా బాధ కలిగించింది. ఇండియాలో అనేక సినిమా మందిరాలు ఏళ్ళ తరబడి హాలీవుడ్ ఫిలిములను ప్రదర్శిస్తూ ఉన్నాయి. నిజానికి హాలీవుడ్ ఫిలిములలో అధికభాగం జానుపృథక్కు మరేభావనకా కలిగించవు," అని రాజ్ కపూర్ తన వ్యాసంలో వ్రాశాడు.

భారతీయ ఫిలింప్రతినిధులు సోవియట్ యూనియన్ లో కాకనవ, ఎసియాటిక్ ప్రాంతాలనుకూడా దర్శిస్తున్నారు.

సహా సేలకూలుతుంది. దాని అడుగున ఒక పాత్రలో ఏవాడో వారి పెద్దలచే దాచబడ్డ బంగారు మొహిరిలు బహిరతమాతాయి. అవి కొందరికి రాళ్ళుగాను కొందరికి మొహిరిలుగానూ కనిపిస్తాయి. పసివాని చెయ్యి వాటిమీద పడగానే మొహిరిలుగా మారతాయి. ఇలాంటి అసహజ సంఘటనలు చాలా ఉన్నాయి.

గోపీవైగవల్ల ఆగిన గైలులోనుండి ఒక్క డ్రైవర్ మాత్రమే దిగి తనమాట లప్ప చెప్పి వెళ్తాడు. వాని గూడ్సుబండ్లమే అనుకుందామంటే ఎందరో ప్రజలను గోపీ కాపాడినట్లుగా డ్రైవర్ చెప్తాడు. ప్రయాణీకులను మాపించిన వనసరం లేదనుకున్నా రేమో దర్శకులు?

రామదాసు, కమలమ్మల మేకప్ లో ముదిమి కనిపించలేదు సరికదా కమలమ్మలో ఆకర్షణ ఎక్కడా లేదు. పాటలు అంత ఆకర్షణకా లేకపోయినా బాగానే వున్నాయి.

జె. ఎస్. కామేశ్వరరావు—
విజయనగరం.

దత్త ధర్మాధికారి నిర్మించిన, 'భాగ్యవాన్' ని అనుసరించి (వారు చెప్పక పోయినా) ఈ చిత్రం తీశారు. జపానీసు చిత్రం "యువాకివారిసు" అంతర్జాతీయ ఖ్యాతి సాధించిన తర్వాత, పిల్లలకు ప్రధానభూమికలు గల పెద్దల చిత్రాలు బాక్సాఫీసు హిట్లు కాగలవని ఒక కొత్త నూత్రం ఏర్పడింది. బూట్ పాలిష్, స్ట్రోమున్నే వంటి చిత్రాల విజయం ఇందుకుదాహరణ. ప్రేమకథలతోటి, పాత నటులతోటి విరుగుతైన ప్రేక్షకుల్ని ఇటువంటి చిత్రాలు ఆకర్షిస్తున్నాయి. ముఖ్యంగా, నటనలో, చిన్న పిల్లలు మలభంగా మెప్పపొందగలరు.

ఇటువంటి మూలనూత్రంపై ఆధారపడి కరుణ రసప్రధానమైన ఈ చిత్రంలో కూడా డ్రైరక్టర్ డైర్యం చేసి పాత్ర ప్రేక్షకాకర్షణ నూత్రాలను వ్యతిరేకించలేకపోయారు. అందుకనే కథ కవనసరంలేని అసందర్భపు సంఘటనలూ, సన్నివేశాలూ కేవలం ఆకర్షణకొసం జోప్పించ బడ్డాయి. ఇటువంటి వాటిలో కాలేజ్ లో వినోద వృత్తిప్రదర్శనం ఒకటి ఎవరికీ కలిగించేట్లుంది. కథాకాల్లో సామాజిక త్రణయవృత్తి

వికోదాన్నిగాని, విజ్ఞానాన్నిగాని ప్రదర్శించక అసవ్యతని సూచిస్తుంది.

అనవసరపు సన్నివేశాల వల్ల కథ, వాయవ్యమైన గోపీ చుట్టూ తిరగదు. వైగాకథాగమనం మందంగా "అనగనగా ఒక రాజు" అనే ఫక్కిలో వుంది.

ఎన్నిలోపాలున్నా ఈ చిత్రం బాగుండటానికి, నటీనటుల సమర్థతతో కూడిన పాత్ర నిర్వహణే కారణం. ఇటువంటి చిత్రాలలో వికోదానికి స్థానం లేకపోయినా, ఆ వికోదపు పాత్రను రేలంగి నిపుణతతో నటించడం చేత అంతగా పరవాలేకపోయింది.

నత్యం—కాకినాడ.

ఈ చిత్రం ఊక్తిమక్తి సొంది 'భాగ్యవాన్' చిత్రానికి అనుకరణ. ఊట్టు, నెట్టు, అనుకరించగలిగారుగాని కెంపోకమాత్తునూత్రం లేలేకపోయారు. భాగ్యవాన్ చిత్రములోని "కుట్టవానికి మక్కతో సంబంధము" గల భాగము ఎందుచేత వదిలివేళారో తెలియదు. కథకు విరువునిచ్చే ఆ ఊట్టు వీరి దృష్టికి ముఖ్యముగా తోచకనా? కథకు వివిధంగానూ సంబంధంలేని "యువతీయువకుల" డాన్సు ఘట్టం ప్రవేశ పెట్టారు. కథాంతంలో వదిలగారి యింటి నుంచి బయలుదేరిన గోపీ గైలుపట్టాలమీదకు ఎందుకు వస్తాడు? గోపీ ఎటువెళ్ళాడో తెలియని వదిలగారూ, అన్నగారూ ఆకస్మాత్తుగా పట్టాలమీద ఎలా ఉడిపిపడ్డారు? అర్ధరాత్రివేళ ఊరుగాని ఊళ్ళో, అయిదారు సంవత్సరములు వయసు గల తిమ్మడు తన యింటికివస్తే చదువుకున్నవాడు, చిన్నప్పడు ఎంతో ప్రేమించిన అన్నగారు తిమ్మని బయటకు గెంటివేయటం చాలా అసహజంగా ఉంది.

సొండు కొన్ని చోట్ల మోతాదుకు మించి వుంది. సంగీతం బాగానే ఉంది. డైలాగులు కొవ్వలి వారి నవలలో వలెనే విరుపులేకుండా వున్నాయి. డాన్సులు ఘోరం. న్యవ్వలోకం నెట్ బాగుంది. ఆటలలో తారచేత పట్టాలు తప్పితే గైలు వదిలిపోయి జనం వచ్చిపోతారని గోపీకి చెప్పించటం, సుశీల గోపీ ఉత్తరం చదివినతరువాత నీణ వాయిం చేటప్పడు వీణమీద గోపీ పరుగెత్తి నట్లు చూపటం బాగున్నాయి.

నటీనటుల్లో తేనీ అనూరాధ, వరలక్ష్మి చాలా బాగా నటించారు. వాగయ్య, జమున, వెంకటేశ్వర్ బాగానే నటించారు. వెంకటేశ్వర్ డైలాగు పట్టిపట్టి మాట్లాడడంతో పాత్రకు నిండురాలేదు. రేలంగి, నరసింహారావు అంత తృప్తిగా నటించలేకపోయారు.

‘అమరవందె’ లో నటించు.

మొదట 'నాగ్' చిత్రం చాలా అందరికీ కలిగింది.

ఎన్. సుబ్బారావు—అరుగలము.

* * *

ఈ చిత్రంలో కొన్ని అంశాల, అంశ దర్శనము తీసికొని చిత్రాన్ని ఇంకా విడిది కలిగించుటకు చాలా కారణములు ఉన్నవని కొంతమంది మండిపడ్డారు.

కాబట్టి చాలా అసందర్భంగా అసహ్యంగాను వుండి ప్రేక్షకులకు చాలా దిగులు పుట్టించింది. కొన్ని సమస్యలు ఏమిటా? వాటిని చూడండి. అందులో ఉయ్యాలపూరుకుందిగా, రామ్మచెట్టి వేసిన గంతులకు అంతగా చెట్టు కూడలేదు. సరే! సహా సెకలించు పడుతుంది. ఇది సందేహమేనా?

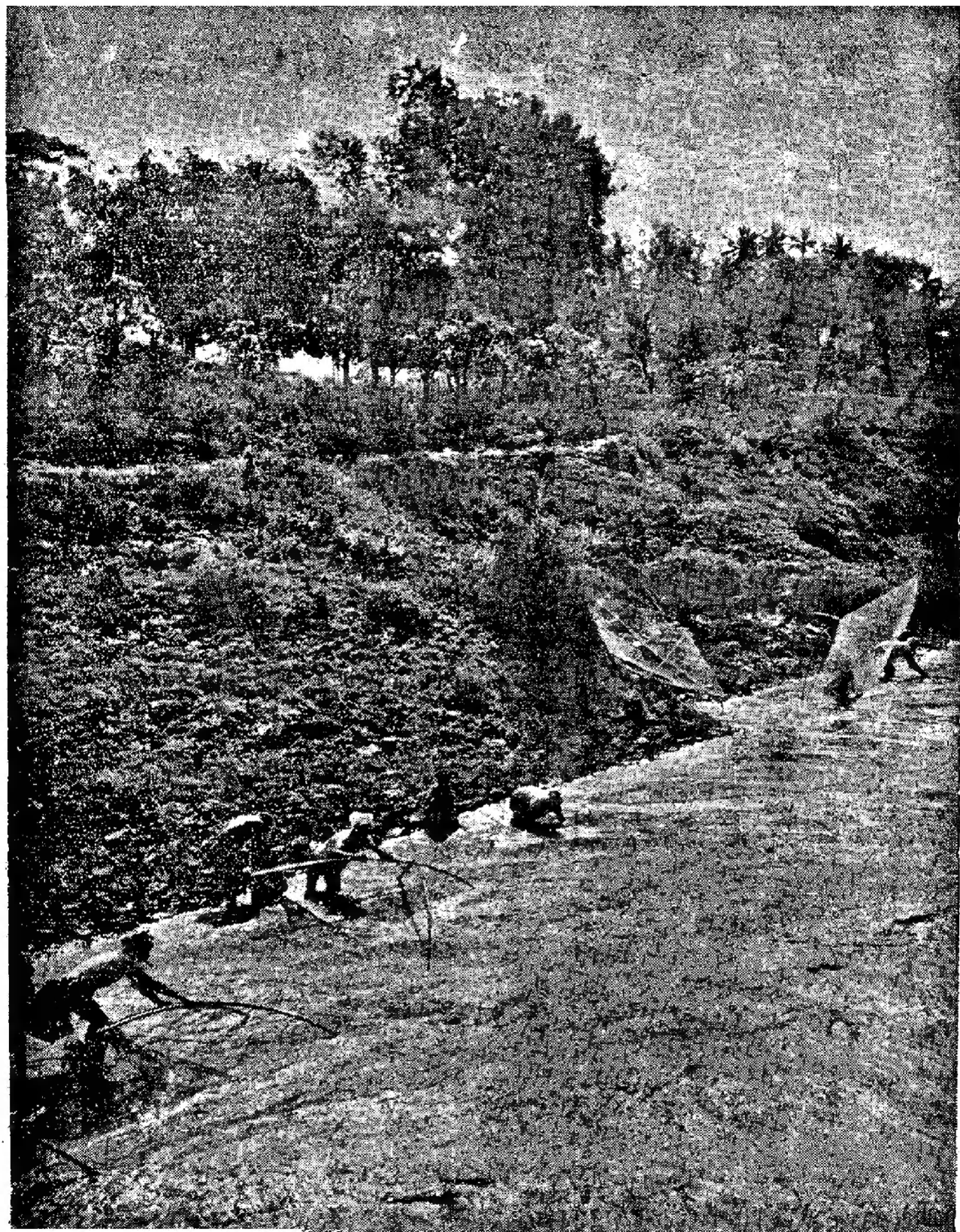
చిత్రానికి తనంతా పాత్ర వాగ్దేవతల వంక పేర్లకర్. కొన్ని సమస్యలలో ఆ చిత్రానికి మూలము కన్పించింది. వంక పేర్లకర్ అర్థం, సంగీతం, కళాత్మకం నిండియుండి చాలా అనందం కలిగించింది. జ. వి. లక్ష్మీ దత్త మదిరిగా వచ్చింది. అయినా ఈ చిత్రంలో దైర్ఘ్యము చాలా కొద్ది, కొద్ది అంశాలు వున్నాయి. అటు రూపానికి వచ్చింది.

ఎ. కృష్ణారావు—తెనాలి

మొదట మొదటి యా చిత్రంలో రెండు మూలములకాదు. మొదటి సంగతులను ఆ చిత్రానికి విద్యమించారు. తన వివరములకు తన ముందుగానే అయ్యి చెప్పింది. అందుకొన్ని గొప్ప యంత్రములను వేసికొని 'రామా', 'కా' పేరిటనే అయ్యి తీసికొని వచ్చి చెప్పింది. మొదటి సంగతులను వచ్చి చెప్పింది. అందుకొన్ని గొప్ప యంత్రములను వేసికొని 'రామా', 'కా' పేరిటనే అయ్యి తీసికొని వచ్చి చెప్పింది. అందుకొన్ని గొప్ప యంత్రములను వేసికొని 'రామా', 'కా' పేరిటనే అయ్యి తీసికొని వచ్చి చెప్పింది.

అలాగే చాలా చిత్రాలు, అయినా, వంక పేర్లకర్ ప్రేక్షకుల ముందు అందుకుంటారు. తన పాత్ర చివరకు అర్థం చేసుకొని చాలా సమస్యలు వచ్చింది. అయినా అమెను యాచిత్రంలో కొప్పకొని గానము, వంక పేర్లకర్ యాచిత్రంలో వివరములలో ప్రత్యేకముగా వివరములు ఉన్నాయి. వాటిని అక్కడక్కడ చెప్పింది. పాటలు అంతగా పాటలకర్ అంతకేము. కొంతమంది మాదిరి ప్రేక్షకులకి యిది చాలా వుంది. చిత్రం కాని వివరములు ఎప్పుడు యాచిత్రములకు చిత్రం మాదిరి కాదు. మొదట మొదటి యాచిత్రం.

టి. రామలింగేశ్వరరావు
—నయ్య.

ఓ ప ల తో స ం వ ల లు

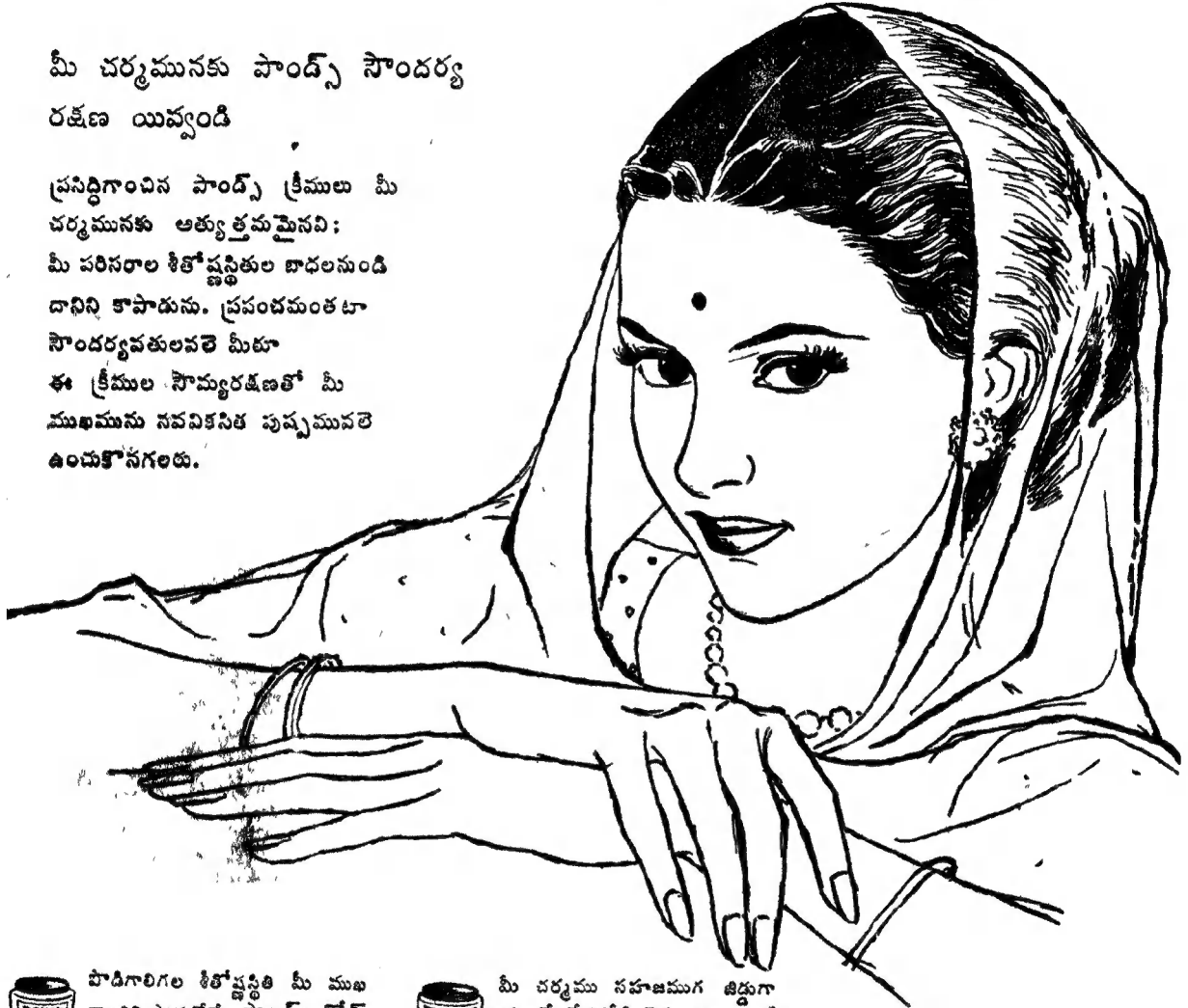
—భాషా: సి నీతారా, మద్రాసు.

మీ ముఖమును మృదువుగ, మనోహరముగ,

నవనవలాడేలా ఉంచుకొనుట ఎంతో సులభము!

మీ చర్మమునకు పాండ్స్ సౌందర్య
రక్షణ యివ్వండి

ప్రసిద్ధిగాంచిన పాండ్స్ క్రీములు మీ
చర్మమునకు అత్యుత్తమమైనవి;
మీ పరిసరాల శీతోష్ణస్థితుల బాదలనుండి
దానిని కాపాడును. ప్రపంచమంతటా
సౌందర్యవతులవలె మీరూ
ఈ క్రీముల సౌమ్యరక్షణతో మీ
ముఖమును నవనికనిత పుష్పమువలె
ఉంచుకొనగలరు.

పొడిగాలిగల శీతోష్ణస్థితి మీ ముఖ
కాంతిని పాడుచేస్తే—పాండ్స్ కోర్ట్
క్రీమ్ మీకు అవసరము. దానిలో
నున్న విశేష సూనెలు చర్మమునకు ఉచితము
నము నిచ్చి తీక్షణమైన ఎండ, వడగాడ్పులతో
అది వాడిపోకుండా కాపాడును.

మీ చర్మము నహజముగ జిడ్డుగా
యింటే లేక వేడి చెమ్మగల గాలితో
జిడ్డుగా అవుతూ ఉంటే—పాండ్స్
వ్యానిపింగ్ క్రీమ్ వాడండి. ఎంతో తేలికగా
మరియు మంచువలెనున్న ఈ క్రీమ్ రోమరంద్రా
లను అద్దిన జిగటను, నితీవమైన రక్త కణము
లను అడ్డము తీసి, మీ ముఖమునకు సౌమ్య
రక్షణ నిచ్చును.

ప్రపంచములో సౌందర్యరాణులు వాడే క్రీములు

పాండ్స్ క్రీములను ప్రతిదినము
తప్పక వాడి మీ చర్మములో
వ్యత్యాసము చూడండి—కొన్ని
రోజులలో మీ ముఖము ఎంతో నిర్మల
ముగ, మృదువుగ ఉండుట మీరు
చూడగలరు—అనుభవించగలరు కూడ!

పాండ్స్

కోర్ట్ క్రీమ్

వ్యానిపింగ్ క్రీమ్

